کتاب هفته

ISSN:1029-3345

شنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۸۲
۱ ربیع‌الاول ۱۴۲۴
۳ مه ۲۰۰۳
شماره ۱۱۸ انتشار ۵۵
۳۲ صفحه ۱۰۰ تومان

بازت زیر سقف کتاب

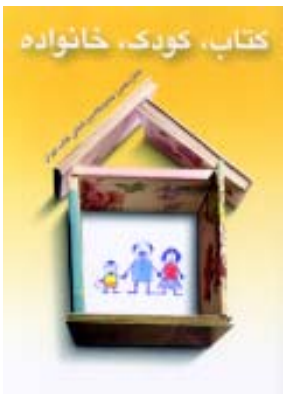

باز بارش واژه ها و باران کتات ها در شانزدهمین بهار یک نمایشگاه. تهران از امروز به مدت دو هفته میزبان سفیران فرهنگی ۳۵ کشور جهان است سفیرانی که حول مضمون «کتات کودک و خانواده» زیر سقف شانزدهمین نمایشگاه بین المللی کتات تهران گرد هم می آیند

◆گزارش نشست رئیس نمایشگاه شانزدهم با روزنامه نگاران

۳

استاد ممیز؛ کتات و گرافیک

نخستین نمایشگاه طراحی جلد کتات

نخستین نمایشگاه طراحی جلد کتات همزمان با شانزدهمین نمایشگاه بین المللی کتات تهران برگزار می شود. این اتفاق نو و جذات برغنای عرصه کتات خواهد افزود و همین بهانهٔ دلچسبی برای دیدار با مرتضی ممیز استاد گرافیک ایران بود ت ملاحظات این اتفاق را در دیدار ما با استاد ممیز در هفته آینده بخوانید.

در انتظار جشن کتات

گفت وگو با آرش حجازی

آرش حجازی هم اکنون نشریه «کامیات» را منتشر می کند. او مجوز انتشار نشریه «جشن کتات» را هفته گذشته دریافت کرد.

۲۰

متن و حاشیه

... وحشتناک بود

◆استاد عبدالحسین حائری و بازنگری فاجعه کتابخانه ملی عراق

۲۱

راههای دیجیتالی در عصر چند رسانه‌ای ها

گفت وگو با کیوان کوشا
محقق و دانشجوی دکترای کتابداری

کیو ن کوش د نش وی دکتر ی ک د ری و علوم طلاع‌رس نی و مؤلف ک ز ره ی ک وش پتز ک ه ز زگی ز سوی نشر ک د رو رد ز رشده س . ین محقق و ک رشن س طلاع‌رس نی ز کنون بش ز ۴۰ ک رگ ه موزشی (WorkShop) رگز رکرده مه لا و گز رش‌ه ی تخصصی زی دی نوشته و صد ح و یز و فتخ ر علمی متعددی س . وی ند س لی س که مدیری و سرد بیری م هن مه وهشن مه طلاع‌رس نی ر نیز ر عهده د رد.

۱۰

جوده‌ها و کتاب‌ها

حبیت یغمایی

س ل ۱۲۸۰ متولد شد تحصیلا متوسطه و ع لی ر در تهر ن گ ر ند و زس ل ۱۳۶۳ روزنا مه طوفا ن شروع کرد

۲۳

گزارش گزارش

تدوین معیارهای دوره کاردانی داستان‌نویسی

◆خانه داستان نخستین NGO داستان

۶

آن سوی فرش ها و نقش ها

گفت وگو با شیرین صوراسرافیل

شیرین صور سر فیل متولد ۱۳۲۰ تهر ن مهندس ز ی و رنگرزی س که ز کنون هفت عنو ن ک ز لیف و منتشر کرده و سه عنو ن دیگر نیز در دس کشت ر د رد «فرش یر ن» «فرو زرین‌فرش س روق» «ریخ منقوش فرش همد ن» و... عنو نهای رخی ز ین ز ر س . «طر ح ن زرگ فرش یر ن» ی سوی در مر حل تحول طر حی فرش ثر دیگر و در قطع رحلی لد گ لینگور س که خیر ز سوی نشر یک ن منتشر شد.

۲۱

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

بنیان نظام فرهنگی باید مستقل از منابع دولت شکل گیرد

«بنیان نظام فرهنگی کشور باید حتی الامکان تبدیل به نظام اقتصادی و درآمدزا شود.»

به گزارش رسیده از روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که در همایش تبیین سیاست های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سخن می گفت ضمن بیان این مطلب و با اشاره به ضرورت بازنگری در نحوه نگاه به مدیریت فرهنگی کشور افزود: مدیریت فرهنگی باید به دنبال راههایی باشد که از اتکای بخش فرهنگی به دولت کاسته شود. هر استان ت یک واحد فرهنگی است. به این معنا که دارای هویت فرهنگی و ه خود است که آن را از سایر نقاط کشور متمایز می کند و نام بیشتر استان ها در ذهن ت عنصر فرهنگی را تداعی می کند.

وزیر ارشاد با تأکید بر ارتقای فرهنگ و هنر از سطح نخبگان به عموم مردم گفت: در سال های اخیر مشارکت عمومی در حوزه فرهنگ و هنر بالا رفته است ولی متأسفانه انتظارات نادرست از این بخش هم بالا رفته است و به دلیل تکرار انتظارات ت برخی از آنها به عنوان وظیفه حوزه فرهنگ و هنر بدیهی شده است.

مسجدجامعی در ادامه با اشاره به اینکه وظیفه مسؤولان این وزارتخانه ت برنامه ریزی ت نظارت و حمایت در حوزه فرهنگ و هنر است ت خطاب به مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ها گفت: باید این نگاه که شما مجری اقدامات فرهنگی هستید تغییر کند. شما در جایگاه بالاتر سیاستگذاری فرهنگی قرار دارید و باید به سازمان دادن امور و شکل دادن بنیادها و نهادهای فرهنگی و هنری و با حمایت آنها بت ردازید تا این نهادها به شکل خودجوش وارد مراحل اجرایی فرهنگ و هنر شوند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به ضرورت تعریف نسبت به فرهنگ با سایر بخش ها اظهار داشت: مدیران فرهنگی در صورت تعریف صحیح از این نسبت ت می توانند ت یوند مناسبی بین واحدهای فرهنگی خود و تصمیمات کلان سیاسی و اقتصادی کشور برقرار کنند. وی به نامگذاری سال ۱۳۸۲ به نام سال «نهضت خدمتگذاری به مردم» اشاره کرد و به مدیران استان ها توصیه کرد که خدمت رسانی به مردم را بیش از هر زمان دیگری در دستور کار خود قرار دهند.

مسجدجامعی با اشاره به اینکه اعتمادسازی در سطوح مختلف فرهنگ و هنر وظیفه مسؤولان فرهنگی است ت اظهار داشت: خدمتگذاری صادقانه ت بخشی از اعتمادسازی در این حوزه را به همراه خواهد داشت. وزیر ارشاد در ادامه با تأکید بر اینکه حوزه فرهنگ و هنر باید با شرایط و مقتضیات زمان همگام باشد گفت: شرایط فرهنگی کشور نسبت به سال های گذشته بسیار تغییر کرده است و ما علاوه بر اینکه باید این مقتضیات زمانی را بت دیریم ت باید شرایط فرهنگی را متناسب با آن فراهم کنیم.

مسجدجامعی گفت: لازم است مدیران فرهنگی بحث های سازمان یافته با یکدیگر و با مخاطبان داشته باشند تا از طریق همفکری به تحلیل سیاست های فرهنگی بت ردازند.

۱۲ درصد رشد در کارنامه نشر کتات در سال ۱۳۸۱

۳۴ هزار و ۵۶۰ جلد کتات طی سال ۱۳۸۱ منتشر شد.

به گزارش روابط عمومی خانه کتات و بر اساس آمار موجود در بانک اطلاعاتی این مؤسسه تا ت ابان فروردین ماه ۱۳۸۲ کتات های منتشر شده در سال ۱۳۸۱ت نسبت به ۳۰ هزار و ۸۸۵ عنوان کتابی که نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۸۰ منتشر شده است ۱۲ درصد رشد نشان می دهد.

کتات های منتشرشده در سال ۱۳۸۱ در مجموع در شمارگان ۱۶۵ میلیون و ۶۶۵ هزار و ۴۱۲ جلد منتشر شده که در مقایسه با شمارگان ۱۵۹ میلیون و ۲۳۹ هزار و ۸۳۸ جلدی کتات های سال ۱۳۸۰ت رشدی ۴ درصدی را نشان می دهد. همچنین در سال ۱۳۸۱ شمارگان متوسط هر عنوان کتات ۴۷۴۹ صفحه بود.

کتات های منتشر شده در سال ۱۳۸۱ در مجموع در ۳۴ میلیارد و ۹۳۳ میلیون و ۷۷۹ هزار صفحه انتشار یافتند و هر کتات نیز به طور متوسط در ۲۱۱ صفحه منتشر شد.

بیشترین کتات ها در سال ۱۳۸۱ت از نظر موضوعی با ۶۹۷۵ عنوان (۲۰/۴ درصد از مجموع کتات ها) با موضوع ادبیات منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های دین با ۶۰۹۷ عنوان (۱۹/۷ درصد)، ت علوم عملی با ۴۵۹۰ عنوان (۱۳/۴ درصد)، علوم اجتماعی با ۳۸۲۹ عنوان (۱۱/۱ درصد)، علوم طبیعی و ریاضیات با ۳۳۳۰ عنوان (۹/۷ درصد)، زبان با ۳۳۱۶ عنوان (۹/۶ درصد)، تاریخ و جغرافیا با ۱۸۰۲ عنوان (۵/۲ درصد)، هنر با ۱۵۹۰ عنوان (۴/۶ درصد)، کلیات با ۱۲۰۷ عنوان (۳/۵ درصد) و فلسفه با ۱۱۰۴ عنوان (۳/۲ درصد) قرار گرفته اند.

بیشترین میزان رشد در میان کتات های منتشر شده در سال ۱۳۸۱ نسبت به سال ۱۳۸۰ با ۲۱ درصد رشد متعلق به موضوع های کلیات و علوم طبیعی و ریاضیات و ت سس از آن به ترتیب موضوع های هنر با ۲۰ درصد رشد ت علوم عملی با ۱۸ درصد رشد ت زبان ۱۷ درصد رشد ادبیات و علوم اجتماعی با ۱۱ درصد رشد ت تاریخ و جغرافیا با ۸ درصد رشد ت فلسفه با ۷ درصد رشد و دین با ۲ درصد رشد است.

از ۳۴ هزار و ۵۶۰ عنوان کتابی که در سال ۱۳۸۱ منتشر شد ت ۱۹ هزار و ۸۲۳ عنوان (۵۷ درصد مجموع کتات ها) چاپ نخست و ۱۴ هزار و ۷۳۸ عنوان (۴۳ درصد مجموع کتات ها) چاپ مجدد است.

در سال ۱۳۸۱ بیشترین کتات ها چاپ نخست با ۴۲۷۰ عنوان با موضوع ادبیات منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های دین با ۳۶۰۶ عنوان ت علوم عملی با ۲۹۳۳ عنوان ت علوم اجتماعی با ۲۳۶۷ عنوان ت زبان با ۱۶۰۱ عنوان ت علوم طبیعی و ریاضیات با ۱۵۵۹ عنوان ت تاریخ و جغرافیا با ۱۲۱۵ عنوان ت هنر با ۸۹۶ عنوان ت کلیات با ۷۱۶ عنوان و فلسفه با ۵۲۹ عنوان قرار دارند.

همچنین در سال ۱۳۸۱ بیشترین کتات های چاپ مجدد با ۲۱۹۱ عنوان با موضوع دین منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های ادبیات با ۲۵۰۵ عنوان ت علوم طبیعی و ریاضیات با ۱۷۷۱ عنوان ت زبان با ۱۷۲۵ عنوان ت علوم عملی با ۱۶۳۷ عنوان ت علوم اجتماعی با ۱۵۸۲ عنوان ت هنر با ۶۹۴ عنوان ت تاریخ و جغرافیا با ۵۸۷ عنوان و فلسفه با ۵۵۵ عنوان قرار گرفته اند.

از ۳۴ هزار و ۵۶۰ عنوان کتابی که در سال ۱۳۸۱ منتشر شده در مجموع ۲۶ هزار و ۶۳۱ عنوان (۷۷ درصد مجموع کتات ها) تألیف و ۷۹۲۹ عنوان (۲۳ درصد مجموع کتات ها) ترجمه است.

در سال ۱۳۸۱ بیشترین کتات های تألیفی با ۵۴۶۵ عنوان با موضوع دین منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های ادبیات با ۵۳۲۹ ت عنوان زبان با ۳۱۹۱ ت عنوان علوم اجتماعی با ۲۴۹۹ ت عنوان علوم عملی با ۲۹۱۶ ت عنوان ت علوم طبیعی و ریاضیات ۲۱۹۸ ت عنوان ت تاریخ و جغرافیا با ۱۵۶۲ ت عنوان ت هنر با ۱۰۷۷ ت عنوان کلیات با ۸۳۰ ت عنوان و فلسفه با ۵۵۴ ت عنوان است.

همچنین در سال ۱۳۸۱ بیشترین کتات های ترجمه شده با ۱۶۷۴ ت عنوان با موضوع علوم عملی منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های ادبیات با ۱۶۴۶ ت عنوان دین با ۱۳۳۲ ت عنوان علوم اجتماعی با ۸۵۰ ت عنوان علوم طبیعی و ریاضیات با ۶۲۱ ت عنوان ت فلسفه با ۵۵۰ ت عنوان ت هنر با ۵۱۳ ت عنوان ت کلیات با ۳۷۷ ت عنوان ت تاریخ و جغرافیا با ۲۴۰ ت عنوان و زبان با ۱۳۵ ت عنوان قرار گرفته اند.

در سال ۱۳۸۱ در مجموع ۲۶ هزار و ۶۸۵ ت عنوان کتات (۷۷ درصد مجموع کتات ها) در تهران و ۷۸۷۵ ت عنوان کتات (۲۳ درصد مجموع کتات ها) در شهرستان ها منتشر شد.

همچنین در سال گذشته ۴۹۴۷ ت عنوان (۱۴ درصد مجموع کتات ها) کتات های کمک درسی و آموزشی بود و ۱۶۳۵ ت عنوان کتات هم به صورت افست منتشر شد.

در سال ۱۳۸۱ در مجموع ۵۳۳۵ ت عنوان (۱۵ درصد مجموع کتات ها) برای کودکان و نوجوانان منتشر شد که از نظر موضوعی بیشترین کتات ها با ۲۱۲۷ ت عنوان با موضوع ادبیات منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های علوم اجتماعی با ۷۹۴ ت عنوان ت علوم طبیعی و ریاضیات با ۶۴۰ ت عنوان ت زبان با ۵۷۰ ت عنوان ت هنر با ۴۹۶ ت عنوان ت دین با ۳۹۰ ت عنوان ت علوم عملی با ۱۳۶ ت عنوان ت تاریخ و جغرافیا با ۸۱ ت عنوان ت کلیات با ۷۰ ت عنوان و فلسفه با ۲۱ ت عنوان جای گرفتند.

علاقه مندان می توانند برای اطلاع از مشخصات کامل کتات های منتشر شده در سال ۱۳۸۱ از کتات سه جلدی کارنامه نشر ۱۳۸۱ و لوح فشرده کتیبه ۳ که توسط خانه کتات تهیه شده است استفاده کنند.

رئیس فرهنگستان زبان و ادت فارسی:

قوت همه جانبه ملی به قوت زبانی می انجامد

رئیس فرهنگستان زبان و ادت فارسی معتقد است که قوت همه جانبه ملی به قوت زبانی می انجامد و قوت زبان یک قوم ت به اندازه قوت خود آن ملت است.

غلامعلی حداد عادل - رئیس فرهنگستان زبان و ادت فارسی - در گفت وگو با خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران درباره مهجوریت زبان فارسی تأکید کرد: قوت زبان یک قوم به اندازه قوت خود آن ملت است. ما اگر از نظر علمی ت صنعتی ت فرهنگی ت سیاسی ت اقتصادی و نظامی ت ملت نیرومندی شویم ت زبانمان هم نیرومند خواهد شد.

وی ادامه داد: بنابراین همه کسانی که دوستدار سربلندی زبان فارسی هستند ت باید تلاش کنند تا ایران از عقب ماندگی نجات یابد.

حداد عادل افزود: با ت یروزی انقلاب اسلامی ت این راه باز شد و امید دارم که از نظر موضوعی بیشترین کتات ها با ۲۱۲۷ ت عنوان با موضوع ادبیات منتشر شد و ت سس از آن به ترتیب موضوع های علوم اجتماعی با ۷۹۴ ت عنوان ت علوم طبیعی و ریاضیات با ۶۴۰ ت عنوان ت زبان با ۵۷۰ ت عنوان ت هنر با ۴۹۶ ت عنوان ت دین با ۳۹۰ ت عنوان ت علوم عملی با ۱۳۶ ت عنوان ت تاریخ و جغرافیا با ۸۱ ت عنوان ت کلیات با ۷۰ ت عنوان و فلسفه با ۲۱ ت عنوان جای گرفتند.

علاقه مندان می توانند برای اطلاع از مشخصات کامل کتات های منتشر شده در سال ۱۳۸۱ از کتات سه جلدی کارنامه نشر ۱۳۸۱ و لوح فشرده کتیبه ۳ که توسط نشر خانه کتات تهیه شده است استفاده کنند.

فرهنگستان زبان و ادت فارسی برگزار می کند

دومین هم اندیشی مسائل واژه گزینی و اصطلاح شناسی

فرهنگستان زبان و ادت فارسی دومین هم اندیشی مسائل واژه گزینی و اصطلاح شناسی را در روزهای ۱۶ تا ۱۸ اردیبهشت برگزار می کند.

ضرورت تقویت زبان ملی ت مدیریت واژه گزینی ت اصطلاح شناسی و واژه گزینی ت ساخت های واژه گزینی و روش های واژه گزینی موضوع های این هم اندیشی هستند.

همچنین دومیزگرد «هماهنگ سازی واژه ها در کشورهای فارسی زبان» و «نقش و وظیفه فرهنگستان در واژه گزینی ت عصر روزهای اول و دوم برت ابی همایش از ساعت ۱۷ تا ۱۹ برگزار می شود.

هیأت علمی این همایش را دکتر بدالله ثمرت دکتر حسن حبیبی ت دکتر غلامعلی حداد عادل ت دکتر علی محمد حق شناس ت دکتر محمد دبیر مقدم ت دکتر سیدمهدی سمائی ت احمد سمیعی (گیلانی) ت دکتر علی اشرف صادقی ت دکتر علاءالدین طباطبایی ت دکتر لطیف کاتبی گرت مهندس علی کافی ت دکتر مهدی محقق ت دکتر حسین معصومی همدانی ت دکتر رضا منصوری ت دکتر ابوالحسن نجفی و دکتر شهین نعمت زاده تشکیل می دهند. محل برگزاری این همایش در خیابان ولیعصر ت بالاتر از چهارراه ت ارکوی ت خیابان شهید فیاضی (فرشته) ت شماره ۱۲۴ است.

علاقه مندان به حضور در دومین همایش هم اندیشی مسائل واژه گزینی و اصطلاح شناسی می توانند برای دریافت اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۸۷۱۰۶۸۷ و ۸۷۱۵۱۵۶ دبیرخانه هم اندیشی تماس بگیرند.

بزرگداشت ت روفسور نذیراحمد برگزار می شود

انجمن آثار مفاخر فرهنگی مراسم بزرگداشت ت روفسور نذیر احمد را شانزدهم اردیبهشت برگزار می کند.

این مراسم به منظور تجلیل از مقام شامخ علمی و نیز قدردانی از خدمات فرهنگی که استاد نذیر احمد به زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره هند انجام داده است برگزار می شود.

ت روفسور نذیر احمد استاد بازنشسته دانشگاه علیگر هند و رئیس مؤسسه غالت دهلوی است.

مراسم بزرگداشت ت روفسور نذیر احمد از ساعت ۱۸ تا ۲۰ روز سه شنبه شانزدهم اردیبهشت در تالار اجتماعات انجمن آثار و مفاخر فرهنگی واقع در خیابان ولیعصر ت نزل امیرپهلوت خیابان سرگرد بشیری ت شماره ۱۰۰ برگزار می شود.

محمدعلی موحد برنده جایزه اندیشه شد

هفته گذشته در مراسمی که در مجله گفت وگو برگزار شد محمدعلی موحد نویسنده کتات در «هوای حق و عدالت» برنده جایزه اندیشه (متعلق به بنیاد جمهور) شد. مراد ثقفی مدیر و مؤسس بنیاد جمهور هنگام اهدای این جایزه ضمن تشریح و اهمیت حقوق انسانی و حقوق بشر در بین الملل دنیا با داور شدت این جایزه سال گذشته به حسین بشیریه مترجم کتات لویاتان اثر توماس هابز اهدا شد وامسال نیز به خاطر اهمیت به فلسفه سیاسی و آمیختگی موفق زبان ت بیچیده حقوق و نثر شیرین فارسی به زبان فراگیر مردم به کتات در هوای حق و عدالت اهدا می شود.

در بخش دیگری از این مراسم خانم فاطمه هنجنی ت یرامون انگیزه و تمایل خود نسبت به چنین بنیادی خاطرشان ساخت: من برای نخستین بار با اهدای چنین جوایزی در مجله زنان برخورد کردم و تصور کردم که این یک اثر ماندگار است. ت یش از این گمان می کردم که چنین بنیادی تنها در زیر سایه دولت و مؤسسات بزرگ انجام می ت ذیرد اما وقتی دیدم که جوایز ادبی زیر نظر افراد انجام می گیرد بسیار خوشحال شدم و به صرافت افتادم که خودم بانی این کار شوم. فاطمه هنجنی که به منظور شرکت در این مراسم به ایران سفر کرده بود اضافه کرد: اهداف بلند من این است که در سال های آینده نیز بتوانم این عمل خیر را ادامه دهم.

محمدعلی موحد نویسنده کتات «در هوای حق و عدالت» ضمن تشکر از بنیاد جمهور و فاطمه هنجنی از نشر کارنامه ت اسگزاری کرد و از مدیر نشر کارنامه خواست که در کارهای آتی آثاری منتشر شود که همه جوانان استطاعت آن را داشته باشند که از آن استفاده نمایند. در ت ابان دکتر موحد جایزه خود را وقف یکی از بیمارستان های تهران کرد. گفتنی است که ت یش از این از وی کتات خولت آشفته نفت که توسط نشر کارنامه منتشر شده بود برنده که جایزه سال شد.

گزارش نشست رئیس نمایشگاه شانزدهم با روزنامه نگاران

برای جهت بخشیدن و تأثیرگذاری بیش از پیش برنامه‌ها و فعالیت‌های نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران باید در اهداف نمایشگاه کتاب بر اساس جمع بندی و بررسی پانزده دوره برگزاری آن در دو حوزه داخلی و خارجی بازنگری شود.

علی‌اصغر رمضانت‌ورت رئیس شانزدهمین نمایشگاه کتاب تهران و معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در گفت‌وگوی مطبوعاتی با خبرنگاران تیرامون برنامه‌های این نمایشگاهت با تأکید بر ضرورت ارتقای استانداردهای جهانی در فعالیت‌های متعدد نمایشگاه به جایگاه شناخته شده آن در مجموعه نمایشگاههای کتاب جهان اشاره کرد و گفت: با توجه به ضرورت این بازنگری باید سه مسؤولیت عمده در قبال ناشران تپدید آورندگان کتاب و درباره گسترش ارتباط بین‌المللی نشر و فرهنگ ایران و جهان برجسته شوند.

رئیس شانزدهمین نمایشگاه کتاب تهران درباره اهداف اصلی نمایشگاه گفت: مشارکت در جریان جهانی سنجش فرهنگ‌ها و گسترش مدارهای ارتباطی فرهنگی در میان فرهنگ‌های مختلف جهان مؤلفه‌ای است که باید در میان اهداف اصلی نمایشگاه بر آن تأکید و ه داشته باشیم.

رمضانت‌ور با اشاره به سابقه چهار ساله تحول سیاست‌های اجرایی در برگزاری نمایشگاه کتاب تهران‌ت بر تسریع روند این سیاست‌ها تأکید کرد و گفت: تلاش برای سرعت بخشیدن به روند واگذاری بخش‌های اجرایی نمایشگاه به بخش خصوصی و ترجیحاًنهادهای مدنی این قلمرو موجب افزایش میزان مشارکت ملی در رسیدن به اهداف نمایشگاه است.

وی تصریح کرد: یکی از اهداف این سیاست‌ت مرتبط ساختن فعالیت‌های بخش فرهنگی و داخلی با مسائل اصلی نظام نشر و اصناف و نهادهای مختلف مدنی فعال نظیر انجمن‌ها ت اتحادیه‌ها و تشکل‌های فکری و فرهنگی تپدیدآورندگان است تا زمینه برای رفع کاستی‌ها و

نقایص نظام نشر کشور فراهم آید.

علی‌اصغر رمضانت‌ور در پاسخ به انتقادی که همواره درباره فعالیت فروشگاهی و تجاری نمایشگاه کتاب تهران مطرح شده است اظهار داشت: با توجه به فقدان یک نظام توزیع کارآمد در صنعت نشر کشور و به رغم توفیقات محدودی که محصول تلاش‌های انجام شده است‌ت برگزاری نمایشگاه کتاب موفقیت مناسبی است برای عرضه تولیدات ناشران ملت در واقع یکی از اهداف ما این است که نمایشگاه به عنوان عاملی برای حل مشکلات نظام نشر نیز انجام وظیفه کند.

رئیس نمایشگاه شانزدهم کتاب تهران با تأکید بر ضرورت سنجش جریان فرهنگی نشر کشور افزود: در برگزاری نمایشگاه کتاب تهران‌ت سنجش جریان فرهنگی و دیدار و تبادل فکری توزیع کنندگان‌ت ناشران‌ت نویسندگان و اقشار فرهنگی کشور روندی است که با وجود حرکت تدریجی آن آغاز شده است.

وی با اشاره به سیاست محوری کتاب‌ت کودک‌ت خانواده و ت‌یشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برای توسعه فعالیت‌های فرهنگی در خانواده‌ها ت که به عنوان سیاست نشر در دهه ۸۰ مطرح است اظهار امیدواری کرد که از این فرصت برای توسعه مستقل فعالیت‌های نمایشگاه کتاب تهران استفاده شود.

رمضانت‌ور اضافه کرد: در بخش بین‌الملل نمایشگاه‌ت جمع بندی ما این است که باید امکان توسعه مشارکت فرهنگی و بازرگانی با مجامع و نهادهای فعال در زمینه برت‌یابی نمایشگاه در سطح جهان داشته باشیم که البته حل مسأله ت‌ذیرش کتبی رایت توسط ایران به این امر کمک خواهد کرد.

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به ذکر برخی از برنامه‌های وی ه نمایشگاه ت‌رداخت و گفت: در بخش‌های جنبی نمایشگاه به مناسبت تقارن بابیست و ت‌نجمین سالگرد ت‌یروزی انقلاب و باهمکاری مرکز تنظیم نشر و اشاعه آثار امام خمینی(ره) نمایشگاه اختصاصی «امام خمینی روایت ناگفته»ت بخش نمایشگاه گرافیک کتاب با هدف کمک به ارتقای سازمان بصری نشر کشور و ترویت کتاب ایران در داخل و در سطح جهانی‌ت همچنین مجموعه‌ای از اطلاعات درباره فعالیت‌های فرهنگی جنبش مردم فلسطین در سطح جهانی و بازسازی با استفاده از وسایل شنیداری و دیداری حمله صهیونیست‌ها به اردوگاه جنین‌ت نمایشگاهی از فعالیت چهار سال گذشته «کتاب سال ولایت»ت نمایش آثار معلمان مؤلف و... برت‌ما می‌شود.

گفتنی است شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با شعار «کتاب‌ت کودک و خانواده» در ۴ بخش عمده ناشران داخلی‌ت خارجی‌ت بخش کودک و نوجوان و برنامه‌های جنبی برگزار می‌شود. در بخش ناشران داخلی هزار و ۹۶۳ ناشر در چهار گروه کودک و نوجوان‌ت دانشگاهی‌ت آموزشی و عمومی آثار خود را عرضه می‌کنند و ۸۷۲ ناشر تهرانی و ۲۳۹ ناشر نیز شهرستانی هستند که در فضایی معادل ۱۷ هزار و ت‌انصد متر حضور خواهند داشت.

همچنین در بخش خارجی برای نخستین بار سالن بین‌الملل برت‌ما می‌شود. در بخش بین‌الملل ۳۵ کشور جهان شرکت می‌کنند و تعداد نهایی عناوین کتابهای عربی و لاتین بیش از ۵۰ هزار برآورد شده است.

فضای اختصاص یافته به بخش بین‌الملل نیز ۱۵ هزار و ۹۲۶ متر مربع است.

خانه کتاب در شانزدهمین نمایشگاه

مدیرعامل خانه کتاب گفت: فعالیت‌های خانه کتاب در شانزدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با توجه به اهداف این مؤسسه در زمینه اطلاع رسانی کتاب در ایران‌ت بر محوریت اطلاع رسانی کتاب‌های موجود در نمایشگاه و کتاب‌های منتشر شده در کشور و نشر الکترونیک متمرکز است.

به گزارش روابط عمومی شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران‌ت محمد رنجبری اظهار داشت: یکی از فعالیت‌های خانه کتاب در نمایشگاه کتاب‌ت اطلاع رسانی رایانه‌ای عمومی است که در آن اطلاعات کتاب‌های موجود در نمایشگاه و محل غرفه‌های ناشران از طریق مراکز اطلاع رسانی رایانه‌ای که در سطح نمایشگاه احداث خواهد شد‌ت در اختیار بازدیدکنندگان قرار می‌گیرد. هدف از این فعالیت‌ت اطلاع رسانی‌ت صرفه‌جویی در وقت بازدیدکنندگان نمایشگاه و استفاده بهتر آنان از برنامه‌های نمایشگاه است.

وی افزود: همچنین لوح فشرده اطلاعات نمایشگاه مشتمل بر اطلاعات کتاب‌های عرضه شده در نمایشگاه و محل استقرار ناشران نیز توسط خانه کتاب تهیه و در اختیار متقاضیان این اطلاعات قرار خواهد گرفت.

مدیرعامل خانه کتاب‌ت برت‌یابی سالن کارنامه نشر ۱۳۸۱ را فعالیت دیگر این مؤسسه در نمایشگاه کتاب برشمرد و گفت: در این سالن‌ت نزدیک به بیست هزار عنوان کتاب‌های چاپ نخست سال ۱۳۸۱ت با هدف آگاهی بازدیدکنندگان از تازه‌های نشر کتاب در ایران به صورت موضوعی و در بخش‌های کلیات‌ت فلسفه و روانشناسی‌ت دین‌ت علوم اجتماعی‌ت زبان‌ت علوم طبیعی و ریاضیات‌ت علوم عملی‌ت هنر‌ت ادبیات‌ت تاریخ و جغرافیا و کودک و نوجوان در معرض نمایش قرار می‌گیرد و علاقه‌مندان می‌توانند‌ت س از انتخاب کتاب‌های موردنظر خود‌ت از محل استقرار ناشران آنها به وسیله مراکز اطلاع رسانی رایانه‌ای عمومی نمایشگاه آگاه شده و برای تهیه آنها اقدام کنند.

رنجبری افزود: همزمان با برت‌یابی نمایشگاه‌ت کتاب و لوح فشرده کارنامه نشر سال ۱۳۸۱ مشتمل بر اطلاعات کتابشناختی توصیفی و تحلیلی نزدیک به ۳۵ هزار عنوان کتاب‌های منتشر شده در کشور در سال ۱۳۸۱ عرضه می‌شود. در این کتاب ۳ جلدی اطلاعات کامل کتاب‌ها شامل: عنوان کتاب‌ت نام پدیدآورندگان‌ت نام ناشر‌ت تعداد صفحات‌ت سال نشر‌ت شماره کتاب‌ت قطع‌ت قیمت‌ت شماره شابک‌ت تصاویر روی جلد کتاب‌ها و خلاصه‌ای از موضوع کتاب‌های چاپ اول درت می‌شود.

وی مدیریت برت‌یابی سالن نشر الکترونیک را دیگر فعالیت خانه کتاب در نمایشگاه شانزدهم برشمرد و گفت: با توجه به ظهور و گسترش پدیده‌های نشر الکترونیک و

کتاب الکترونیکی در برخی کشورها و افزایش درت بخش‌ها یا تمامی مندرجات کتب ناشران در شبکه‌های اطلاع رسانی‌ت به منظور آگاهی بازدیدکنندگان نمایشگاه از مفاهیم و وی گی‌های نشر الکترونیک و کتاب الکترونیکی و آشنایی با فعالیت‌های انجام شده در این حوزه در کشورت سالن نشر الکترونیک در نمایشگاه کتاب امسال برت‌ما خواهد شد و ناشران الکترونیکی کشورمان آخرین دستاوردهای خود را عرضه خواهند کرد.

مدیرعامل خانه کتاب تهیه و تولید نسخه سوم لوح فشرده کتیبه شامل اطلاعات کتابشناختی توصیفی و تحلیلی نزدیک به ۱۹۰ هزار عنوان کتاب‌های منتشر شده در کشور از سال ۱۳۷۰ تا ت‌ابان ۱۳۸۱ همزمان با نمایشگاه کتاب تهران را فعالیت دیگر این مؤسسه ذکر کرد و گفت: در این لوح فشرده‌ت مشخصات کتابشناختی توصیفی و تحلیلی کتاب‌های منتشر شده در این مدت‌ت که در بانک اطلاعاتی خانه کتاب درت شده موجود است. همچنین امکان جست‌وجوی لغوی بر اساس عنوان کتاب‌ت ناشر‌ت ت‌دیدآورنده و موضوع کتاب‌ها وجود دارد و می‌توان بر اساس رده‌بندی دیوئی و نمایه موضوعی موجود در این نرم‌افزار به جست‌وجوی اطلاعات موردنظر‌ت رداخت.

رنجبری‌ت نظارت بر فروش کتاب‌های خارجی را دیگر فعالیت خانه کتاب ذکر کرد و گفت: با جه‌های فروش کتاب‌های خارجی از طریق نرم‌افزار و ه‌ایت عملیات فروش را انجام می‌دهند و به وسیله شبکه‌ای نیز به هم متصلند و خانه کتاب در این دوره از نمایشگاه مدیریت و نظارت بر حسن انجام کار را در بخش فروش کتاب‌های خارجی انجام می‌دهد.

وی افزود: همچنین مجموعه نشریات کتاب ماه و کتاب هفته و لوح‌های فشرده و کتاب‌های وی ه اطلاع رسانی کتاب در ایران و کتاب‌های خانه کتاب که دارای موضوع‌های نشر‌ت حق مؤلف‌ت فرهنگ و اطلاع رسانی است در غرفه‌های خانه کتاب در نمایشگاه کتاب و نمایشگاه مطبوعات عرضه خواهد شد.

مدیرعامل خانه کتاب در خاتمه اظهار داشت: این مؤسسه در روزهای برت‌یابی نمایشگاه‌ت میزبان «هارتموت وال راونز» رئیس سازمان جهانی شابک (ISBN) است.

وی ضمن بازدید از نمایشگاه در نشستی در جمع ناشران کشور سخنانی ت‌یرامون اطلاع رسانی کتاب در جهان و آخرین تحولات سازمان جهانی شابک بیان می‌کند.

در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران صورت می‌گیرد

معرفی ۸۰۰ کتابخانه الکترونیک به ت وهشگران

۸۰۰ سایت اینترنتی در بخش فروش ارزی نمایشگاه شانزدهم کتاب به ت وهشگران معرفی می‌شود.

دکتر وصفی‌ت مدیر کل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی در این باره توضیح داد: امکانی فراهم کرده‌ایم که ت وهشگران بتوانند به متن کتاب‌ها و مقالات علمی موجود در ۸۰۰ کتابخانه الکترونیک که ارتباط با آنها نیازمند ت‌رداخت هزینه دلاری است‌ت به رایگان دسترسی ت‌یدا کنند.

وصفی افزود: معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ادامه این سرویس دهی ت‌س از برگزاری نمایشگاه کتاب نیز برنامه‌ریزی‌هایی را انجام داده است به طوری که با اتمام نمایشگاه نیز محققان امکان دسترسی به این سایت‌ها را با ت‌رداخت ریالی خواهند داشت.

مدیر کل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی سایر برنامه‌های این دفتر در نمایشگاه کتاب را چنین عنوان کرد: برگزاری یادنامه خاورشناس شهیر خانم شیمل و نمایشگاه عکس از دوران زندگی وی‌ت نشست علمی با حضور کارشناسان ایرانی و آلمانی با موضوع بررسی آثار خانم شیمل‌ت معرفی جایگاه حقوقی آن دسته از سازمان‌های بین‌المللی که در ایران نمایندگی دارند از جمله سازمان اکوت یونسکو و بخش‌های مختلف سازمان ملل متحد توسط نمایندگان این سازمان‌ها که در قالت کارگاههای آموزشی برای محققان تشکیل می‌شود.

وصفی در ت‌ابان به برگزاری یادنامه مورخ شهیر حسن الامین و چند نشست ادبی از جمله بررسی شعر و ادبیات معاصر عراق با حضور کارشناسان ایرانی و تی چند از استادان عراقی اشاره کرد.

با تشکیل جلسه هیأت داوران

برگزیدگان مسابقه گرافیک کتاب انتخاب شدند

تعداد کل آثار ت‌ذیرفته شده در مسابقه «گرافیک کتاب» ۱۴۲ اثر اعلام شد که از این تعداد سه اثر برگزیده به همراه ۱۷ ت‌دیدآورنده برتر در مراسمی در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران معرفی و تقدیر خواهند شد.

به گزارش روابط عمومی شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران هیأت داوران این مسابقه تعداد آثار ت‌ذیرفته شده در بخش طراحان گرافیک را ۱۱۲ اثر و تعداد آثار ت‌ذیرفته شده در بخش ناشران را ۲۸ اثر اعلام کرد.

همچنین این هیأت که متشکل از آیدین آغداشلو‌ت فرخ امیرقربان‌ت ایرت اواری‌ت رضا عابدینی‌ت مهوش مشیری‌ت علیرضا مصطفی زاده و داود موسایی بودت ت‌دیدآورندگان و آثار برگزیده را انتخاب کردند که اسامی آنها در ایام برگزاری نمایشگاه شانزدهم کتاب اعلام خواهد شد.

برت‌یابی نمایشگاه «گرافیک کتاب» بخش دیگری است که از سوی این مجمع برت‌ما خواهد شد که در آن ۲۱۲ نفر شرکت کرده‌اند و در مجموع ۸۲۹ اثر را ارائه داده‌اند.

تعداد طراحان گرافیک شرکت کننده در این نمایشگاه ۱۶۸ نفر با مجموع ۶۲۲ اثر و ناشران شرکت کننده ۴۴ نفر با ۲۷ اثر اعلام شده‌اند.

انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی‌ت همکاری تشکل‌های صنفی ناشران و دفتر مجامع و مراکز فرهنگی‌ت این نمایشگاه و مسابقه را برگزار می‌کند.

استقبال از غرفه ایران در نمایشگاه کتات ژاتن

در سی و هشتمین دوره نمایشگاه بین المللی کتات ژاتن که یکشنبه گذشته به کار خود تپایان دادت استقبال خوبی از غرفه ایران به عمل آمد.

این نمایشگاه با حضور نشر ثالث به عنوان اولین و تنها ناشر ایرانی شرکت کننده و نزدیک به ۶۵۰ ناشر دیگر از ۳۵ کشور جهان در توکیو برگزار شد.

علی جعفریه مدیر نشر ثالث در گفت وگوی کوتاهی با خبرنگار کتات هفته وعده داد تا گزارش کاملی را از این نمایشگاه تهیه و ارسال کند. این گزارش را در شماره آینده می خوانید.

کاشفی و داستان های دینی

اولین نشست انجمن ادبی آفرینش و ه داستان تسران در سال جدید با حضور سیدعلی کاشفی خوانساری برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی کانون تروش فکری کودکان و نوجوانان این نشست با حضور ۲۵ عضو فعال این انجمن و دیگر اعضای مراکز کانون استان تهران ساعت ۱۴ روز نهم اردیبهشت در مرکز شماره ۲ کانون واقع در تارک فدک برت تاشد.

اعضای نوجوان و جوان عضو این انجمن که از سابقه ای چهار ساله برخوردارند علاوه بر خواندن آثار خود و نقد آن توسط کارشناس دعوت شده به صحبت های وی با موضوع داستان های دینی و مذهبی گوش سترند. گفتنی است تازه ترین آثار ادبی نوجوانان نوقلم در نشست های ماهانه ۴ انجمن شعر و داستان دختران و تسران آفرینش در همین مرکز مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

۷ نقاش ایرانی در مسابقات بین المللی نقاشی کتات کودک ژاتن برنده جایزه شدند

۷ نقاش ایرانی در سیزدهمین دوره مسابقه بین المللی نقاشی کتات کودک در ژاتن برنده جایزه شدند. در این مسابقه آثار آناهیتا تیموریانت تیمان رحیم زاده و فرشید شفیعی بخشی از ۱۱ برنده جایزه سوم انتخات شدند. در بخش جوایز تشویقی نیز چهار ایرانی به نام های هدا حدادیت مز ه اروتقیت راشین خیریه و زهرا حق گو موفق به دریافت نشان شدند.

افتتاح کتابخانه انجمن صنفی روزنامه نگاران

بانک اطلاعات و کتابخانه انجمن صنفی روزنامه نگاران ایران دوشنبه گذشته افتتاح شد.

با راه اندازی این بانک اطلاعاتی اعضای انجمن و علاقه مندان تسن از عضویت می توانند از تسهیلات و مزایای این کتابخانه بهره ببرند.

محل انجمن صنفی روزنامه نگاران واقع در خیابان کبکانیان تت خیابان هفتم است.

تلفن مرکز تت خش: ۰۹۱۱۲۴۸۶۶۲۳

ازسوی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی صورت می گیرد

تشکیل اتاق داوری های فرهنگی

اتاق داوری های فرهنگی تت باهدف حمایت از نویسندگان و مؤلفان دربرابر ناشران یاسایر عوامل انتشار تشکیل می شود.

مجید صیادی تت مدیر کل مراکز روابط فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اعلام این مطلت در همایش تبیین سیاست های این وزارتخانه گفت: باتصویت طرح اتاق داوری های فرهنگی که در مرحله تدوین است تت حجم بسیاری از اختلافات مؤلفان و ناشران ت بدون مراجعه به محاکم قضایی تت باضمانت اجرایی حل می شود.

به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تت وی افزود: در حال حاضر تت شورای فرهنگ عمومی مجوز صدور کتات را به چند استان تفویض اختیار کرده است که باتشکیل دبیرخانه هیأت نظارت در ۲ بخش کودک و بزرگسال و آغاز فعالیت در سال جاری تت این امکان برای استان ها فراهم شده است که مسائل خود را باهمکاری آنها پیگیری کنند. صیادی همچنین از تدوین آیین نامه تمدیدت روانه نشر در استان ها خبر داد و گفت: معیار صدور مجوز کتات مصوبه شورای عالی انقلات فرهنگی است.

تخفیف هما در نمایشگاه بین المللی کتات تهران

«هما» محموله های ارسالی ناشران خارجی را در ایام برگزاری نمایشگاه کتات همانند سال های قبل با تخفیف ۷۰ درصد حمل می کند.

روابط عمومی هواتپمایی جمهوری اسلامی ایران «هما» اعلام کرد: به منظور مشارکت در فعالیت های فرهنگی به کلیه شعت خارجی خود ابلاغ نموده تا تخفیف مذکور در مورد حمل کتات های مربوط به نمایشگاه بین المللی کتات تهران را اعمال نمایند.

۱۷۰ هزار جلد کتات طی سال گذشته به کتابخانه های آستان قدس افزوده شد

رئیس سازمان کتابخانه هات موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی از افزوده شدن ۱۷۰ هزار جلد کتات به کتابخانه های این سازمان در سال گذشته خبر داد.

دکتر علی محمد برادران گفت: از این تعداد ت ۶۰ هزار جلد توسط دوستداران کتات و فرهیختگان به آستان قدس رضوی اهدا و بقیه از محل اعتبارهای اختصاصی به سازمان ت خریداری شده است. وی گفت: اعتبارات تخصیصی آستان قدس رضوی به سازمان کتابخانه هات موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس در سال جاری ۲۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با اعتبارات سال قبل از رشدی معادل ۲۰ درصد برخوردار می باشد.

دکتر برادران همچنین گفت: در سال گذشته علاوه بر ایجاد کارگاههای مرمت و بازسازی اشیای عتیقه تالارهای تخصصی جغرافیات مطالعه آزاد اطلاع رسانی ت گردش کتات و ه بانوان و نیز تالار و گردش کتات و ه جوانان راه اندازی شد.

وی گفت: همچنین تالارهای محققانت مرجعت جوانان و سمعی و بصری و گردش کتات آقایان نیز در سالی که گذشت تقویت شدند.

دکتر برادران گفت: این سازمان برای دستیابی محققان و دانشجویان به تازه ترین اطلاعات علمی نسبت به افزایش ایستگاههای اطلاع رسانی جهت استفاده مراجعان از اینترنت را فراهم کرده است. وی گفت: با توجه به مراجعه روزانه نزدیک به ۲۰ هزار نفر به کتابخانه ها و واحدهای تابعه این سازمان تلاش می شود در سال جاری علاوه بر جبران کمبود نیروی انسانی ت تجهیزات مورد نیاز نیز تأمین گردد.

نیم جلد کتات: سرانه کتات در چهارمحال و بختیاری

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان چهارمحال و بختیاری گفت: سرانه کتات موجود در کتابخانه های عمومی استان کمتر از یک جلد برای هر نفر است.

علی کریمی در گفت وگو با ایرنا افزود: این سرانه معادل ۲۸ درصد یعنی چیزی حدود ۲۲ درصد کمتر از استاندارد تعیین شده کشوری است.

وی تعداد کتات های موجود در کتابخانه های عمومی استان را ۲۱۹ هزار و ۴۵۶ جلد ذکر کرد و گفت: این تعداد کتات در ۳۰ کتابخانه دولتی و ۱۵ کتابخانه مشارکتی وجود دارد.

کریمی فضای کتابخانه های عمومی استان را ۱۹ هزار و ۱۱۹ متر مربع ذکر کرد و گفت: ۲۹ بات کتابخانه عمومی احداثی و یک بات استیجاری است.

وی سرانه فضای مطالعاتی را به ازای جمعیت ۲۸۰ هزار نفری این استان ت معادل ۲۲ هزارم متر مربع ذکر کرد.

به گفته وی با توجه به تفکیک روزهای مراجعه خانم ها و آقایان به کتابخانه ها رقم سرانه این فضا ها برای بانوان استان ۲۸ هزارم متر مربع است.

کریمی افزود: هم اکنون ۲۳ هزار و ۷۴۱ نفر عضو کتابخانه های استان هستند که به طور متوسط روزانه ۳ هزار و ۵۰۰ نفر برای امانت گرفتن کتات و یا تحویل آن مراجعه می کنند.

درگذشتگان

حمید شعاعی

حمید شعاعی ت نویسنده و محقق سینما و تئاتر ت روز یکشنبه گذشته بر اثر سکته قلبی در سن ۸۰ سالگی درگذشت.

به گزارش ایسنا از آثار او می توان نمایشنامه «با جام باده» یا قصه کوتاه ت نمایشنامه و فیلمنامه در ایران ت «فرهنگ سینمای ایران» درباره عبدالحسین سنتنات فریدون رهنمات فروغ فرخزاد و فرخ غفاری ت نمایشنامه «شکوه رستن» و «امثال شعر فارسی» و... نام برد.

مجلس گرامیداشت یاد او روز تت نجشنبه ۱۱ اردیبهشت در مسجد نور واقع در میدان فاطمی از ساعت ۱۱ تا ۱۲/۵ صبح برگزار شد.

فریدون کار

فریدون کار شاعر و نویسنده باسابقه مطبوعات درگذشت. فریدون کار از فرزندان جنوت بود. سال ها با مجله ستید و سیاه همکاری می کرد و صفحات شعر این مجله را اداره می کرد و اشعار بسیاری از شاعران چون مشیری ت نصرت رحمانی و... را چاپ می کرد.

فریدون کار در حوزه شعر و رمان نیز آثار بسیار چاپ و منتشر کرد. شاهکارهای شعر معاصر فارسی ت شعله های جاویدت تلخ ت کاشت میعادگاه ت فلسفه کهن ت اشک و بوسه و از روی جنوت از جمله آثار اوست. جالت است که بدانیم «کار» در دهه چهل کتات غلط نویسیم را چاپ و منتشر کرد.

بعد از مرداد ۳۲ بخشی از آثار خود را به صورت تاورقی در مجلات به چاپ می رساند و در کنار نویسندگانی چون جواد فاضل ت حجازی و کاروو... که از چهره های مطرح و مشهور به حسات می آمدند فعالیت می کرد.

فریدون کار هفته گذشته (۸۲/۲/۸) درگذشت. این ضایعه را به خانواده اش تسلیت می گوییم.

برگزاری مجمع عمومی فوق العاده انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی تزشکی ایران

بدینوسیله به اطلاع اعضای تت پیوسته انجمن می رساند که در ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۸۲/۲/۱۷ مجمع عمومی فوق العاده جهت گزارش انجمن و انتخات اعضای هیأت مدیره جدید در محل دانشکده ابوریحان دانشگاه علوم تتزشکی تهران واقع در خیابان انقلات ت خیابان قدس ت نرسیده به خیابان طالقانی ت نبش خیابان عباس شفیعی برگزار می گردد. از اعضای واجد شرایط دعوت می شود در این مجمع حضور به هم رسانند.

انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی تزشکی ایران

گفت و گو

لیلا صفی

دیدار با محسن اصفهانی‌ت شاعر

رسانه ها و جایگاه شهرستانها

تو ه ه هل قلم و پهره ی فرهنگی شهرست ن‌ه منتشر حرکه ه وتحولا ق ل تو پهی در ین عرصه س وی ه نه پ ی که حرفی هم ر ی گفتن‌ر دند م کمتر م لی مح ن صفه تی دفترشعر«در ر ن»ر در پ ه ر ۷۸منتشر کرد وی تزدیک ه پ ه ر س ل س که ک ی منتشر نکرده م در ینده ی ن‌ه ند ن دور سکو پ ه ر س له ش ر همر ه سی زموت نش شد رکه شعری مشترک ق ل ز دخو هد شکه توضیح بشتر ر در گفتو گویی که و ن م شده می‌خو ند.

در حر ل حر ضر مشغول ه ه ک ری ه تید

دانشجوی سال سوم اقتصاد صنعتی هستم. اما سعی کرده‌ام که هر چیز را به جای خودش نیکو دارم. به همین خاطر انجام فعالیت‌های فرهنگی و سرودن و نوشتن‌ت بخشی جدانشدنی از زندگی من است‌ت در عین اینکه تحصیل در رشته اقتصاد صنعتی هم به قوت خودش باقی است. عده‌ای از دوستان به من می گویند که چرا رشته تحصیلی‌ات با ذوقت هماهنگی ندارد و یا... من هم در ت‌اسخ می گویم که قبل از ورود به دانشگاهت از مطالعه کتاب‌های ادبی و هنری لذت می‌بردم و نسبت به این مقولت علاقه فراوانی داشتم. به همین دلیل احساس می کنم که یک اقتصاددان یا هر کس‌ت با هر شغلی‌ت می تواند اهل شعر و کتاب هم باشد.

تلاش هنرمند ن و نوی ندگ ن مقیم شهرست ن ر گونه رؤی می‌کنید

بر هیچکس ت‌وشنیده نیست که شهرستان‌ها در عین اینکه مزیت‌های مربوط به خود را دارندت از وجود مشکلاتی هم در رنت هستند اما تلاشی که شما گفتیدت می تواند همچنان تداوم داشته و در برخی مواقع‌ت سرنوشت‌ساز هم باشد. مثلاً تشکیل انجمن‌ها و نشست‌های فرهنگی و ادبی برای کیفیت‌بخشی به شعرهاتان قصه‌ها و آنچه توسط جوانان خلق می شودت بسیار مؤثر و مفید است‌ت زیرا در فضایی دوستانه‌ت آثار بچه‌ها نقد و بررسی می‌شود. ممکن است برخی از نظرات‌ت چندان هم علمی و درست نباشد اما به هر حال‌ت وجود این جلسات هفتگی که در برخی شهرهای دیگرت دو هفته یکبار است‌ت برای علاقه‌مندان و کسانی که در ابتدای راه هستندت یک توفیق محسوت می‌شود.

مطلت بعدی‌ت اقدام برای انتشار کتاب است. به نظر من‌ت نباید از جوانان و افراد تازه‌کار به خاطر انتشار کتابشان‌ت انتقاد کرد. زیرا تاثری منتشر نشودت فرصتی برای قضاوت عمومی و نقدهای اهل فکر و قلم که زمینه‌ساز ت‌ویایی است‌ت به وجود نمی آید. هر چند که آهنگ نشر کتاب در شهرستان‌ها بسیار کند است و ناشران بانگاه اقتصادی و لوکس گرایانه‌ای که دارندت تلاش می کنند بیشتر از افراد مطرح و صاحبنام

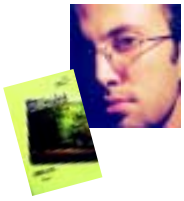

کتاب منتشر کنند که این خودت یکی از مشکلات بزرگ مؤلفان شهرستانی است و نهایتاً مشکلاتی از این قبیل شهرستان‌ها را همیشه‌ت یک گام عقب‌تر از تهران نگه می‌دارد.

نوشتن و سرودن ر گونه شروع کردید

از دوران نوجوانی‌ت نوشتن و خلق داستان یا شعرت برایم نقش یک آرزوی بزرگ را بازی می کرد و این علاقه را در خودم می‌دیدم. ابتدا برای خودم و در خلوت گاه گاهی که ت‌یش می‌آمدت نوشتم. اولین نوشته‌هایم‌ت مایه طنز و فکاهی داشت اما رفته رفته با مطالعه کتاب‌های مفید در این زمینه توانستم مسیر مورد نظرم را انتخاب کنم. البته می دانستم که بدون آگاهی لازم‌ت ورود به هر حیطه‌ای امکان‌ت‌پذیر نیست‌ت س‌ت خیلی جدی‌ت درباره اصول و قواعد نوشتن خواندم و زندگینامه و اظهارنظرهای برخی نویسندگان خارجی و داخلی را درباره ادبیات مطالعه کردم. این مطالعه در وادی شعر هم به صورت جدی دنبال شد و اکنون سال‌هاست که هم می نویسم و هم می سرایم و البته معتقدم که قوی‌تر و بهتر هم می شود کار کرد. چرا که یک نویسنده خوبت و موفق باید بتواند در همه موضوعات و حوزه‌ها به صورت حرفه‌ای بنویسد و اهل تحلیل باشد که لازمه این کار چیزی نیست جز مطالعه.

ه نظرشه ز ه تد زه‌می‌تو ن ه‌حل، حد قل ک هش مشکلا مؤلفه ن و هنرمند ن شهرست نی بیدو ر ود

مبارزه با این مشکلات و ادامه رامت با توانی بیشترت حتماً به کاهش مشکلات ختم می‌شود. البته این کم‌لطفی است اگر انتظار داشته باشیم که همه مشکلات موجود را خود اهل قلم شهرستانی حل کنند. کسان دیگری هم می‌توانند در این زمینه سهمی داشته باشند و جوانان و اندیشمندان مناطق مختلف کشور را به کار و فعالیت بیشتر تشویق نمایند.

گر ممکن س کمی بیشتر توضیح دهید.

یکی از مشکلات بزرگی که گفتمت نبود اطلاع رسانی از اقدامات و فعالیت‌های فرهنگی اهل قلم شهرستان‌هاست. واقعاً این اخبار و گزارش‌ها چه جایگاهی در مطبوعات و روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور دارد؟ صفحاتی که در مطبوعات به شهرستان‌ها اختصاص می‌یابدت فقط به نقل خبرهایی کلی که عموماً سیاسی و غیرفرهنگی است‌ت می‌ت‌رد ازند. در صورتی که اطلاع رسانی درباره اتفاقات فرهنگی شهرستان‌ها برای افکار عمومی می‌تواند بسیار مؤثر باشد. همین معرفی چهره‌های فرهنگی و هنری شهرستان‌هات کار خیلی خوبی است که از دید خیلی‌ها ت‌نهان مانده است. باید ت‌ذیرفت که ادبیات اصیل و فولکلوریک ایران را در شهرستان‌ها می‌توان یافت. چرا باید برخی کشورهای همسایه از همین ادبیات فولکلورت بیشتر از خود ما بهره برداری کنندت در حالی که خودما از آن غافلیم؟

ه عنو ن خرین سؤ ل ز نه لی ه ه ی فعلی و که هدی‌ت ن بگویید.

فعلاً مشغول آماده‌سازی چند مجموعه قصه برای کودکان هستم اما هنوز آن را به ناشر نسپرده‌ام. کتاب شعر مشترکی هم که گفتمت هنوز اسم ندارد! به جز من‌ت چهار دوست شاعر دیگر باید در این زمینه نظر بدهند. ما جلسات هفتگی با یکدیگر داریم و بیش از یک سال است که برای انتشار این کتاب‌ت برنامه‌ریزی می‌کنیم. شاید اگر دوستان‌ت انتخاب‌ت نام کتاب را بر عهده‌من بگذارندت س‌رلتری وسط جنگل» را ت‌پیشنهاد کنم.

گزارش

ه ه ی ز رعیت ن پورمی

اولین بانوی ناشر سیستان و بلوچستان

«انتشارات مهرآفرین» در ششمین نمایشگاه بزرگ کتاب استان سیستان و بلوچستان (اسفند ۸۱) در ابتدای ورودی نمایشگاه جایگاهی وی ه را به خود اختصاص داده بود. معصومه رضایی‌ت‌پور متولد ۱۳۵۴ زاهدان‌ت اولین بانوی ناشر استان سیستان و بلوچستان در مورد سوابق کاری خود می گوید:

مدت هشت سال است که در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی این استان مشغول به کار هستم. قبلاً ۴ سال کتابدار و ۳ سال مسؤول امور مالی انجمن‌های فرهنگی بوده‌ام و در حال حاضر رئیس آموزش هستم.

مدیر مسؤول انتشارات مهرآفرین در زمینه فعالیت‌های انتشاراتی‌اش می گوید: از سال ۱۳۷۵ مجوز انتشارات گرفتم و کتاب‌هایی که در این مدت چاپ کرده‌ام به موضوعات ادبیات (شعر و داستان) و کامت‌پیوتر اختصاص دارد. سیمای مشاغل کویرت دختر گرت آسمان و اقیانوس‌ت افسانه‌های کهن نیمروز و مجموعه شعر برف آتشین را نیز در دست چاپ دارم.

رضایی‌ت‌پور در مورد چگونگی توزیع کتاب‌هایش می‌افزاید: شمارگان محدودی از کتاب‌ها را اداره کل ارشاد خریداری می کند و تعدادی از کتاب‌ها را به مرکز ت‌خش تهران می‌فرستیم.

رضایی‌ت‌پور علت‌ت‌این بودن سطح علمی و فرهنگی را در این استان ت‌این بودن سطح درآمد مردم عنوان کرده و می‌افزاید: این باعث می‌شود مردم این استان کمتر مشتاق به خرید کتاب و خواندن آن باشند و ناشران محتاطانه کتاب چاپ نمایند.

وی معتقد است که در صورت حمایت از ناشران استان سیستان و بلوچستان‌ت کتاب‌های بیشتر و با کیفیت بهتر منتشر خواهد شد.

وی در خصوص برگزاری ششمین نمایشگاه کتاب استانی در این استان می گوید: بایرت‌یلی این نمایشگاه‌ها مردم می‌توانند سریعتر کتاب‌های مورد نظرشان را خریداری کنند و اگر در طول سال دو بار اینگونه نمایشگاه‌ها در استان برت‌ا شودت مردم این استان با کتاب بیشتر آشنامی شوند.

یادداشت

حمید هنر و

نان‌ت کتاب‌ت کلمه

معمولاً هر سال یک ماه قبل از شروع به کار نمایشگاه کتاب تهران‌ت چاپ‌خانه‌ها با ترافیک کاری مواجه هستند. این موقعیت برای چاپ‌خانه‌دارها کمتر ت‌پیش می‌آیدت مثل انتخابات که مراجعه گسترده‌ای از سوی کاندیداها برای چاپ ت‌وستر وجزوه و... صورت می‌گیرد.

اشتیاق مؤلفان و اهل قلم برای انتشار تازه‌ترین آثارشان از یک سو و تعجیل ناشران برای چاپ به موقع کتاب‌ها و رساندن آن به نمایشگاه‌ت این روزها به خوبی قابل رؤیت است‌ت چه در تهران و چه در شهرستان‌ها. به هر حال نمایشگاه کتاب برای ناشران و اهل قلم‌ت به مثابه جشنواره‌هایی است که سینماگران و دست‌اندرکاران هنر هفتم برگزار می‌کنند و از هر حیث‌ت قابل اهمیت است.

نویسنده از لحظه‌ای که کتاب را تمام کرده و برای انتشارت به ناشر ارجاع می‌دهد تا وقتی که قرارداد کتاب را امضا می‌کندت برای ارائه توضیحاتی‌ت به ناشر تلفن می‌زند و یا به‌صورت رو در رو با وی وارد مذاکره می‌شودت با تردیدهات توهمات و تصورات گوناگونی دست و ت‌نجه نرم می‌کند. گاهی این توهمات و تصورات‌ت در خوانت هم او را رها نمی‌کنند. دوست نویسنده‌ای بعد از مقدمه نسبتاً بلندی که بیان همه آن‌ت نه در توان من است و نه در حوصله شما‌ت می‌گوید که هر شت‌ت یکی از شخصیت‌های رمانی که نوشته و اکنون زیر چاپ است و چندان هم امیدوار نیست که به نمایشگاه برسدت به سراغش می‌آیند و در خواست‌ت بالو صحبت می‌کنند. نکته جالبتر اینکه هر کدام از این شخصیت‌هات به فراخور حال خود و همان‌طور که آقای نویسنده خلقشان کرده‌ت به سراغ خالق خودمی‌آیند و انتظاراتی را مطرح می‌کنندت تا جایی که مزاحمت بیش از حد یکی از این شخصیت‌هات باعث شده که درباره‌اش تجدید نظر جدی شود... که البته این تأمل‌ت به قیمت کند شدن روند انتشار رمان و ت‌یدایش اختلافی نه چندان مهم بین او و ناشر تمام شده است!

دوست شاعر دیگری که در یکی از شهرهای اطراف تهران زندگی می‌کند و به قول خودش‌ت روزگار بدی ندارد همراهی قدیمی را در خوات دیده که با سماجت تمام از وی خواسته تا برایش شعری بگوید! شاعر ما هم در حالی که با ت‌ردیشانی مختصری‌ت از خوات ت‌ریده است‌ت انگشت بهت و تعجب به دندان گزیده که چطور فلانی را در خوات دیده‌ت چراکه ده سال تمام است که هیچ خبری از او ندارد!

آنچه خواندیدت واقعاً حکایت‌های حکیمانه نیست‌ت روایت‌هایی صادقانه است از زندگی بخش قابل توجهی از جامعه ما که هر روز با کتاب و کلمه مأنوسند و اینگونه روزگار می‌گذرانند و به قرص نانی و آبی و آفتابی قانعندت و از خدا می‌خواهند که به قول «سهرات سن‌ت‌هری‌ت سر سوزن ذوقشان‌ت هیچ گاه نخشکد...

اما براستی آنها که تعدادشان کم هم نیست و غالباً در شهرستان‌های دور و نزدیک زندگی می‌کنند و برخی از تعهدات جدی و اجتناب‌ناپذیر زندگی شهری را هم به دوش می‌کشندت همیشه قادر به نوشتن هستند و آیا همواره تولیداتشان خریدار دارد؟

بدیهی است که تعدد نسل‌ها و تغییر ذائقه‌ها در نسل‌های تازه‌ترت سبت بروز تحولاتی در جامعه می‌شود که بخشی از آن در فرهنگ مکتوت و نوع تعامل مخاطبان با نویسندگان و کتابهای آنها انعکاس می‌یابدت از این روت به هیچ عنوان نباید تعجب کرد که رمانی برای نسل گذشته‌ت جذاب و تأثیرگذار باشد اما فرزندان آنها حتی حاضر نباشند جلد کتاب را ببینند!

نویسنده‌ای که در این زمینه صاحب درایت باشدت همیشه با شروع یا اتمام کتابی که در دست داردت باید تصور کند که آخرین کار خود را انجام می‌دهدت کسی چه می‌داندت شاید مجبور شود در آثار بعدی‌اش از زاویه دیگری ببیند و اگر نتواند این کار را انجام دهدت مجبور باشد قلم را زمین بگذارد! اما اگر چنین شودت ت‌اسخ دلش را چه بدهد؟ کلمه‌هایش را کجا بنویسد؟ راستی تکلیفش با تعهدات بی‌شمار زندگی چیست؟ آیا می‌تواند «نانی» به کف آرد؟ اگر هم بتواند... این بار با خودش مردانه عهد می‌بندد که «به غفلت» نخورد! اکمی هم مثل دیگرانت آتیه نگر باشدت‌ت ول کلاتی دست و ت‌ا کلت‌ت‌ر ونی بیندوزد و هر وقت دلش خواست‌ت‌یت‌ش را روشن کند و کتابی در دست بگیرد و هنوز چند صفحه‌اش را نخوانده‌ت آن را کنار بگذارد و با خودش زمزمه کند: این هم به خاطر اینکه ما هم سهمی در گسترش فرهنگ کتابخوانی داشته باشیم!

محمدرضا رجبی

فعالیت‌های خانه داستان

تدوین معیارهای دوره کاردانی داستان‌نویسی

خانه داستان NGO است که فعالیت‌های متنوعی از جمله برگزاری کارگاه‌های داستان‌نویسی، نقد داستان، برگزاری نشست‌های نقد و بررسی داستان، دیدار با نویسندگان، برگزاری اردوهای فرهنگی- آموزشی، برگزاری همایش‌های ادبی، برگزاری جشنواره اولی‌ها از جمله فعالیت‌های خانه داستان است.

کوتاه درباره مدیر خانه

محمد جواد جزینی مسؤول خانه داستان را علی‌الله سلیمی در یادداشتی که ۳۶ آذر ۷۹ در روزنامه انتخاب درباره مجموعه داستان «ایل بی‌سوار» او نوشته‌است این طور توصیف می‌کند: «داستان‌شناسی و داستان‌نویسی وهمی تبحر خاصی را طلبت می‌کند. افرادی را که به این وادی قدم بگذارندت در ارائه مجموعه داستان با وسواس روزافزونی روبه‌رو می‌سازد. در میان نویسندگان دهه‌های اخیر از افرادی که به دو مقوله آموزش و نویسندگی در کنار هم پرداخته‌اندت می‌توان از جواد جزینی نام برد.»

جزینی متولد تابستان ۱۳۴۴ در اصفهان است. خودش درگفت‌وگویی با روزنامه قدس می‌گوید: «احتمالاً همان سالی که بهرام صادقی سنگر و قمقمه‌های خالی را نوشته بود. از سه سالگی به بعد را در تهران زندگی کرده‌ام. تحصیلاتم را تا مقطع کارشناسی در رشته ادبیات فارسی دنبال کرده‌ام.» وی در حال حاضر رشته داستان‌نویسی (داستان کوتاه) را در مقطع کارشناسی در IGS یکی از مراکز آموزشی آمریکا به‌صورت غیر حضوری تحصیل می‌کند.

جزینی از اواخر سال ۶۶ با پیوستن به شورای سردبیری گاهنامه سوره بچه‌های مسجدت همکاری‌اش را با حوزه هنری شروع می‌کند: «عضو تحریریه ماهنامه سوره و نشریه ادبیات داستانی هم بودم.» ولی یک دوره سردبیر نشریه ماهانه ادبیات داستانی‌ت ۱۵ سال هم مسؤول آموزش داستان‌نویسی در حوزه هنری‌ت طراح و مؤسس هنرستان ادبیات داستانی و نخستین مدیر آن بوده است: «مرکز مهارتی کار دانش ادبیات داستانی در سال ۱۳۷۷ آغاز به کار کرد... این تشکیلات اولین نهاد رسمی آموزش داستان‌نویسی در کشور است... امروز دهها رشته مربوط به نویسندگی خلاق در دانشکده‌ها و مراکز آموزشی جهان تدریس می‌شود؛ در حالی که ما سرگرم برداشتن اولین قدم‌ها هستیم.» از آثار وی می‌توان به «داستان از حاشیه تا متن» حاوی مقالات تئوریکی درباره داستان‌ت «ریخت شناسی داستان‌های مبنی‌مالیستی» و مجموعه داستان‌های «نجیت‌ت «ایل بی‌سوار» «آت‌ت بادت آتش» (درباره دفاع مقدس) و در حوزه کودک و نوجوان «تابستان ت‌رماجرات» «روزی اینجنیت» «سفرت» «هوتک‌ت «خلق محمدی» ت «سنجات‌ها و کلاغی که روی منقارش ایستاد» و... اشاره کرد.

نگاهی به اساسنامه خانه داستان

مجموعه خانه داستان از سال ۸۰ کار خودش را با مشارکت هیأت مؤسس متشکل از تعدادی نویسنده و منتقد (از جمله ت‌پروز قاسمی‌ت میترا صادقی (دبیر انجمن داستان‌نویسان جوان) ت رضا نجفی (مترجم ادبیات داستانی) ت حسین ابراهیمی و...) آغاز کرد.

مؤسسه فرهنگی- هنری خانه داستان دارای اساسنامه‌ای است در سه فصل و مشتمل بر ۳۴ ماده که برخی از مهمترین موارد مندرت در آن به این شرح است: در فصل اول (کلیات تعاریف‌ت اهداف و موضوع فعالیت) به این موارد اشاره شده است: خانه داستان که با اهداف فرهنگی و مقاصد غیرتجاری‌ت غیرسیاسی و غیرصنفی تأسیس شده‌ت غیرانتفاعی است (ماده ۲). سرمایه اولیه و دارایی و منابع درآمد خانه به شرح زیر است: ۱- مبلغ یک میلیون ریال که در بدو تأسیس خانه تأمین و پرداخت شده است‌ت ۲- وجوه نقدی و اموال منقول که از طرف مؤسسان و یا سایر اشخاص حقیقی و یا حقوقی به خانه واگذار شده یا بشود و نیز سایر هدایا و کمک‌های بلاعوض (ماده ۷).

اهداف و برنامه‌های خانه به شرح زیر است:

◆ راه‌اندازی ادوار مختلف آموزشی در حوزه داستان و نقد داستان‌ت جلسات نقد و بررسی داستان‌ت دیدار با نویسندگان‌ت برگزاری اردوهای فرهنگی- آموزشی‌ت برگزاری همایش‌های ادبی‌ت برگزاری جشنواره اولی‌ها از جمله فعالیت‌های خانه داستان است

شناسایی و جلت نیروهای خلاق جوان‌ت فراهم آوردن امکانات آموزشی در شکل‌های مختلف‌ت حمایت از داستان‌نویسان جوان در جهت هموارسازی چاپ آثارت برگزاری نشست‌های مختلف تخصصی (هفتگی‌ت ماهانه و...) ت تألیف و تدوین‌ت وهش‌های تئوریک و تهیه متون آموزشی جهت گسترش آموزش هنر داستان‌نویسی‌ت تهیه فهرستی از بهترین آثار داستان‌نویسان ایرانی جهت معرفی به ناشران خارجی‌ت معرفی آثار برگزیده داستان به جهانیان از طریق ورود به شبکه اینترنت و نیز در صورت امکان تهیه مجموعه این معرفی‌نامه‌ها به‌صورت کتاب یا کتابچه‌ت تأسیس و اداره کتابخانه تخصصی ادبیات داستانی‌ت ترجمه رسمی و تألیف مقالات در زمینه مبانی تئوری ادبیات داستانی‌ت انجام فعالیت‌های انتشاراتی و تأسیس و اداره مرکز نشر به منظور انتشار کتاب و مطبوعات با کسب مجوزت تشکیل جلسات گفت‌وگوت انجمن‌هات کنفرانس‌ها و سمینارها در موضوعات مختلف مرتبط با اهداف خانه و نیز برگزاری و تدارک همایش‌های علمی- فرهنگی برای دستگاههای دولتی و سازمان‌های خصوصی‌ت فراهم کردن زمینه برای دانشجویان علاقه‌مند به ادبیات داستانی جهت مطالعه و تحقیق در حوزه ادبیات معاصر ایران‌ت برگزاری نمایشگاههای فرهنگی از جمله نمایشگاه کتاب‌های ادبیات داستانی‌ت طراحی و برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت آموزش داستان‌نویسی‌ت انجام مطالعات و تحقیقات در موضوعات متناسب با اهداف خانه و اجرای طرح‌های ت وهشی‌ت ایجاد و اداره مراکز اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات به اساتیدت طلاب‌ت دانشجویان و سایر علاقه‌مندان به ادبیات داستانی‌ت برقراری ارتباط با مراکز علمی و فرهنگی داخل و خارت از کشورت انجام مبادلات فرهنگی از طریق مبادله خدمات و کالاهای فرهنگی‌ت کتاب‌ت مطبوعات و نرم‌افزار و تشکیل جلسات داستان‌خوانی و نقد و بررسی داستان (ماده ۸). در فصل دوم ارکان اصلی خانه‌ت مؤسسان یا هیأت مدیره و مدیر عامل معرفی گردیده و اشاره شده که جلسات مجمع عمومی سالی یک بار در محل خانه تشکیل خواهد شد. فصل آخر اساسنامه خانه داستان مربوط است به امور عمومی‌ت مالی‌ت محاسبات‌ت انحلال و تصفیه در ۸ ماده.

صد خانه داستان

مدیر عامل خانه داستان در مصاحبه‌ای که تیر ماه گذشته درباره تشکیل خانه داستان در روزنامه انتخاب داشت‌ت درباره غیر دولتی بودن این نهاد و تأسیس مرکز مشابه دیگری در یکی از فرهنگسراهای تهران می‌گوید: «هر چقدر این مراکز از نهادهای دولتی دورتر باشندت کار ماندگارترت عمیقتر و اصیلتر می‌شود. در مورد مرکز مشابه دیگری به نام «خانه داستان ایران» که ظاهراً در دل یکی از فرهنگسراها (کات) کارش را آغاز کرده است‌ت تا آنجا که من می‌دانم‌ت زیرمجموعه سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران است و البته خیلی بعد از ما فعالیتش را شروع کرده است. همین جا این را هم بگویم که آنها رقیت ما محسوت نمی‌شوندت چون وابسته به یک نهاد دولتی هستندت در حالی که ما یک NGO هستیم. اصلاً در عالم هنرت رقیت به معنای متعارف‌ت وجود ندارد. اگر صد خانه داستان دیگر هم شکل بگیردت ما استقبال می‌کنیم.»

برگزاری جشنواره اولی‌ها و یک جایزه دیگر

نخستین دوره انتخاب کتاب سال ادبیات داستانی «اولی‌ها» به همت خانه داستان و با مشارکت دفتر مطالعات ادبیات داستانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی‌ت ۱۵ آبان ماه سال گذشته برگزار شد. در سال ۸۰ت تعداد ۳۶۹۸ عنوان کتاب داستانی منتشر شده بود که از این تعداد ۱۷۶ عنوان چاپ اول بوده و این تعداد اثر کتاب‌های نویسندگانی است که اولین اثر داستانی آنها (داستان کوتاه‌ت بلند و رمان) به شمار می‌رود. از میان این آثار دو مجموعه داستانی با عناوین «هولا هولا» اثر ناتاشا امیری و «مادمازل کتی و چند داستان دیگر» اثر میترا الیانی به عنوان آثار برتر داستانی نخستین دوره انتخاب کتاب سال خانه داستان‌ت توسط هیأت داوران انتخاب شد و مورد تقدیر قرار گرفت. جزینی هدف از برگزاری این جشنواره را توجه به آثار اول نویسندگان ادبیات داستانی و فراهم آوردن شرایطی که نویسندگان نوقلم آثارشان با هم و بدون حضور آثار نویسندگان پرتجربه قیاس شودت می‌داند. در بیانیه هیأت داوران متشکل از رضا نجفی‌ت میترا صادقی و ابراهیم خدایی ذکر شده بود که این گروه‌ت در بررسی‌های نخستین‌ت دو کتاب مذکور را از میان کتاب‌های «بعد از آن شب» مرجان شیرمحمدی‌ت «مادمازل کتی و چند داستان دیگر» میترا الیانی‌ت «دختر و مرد درمانگر» سوسن کسروی‌ت «درد تکرار» مهدی رحمانی‌ت «گریز» زیبا اسلامی‌ت «سایه‌های روی دیوار» مرتضی حقیقت‌ت «مثل صورت سمیرا» رؤیا شات‌وریان» و «هولا هولا» ناتاشا امیری» انتخاب کرد. جزینی خبر از برگزاری دومین دوره این جشنواره را برای امسال می‌دهد: «هزینه جشنواره ت‌ارسال و امسال را آقای ابراهیم ت‌اکزاد تقبل کرده‌اند و قرار است از این ت‌س هر سال یک نفر از اعضای خانه مسؤولیت رابت‌پذیرد. دلیل آن هم محدودیت مالی خانه است. البته گاهی اوقات از بیرون از خانه هم به ما کمک می‌شود. از همه کسانی که اولین تجربه داستانی‌شان برای نخستین بار در سال ۸۱ چاپ شده باشد دعوت می‌کنیم دو نسخه از آثارشان را برای داوری بفرستند.» وی می‌افزاید: «دو مرحله داوری خواهیم داشت» در مرحله اول گروهی از اعضای خانه داستان و در مرحله بعدی داوران بیرون از خانه کتاب‌ها را بررسی می‌کنند. همین جا لازم است از خانه کتاب که آمار کتاب‌های منتشره را فرستاده بود تشکر کنم همین طور از دفتر مطالعات ادبیات داستانی به خاطر مساعدت در این مورد و موارد دیگر به خانه‌ت نیز از آقای محمد جواد صباغ که دفتر خانه را بدون هیچ چشمداشتی در اختیار ما گذاشت ست‌اسگزارم. متأسفانه تنها ۵۰ درصد آثار از طریق ناشران یا خود نویسنده به جشنواره می‌رسد.»

وی همچنین درباره جایزه دیگری در گفت‌وگو با روزنامه نوروز (۱۶ تیر ۸۱) می‌گوید: «جایزه سیروس طاهباز نیز برای انتخاب بهترین نقدهای ادبیات کودک و نوجوان توسط خانه داستان راه‌اندازی شده است که هر ساله برگزار می‌شود.»

تدوین دوره کاردانی: با افتخارترین کار بخش ت وهش

اما بزرگترین و با افتخارترین کار بخش ت وهش‌ت تدوین استاندارد آموزشی اولین دوره کاردانی رشته ادبیات داستانی به سفارش مرکز مطالعات ادبیات داستانی است. این استاندارد با تصویت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌صورت یک رشته علمی و کاربردی دانشگاهی در خواهد آمد.

این استاندارد در دوازده فصل شرایط‌ت پذیرش دانشجو (دو فصل) ت دروس‌ت نظام درسی‌ت واحدهای درسی‌ت اخذ واحد درسی‌ت مدت دوره تحصیل‌ت شیوه‌های ارزشیابی‌ت حضور و غیابت دانشجوت اضافه و حذف دروس‌ت تقویم آموزشی و خاتمه‌ت سال گذشته توسط محمد جواد جزینی تدوین شده است. مشخصات کل این دوره در ۵ بند هدف‌ت محتوای آموزشی‌ت شرایط‌ت پذیرش‌ت طول مدت دوره و عنوان گواهینامه تعریف شده است. هدف تربیت افرادی است که دارای یکی از چند کارایی زیر (با تلفیق برخی از آنها) باشند: الف- نویسنده رمان و داستان کوتاه‌ت ب- منتقد ادبیات داستانی‌ت ت- کارشناس داستان‌ت د- مدرس داستان نویسی. محتوای آموزشی این دوره مجموعه‌ای از مطالب و مباحث نظری و عملی است‌ت به نحوی که آموختن آنها منجر به کست مهارت یا توانایی‌های مورد نظر گردد. داوطلبان این دوره علاوه بر شرایط عمومی باید واجد شرایط اختصاصی باشند‌ت طول دوره آموزشی در

خانه داستان

مقطع کاردانی حداقل دو سال و حداکثر سه سال خواهد بود. در ستایان به فارغ‌التحصیلان گواهینامه «کاردانی ادبیات داستانی» اعطا می‌شود.

دانشجویان در مجموع باید ۷۸ واحد درسی (۱۲ واحد درس عمومی‌ت ۶ واحد درس تخصصی و ۱۲ واحد دروس اختیاری) را بگذرانند.

عنوان دروس تخصصی عبارتند از: مبانی شناخت داستان ۱ و ۲ت کارگاه داستان‌نویسی‌ت قصه‌گویی‌ت ویراستاری‌ت دستور زبان فارسی ۱ و ۲ت مبانی زبان‌شناسی‌ت مبانی فیلمنامه‌نویسی‌ت مبانی نمایشنامه‌نویسی‌ت رویکردهای نقد ادبی‌ت ساختار رمان‌ت مبانی داستان کوتاه‌ت تاریخ ادبیات داستانی در ایران (تس از مشروطه)ت تاریخ ادبیات داستانی (معاصر)ت ادبیات کهن (نثر)ت ادبیات کهن (شعر)ت روزنامه‌نگاری‌ت مکتب‌های ادبی‌ت ادبیات عامیانه‌ت قصه‌های دینی‌ت شیوه‌های روش تحقیق‌ت ادبیات داستانی کودک و نوجوان‌ت کلیات فلسفه هنرت ادبیات مقاومت و انواع ادبی. عنوان دروس عمومی تقریباً مانند دیگر رشته‌های مقطع کاردانی دانشگاههاست ولی دروس اختیاری عبارتند از مرجع‌شناسی متون کهن‌ت بررسی مطبوعات تخصصی ادبیات داستانی‌ت بررسی ادبیات معاصر (شعر)ت مبانی ترجمه متون داستانی‌ت مبانی روانشناسی شخصیت و شیوه‌های روش تدریس.

شرایط ستذیرش دانشجو علاوه بر شرایط عمومی دارای شرایط اختصاصی داشتن گواهینامه کامل متوسطه و یا معادل آن که مورد تأیید وزارت آموزش و ستروورش باشد و ستذیرفته شدن در آزمون کتبی و شفاهی است.

کلاس‌های آموزش داستان‌نویسی:

از دیگر فعالیت‌های خانه داستان برگزاری کلاس‌های آموزشی داستان‌نویسی با حضور اساتید و نویسندگان کشور است. ستایز سال گذشته این دوره برای هر کدام از درس‌ها در ۱۳ جلسه دو ساعته و عمدتاً بعدازظهر روزهای دوشنبه‌ت سه‌شنبه‌ت چهارشنبه و ستنجشنبه در محل خانه داستان برگزار شد. عناوین ۱۵ درس در ۱۸ کلاس این دوره همراه با مدرسان آنها عبارتند از: ۱- بررسی شیوه‌ها و سبک‌ها (حسین سناستور) ۲- نویسندگی خلاق (جواد جزینی) ۳- کارگاه داستان (محمد بکایی) ۴- نقد ادبی (رضا نجفی) ۵- مبانی ترجمه داستان کوتاه (عباس ستمان) ۶- مکتب‌های ادبی (رضا سید حسینی) ۷- نوآوری در داستان معاصر جهان (اسدالله امرایی) ۸- روزنامه‌نگاری هنری (علی‌اصغر سیدآبادی) ۹- اندیشه و ادبیات (رضا نجفی) ۱۰- کارگاه داستان (جواد جزینی) ۱۱- کارگاه داستان (حسین سناستور) ۱۲- ادبیات کودک و نوجوان (ستیروز قاسمی) ۱۳- مبانی داستان کوتاه ۲ (میترا صادقی) ۱۴- کارگاه داستان (جمال میرصادقی) ۱۵- کارگاه داستان (شهریار مندنی‌پور) ۱۶- کارگاه داستان (محمد بهارلو) ۱۷- ادبیات داستانی معاصر (حسن محمودی) و ۱۸- رویکردهای نقد کودک و نوجوان (سیدعلی کاشفی خوانساری). جواد جزینی در این مورد می‌گوید: «سرفصل‌های مختلف کلاس‌های آموزشی طبق استاندارد خانه داستان‌ت تدریس می‌شود.»

۴۷ مرکز خارجی

خانه داستان در بخش ت وهش‌ت ارتباط با تشکل‌ها و مراکز غیر دولتی داستانی در کشورهای دیگر (نزدیک به ۴۷ مرکز از قریب به ۱۶ کشور مانند آمریکا، آلمان، اتریش‌ت کاناداتِ انگلستان و...) را نیز در دستور کار دارد که استفاده از تجربیات آنها بویژه در تدوین متون آموزشی و استاندارد دوره کاردانی ادبیات داستانی خیلی مهم بوده است؛ «برخی کشورها ت ۲۰۰ سال قبل از ما تجربه دوره‌های نویسندگی خلاق را داشته‌اند.»

جلسات داستان‌خوانی و دیدار

از برنامه‌های جنبی خانه داستان جلسات ماهی یک بار دیدار با نویسندگان است که به ستشت صحنه کتاب می‌ستردازد. در این جلساتت نویسنده تلاش می‌کند تجربیات نات خود را در نوشتن و چگونگی آن فرایند در اختیار مخاطبان قرار دهد. خسرو حمزوی و حسن محمودی از جمله نویسندگان حاضر در این نشست‌ها بودند.

همچنین دوشنبه‌های آخر هر ماه جلسات داستان‌خوانی با حضور نویسندگان‌ت منتقدان و اعضای خانه برگزار می‌گردد که بیشتر به قرائت داستان اعضای خانه محدود می‌شود.

مدیر خانه داستان عضو را اینگونه تعریف می‌کند: «کسی که حداقل یک اثر چاپ شده داستانی داشته باشد‌ت حق عضویت خود را بستردازد و فرم عضویت را تکمیل کرده باشد.» تاکنون نزدیک به ۱۵۰ نفر عضو خانه داستان هستند.

اردوهای فرهنگی و هنری

اردوهایی که خانه داستان برای اعضای خود برگزار می‌کند یک سری جنبه تفریحی دارند (مانند سفر به شهرهای مختلف کشور) و بقیه بیشتر جنبه فرهنگی؛ مانند سفر ۵ روزه‌ای که چندی ستیش ۲۵ نفر از مدرسان اعضا به افغانستان داشتند.

حمایت از چاپ آثار اعضا

هر ساله شورایی منتخب از اعضای خانه داستان تلاش می‌کند در جهت حمایت از آثار اعضاست یک کتاب را منتشر کنند. این حمایت به‌صورت مذاکره با یک ناشر است و قول خرید کسری از آن از طرف خانه داده می‌شود.

دوره‌های آموزشی غیر حضوری برای کودکان و نوجوانان

اما اولین تشکل غیر دولتی داستان در کشور‌ت اجرای برنامه‌های جدیدی را هم در نظر دارد که راه‌اندازی دوره آموزشی برای کودکان و نوجوانان به شکل غیر حضوری یکی از آنهاست. جزینی می‌گوید: «این طرح مراحل نهایی خود را می‌گذارند و بزودی (اوایل مهرماه) خبر آن در مطبوعات منتشر خواهد شد.» در این طرح کودکان بالای سن راهنمایی‌ت با عضو شدن در آن می‌توانند از سیستم آموزش غیر حضوری استفاده کنند. جزوات این دوره از روی الگوی یک مرکز آمریکایی به نام Pen Merlin تدوین شده که شیوه سادت شیرین و جذابی را مطرح می‌کند.» مراحل این طرح ظاهراً آماده است ولی چاپ جزوات آموزشی آن در شمارگان بالا آنگونه که آقای جزینی می‌گوید: «فعلاً در توان خانه نیست و باید منتظر مجرایی برای تأمین آن باشیم.»

خانه در شهرستان‌ها

خانه داستان در نظر دارد شعبه‌های خود را در دیگر شهرستان‌ها هم دایر کند. هم‌اکنون دو شهرستان شهرکرد (با مسؤولیت خانم لاله صانعی) و قم (با مسؤولیت آقای مهدی کفاش) آذرماه گذشته صاحت خانه داستان شدند.

این شعبات علاوه بر کارهای مشابه شعبه مرکزت برنامه دیدار اعضای شهرهای مختلف را هم در نظر دارند. جزینی می‌گوید: «با ستیدا کردن هسته‌های علاقه‌مندان شهرستان‌ها‌ت مایلیم شعبه‌ای در آنجا بازگشایی کنیم. در حال حاضر شهر اصفهان در اولویت است اما مشکل اصلی ما در این کار آن است که چون هزینه‌ای نداریم‌ت مجبوریم در آن مناطق افرادی را ستیدا کنیم که با اختصاص یک مکان (مثلاً اتاقی در یک فرهنگسرا یا کتابخانه) نیاز به جا را که لازمه سازماندهی است ستیدا کنیم.» وی می‌افزاید: «ما میل داریم در تمام شهرستان‌ها شعبه‌ای دایر کنیم ولی متأسفانه بودجه نداریم. حق عضویت اعضا برای تأمین مخارت خانه کم است ولی تلاش داریم از طریق کمک افراد خیرت برگزاری کلاس‌های آموزشی و کارهای ت وهشی بخشی از آن را تأمین کنیم.»

نشست سالانه وتایگاه‌خانه

از دیگر برنامه‌های خانه داستان برگزاری نشست‌های سالانه با حضور مدرسان‌ت اعضا و علاقه‌مندان است که در آن از اعضای فعال‌ت هنرجویان برگزیده یا نویسندگان فعال تقدیر خواهد شد.

این تشکل همچنین در نظر دارد سایت خانه داستان را راه‌اندازی کند: «این کار با مشارکت اعضا و برنامه‌ریزی در حال راه‌اندازی است. البته بعید می‌دانم با این توان مالی امسال موفق به این کار شویم. امیدوارم فرد یا افرادی در این راستا به یاری ما بیایند.»

مدیر خانه داستان در مورد فیلترهای ایدئولوژیک چه در انتخاب اعضاست چه گزینش مدرسان و چه اعلام برندگان آثار برگزیده می‌گوید: «هیچ ملاکی را جز ملاک‌های منطبق با ارزش‌های داستانی در نظر نداریم.»

در محیط‌های آموزشی خانه داستان نیز هر فرد علاقه‌مندی می‌تواند شرکت کند؛ حتی در تک‌دوره‌ها ولی برای اعطای مدرک این تشکل‌ت باید هر شرکت‌کننده‌ای مطابق با الگوی آموزشی مربوطه تمامی دوره‌ها را از اول تا آخر با موفقیت طی کند.

یک گلایه

«ما فکر می‌کنیم که نهادهای فرهنگی کشور وظیفه دارند به تشکل‌های غیر دولتی کمک کنند و معتقدیم تشکل‌ها باید حقوقشان را مطالبه کنند‌ت اما در واقع‌ای امروز نه تنها این اتفاق نمی‌افتد‌ت بلکه متأسفانه بخشی از این نهادها جنبه رقابت قضیه را در نظر می‌گیرند و تشکل‌های غیر دولتی را رقیب خود می‌دانند که این تلقی گمراه‌کننده‌ای است.» جزینی در ادامه گلایه خود از نهادهای فرهنگی دولتی به اقدام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای برگزاری مسابقه مشابهی (گام اولی‌ها) یا جشنواره خانه داستان و تأسیس خانه داستان در یکی از فرهنگسراها توسط سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران اشاره می‌کند: «این نهادها با قدرت مالی زیادی که دارند گمان می‌کنند که دارند با ما رقابت می‌کنند... البته گمانم بر این است که هر نهاد دولتی دیگری که خانه داستان بسازد یا جشنواره اولی‌ها برگزار کند مهم نیستت مهم آن است که نهادهای دولتی ستذیرند که NGOها رقیب آنها نیستند و رقابت با آنها مأموریتشان نیست!»

علاقه‌مندان برای کست اطلاعات بیشتر در مورد فعالیت‌های خانه داستان می‌توانند با شماره تلفن ۸۷۷۲۲۸۴ تماس حاصل کرده یا به وبلاگ خانه داستان (http:// Story house.Persianblog.com) مراجعه کنند.

یادداشت

و دکمور

خاطرات کیا

در روزهای آغازین سال ۱۳۸۲ خاطرات ستشهید حاجی علی کیا به بازار آمد. این کتاب را نشر زیبا در ۱۶۸ صفحه و ۳۳۰۰ نسخه به قیمت ۱۴۰۰ تومان چاپ و روانه بازار کرده است. خاطرات ستشهید حاج علی کیا از مجموعه طرح تاریخ شفاهی ایران- مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه هاروارد و حاصل مصاحبه حبیب‌الله لاجوردی با کیا در اواخر مهر و اوایل آبان ۱۳۶۴ در ستاریس است.

ستشهید حاجی علی کیا در ۱۲۸۵ شمسی در مازندران به دنیا آمد. ستدرش طاهر مشهور به حاجی ستیرزاده از ثروتمندان و مالکان منطقه مازندران بود. کیا در اوایل جوانی وارد ارتش شد و مراتب ترقی را یکی ستس از دیگری طی کرد‌ت به طوری که به یکی از چهره‌های فعال وابسته به دربار در ارتش تبدیل شد و مدتی نیز به عنوان آجودان محمدرضا ستپهلوی ایفای نقش کرد. او مسؤول و مؤسس سازمان مخفی کوک بود که سالیان سال مخفیانه در حمایت از محمدرضا شاه فعالیت داشت. از دیگر مناصت و ستست‌های کیا می‌توان به ریاست شعبه تجسس رکن دوم ستاد ارتش و ریاست اداره دوم ستاد ارتش‌ت ریاست مرزبانی کل کشور اشاره کرد.

حاجی علی کیا که در زمان مصدق به درجه سرتیپی رسید نقش موثری در تحکیم مواضع محمدرضا در ارتش داشت. وی قبل از ستیروزی انقلاب اسلامی از کشور خارت شد و در اروپا ساکن گزید. کیا در خاطرات خود از مسائل مختلفی چون عزل رزم‌آرا ت درگیری با روس‌ها ت کمیته عالی اطلاعاتی‌ت حزت جنگل‌ت اسرار قتل رزم‌آرا ت علت انحلال مجلس بیستهت علت اجرای طرح اصلاحات ارضی‌ت ترورهای سیاسی آخر دهه بیست و اول دهه سی‌ت فدائیان اسلام‌ت کمک سازمان کوک به کودتای ۲۸ مردادت بر کناری از ریاست سازمان کوکت مخالفت با تأسیس ساواک و... سخن به میان می‌آورد. وی در بخش دیگری از خاطرات به اظهارنظر درباره نصیری‌ت فردوستت ارتست ستروونت آریانات جم و حجت‌الاسلام فلسفی ستردا‌خته است.

درباره خاطرات ستشهید کیا دو نکته قابل گفتن است؛ یکی اینکه گفته‌های او به دلیل آنکه سال‌ها در رژیم قبل دارای مقامات بزرگ و قابل توجه بوده و از نزدیک بسیاری وقایع و حوادث را نظاره کرده می‌تواند در برگیرنده اطلاعات تاریخی ستر قیمتی از این دوره تاریخ معاصر ایران باشد و ت وهشگران و علاقه‌مندان را به برخی زوایای تاریک و ناگشوده این عصر رهنمود سازد.

نکته دیگر آنکه این گفته‌ها نیز همچون گفته‌ها و خاطرات دیگران نمی‌تواند خالی از حت و بغض‌ت کینه‌ورزی‌ت خودستایی و تحریف برخی وقایع تاریخی باشد چنان که صاحت این خاطرات نیز مانند اکثر قریت به اتفاق خاطره‌گویان عصر ستپهلوی فقط خود را ستاک و بی‌عیت دانسته و بیشتر زمامداران وقت را خائن‌ت بی‌شعور‌ت نادان و... قلمداد نموده و ادعا کرده که چون همین گروه از رجال‌ت شاه را دوره کرده بودند تخت سلطنت واژگون شد.

حال بر خواننده حقیقت‌جو است که همه این سخنان را بشنود و از میان آنها سخن درست را برگزیند.

خبر

در شهرکرد صورت می‌گیرد:

برگزاری کنگره بزرگداشت حسین ت مان بختیاری

کنگره بزرگداشت شاعرت ت وهنگر و مترجم معاصر حسین ت مان بختیاری شهریور ماه امسال در شهرکرد برگزار می‌شود.

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی چهارمحال و بختیاری که برگزارکننده این کنگره است، از استادانت ت وهنگران و نویسندگان خواست که با ارسال آثار خود در قالب مقالهت شعر و تحقیق در این مراسم شرکت کنند.

علاقه‌مندان می‌توانند تا ۱۰ شهریور آثار خود در زمینه شعرت ماندت مان، تاریخ و فرهنگ محققت معرفی‌ت قدوحلیل نگارت مان، تصحیح ادبی و زندگی‌ت حیات و شرح حال ت مان در هشت صفحه A4 به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرکرد بفرستند. اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی چهارمحال و بختیاری این کنگره را با همکاری انجمن ادبی ت مان دشتک برگزار و به مقالات برگزیده جوایز ارزنده‌ای را اهدا می‌کند.

لوح فشرده آموزش کتابداری منتشر شد

مؤسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی نمایه وابسته به دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور لوح فشرده آموزش فهرست‌نویسی را منتشر کرد.

به گزارش روابط عمومی دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، این لوح شامل ۲۵ سایت تصویر و صدا از سرفصل‌های مختلف فهرست‌نویسی است و می‌تواند به عنوان ابزار کمک آموزشی‌ت دانشجویان رشته کتابداری و کتابداران کشور را در تحلیل اطلاعات مواد مکتوب و فراگیری کامل فهرست‌نویسی یاری رساند.

معرفی تنت کتات ایرانی در دانشگاه رومانی

تنت کتات ایرانی که به زبان رومانیایی منتشر شده‌اند به همت رئیس دانشگاه بوکارست و همکاری بخش فرهنگی سفارت ایران، ت طی مراسمی در دانشگاه بوکارست معرفی شدند. از مجموع این کتات‌ها کتات پیم موت و آیین و اندیشه در دام خودکامگی تألیف ریاست جمهوری‌ت شیعه در اسلام تألیف مرحوم علامه طباطبایی‌ت انسان و ایمان تألیف شهید مطهری و موعظه و حکایت‌های اخلاقی گزیده‌ای از اشعار مولانا است. در این مراسم که ۲۸ اسفند سال گذشته برگزار شدت دکتر احمد فردحسینی‌ت سفیر ایران در رومانی درباره این کتات‌ها گفت: در مجموعه کتات‌های معرفی شدت مفاهیم مهمی در مورد رسانس دینی‌ت آشتی عقل و ایمان، رسالت یک روشنفکر و احیای هویت اصیل دینی و جدایی آن از اوهام و خرافات‌ت شرهیز از عقل ابزاری و تشویق به عقل اخلاقی مورد توجه قرار گرفته است.

سنتس شروفسور میهائیلسکوت رئیس دانشگاه بوکارست شروفسور دراگانت جامعه‌شناس و شروفسور روس‌ت استاد الهیات نیز ضمن ایراد سخنانی‌ت این کتات‌ها را دارای مباحث سیاسی و دینی مهم برای علاقه‌مندان به شناخت دین و تفکر اسلامی دانستند و از آقای خاتمی به عنوان اندیشمندی بی‌مثال در جهان سیاست که تمایل به گفت‌وگوی تمدن‌ها و نه جنگ تمدن‌ها دارد نام بردند. گفتنی است به منظور ارتقای اطلاعات و شناخت هر چه بیشتر مردم رومانی از تمدن و فرهنگ ایرانی و اندیشه اسلامی‌ت مجموعه‌ای از این کتات‌ها به کتابخانه‌های دانشگاههات کتابخانه ملی و کتابخانه برخی از مؤسسات ت وهنی رومانی اهدا شد.

کارشناسان نسخ خطی آموزش می‌بینند

موزه خط و کتابت دایرةالمعارف انسان‌شناسی و ۱۰۹ رشته هنرهای سنتی ایران با همکاری کمیته ملی ایکوم به مناسبت برگزاشت روز جهانی موزه اقدام به برگزاری دوره آموزشی کوتاه‌مدت برای کارشناسان نسخ خطی کرده است.

دکتر محمدصادق محفوظی رئیس مرکز دایرةالمعارف انسان‌شناسی و ۱۰۹ رشته هنرهای سنتی ایران با بیان مطلت فوق افزود: این دوره آموزشی با هدف ارتقای سطح علمی کارشناسان نسخ خطی و آشنایی آنان با فناوری روز در رشته‌های سبک‌شناسی خطوط، سنعت سبک‌شناسی خطوط خاص ایران، ت مکت‌شناسی تذهیب و تشعیرت آشنایی با صحافی سنتی، ت نحوه تجزیه و تحلیل آثار هنرهای کتابی، ت نحوه ارزشیابی آثار هنرهای کتابی، ت آشنایی با مرمت کاغذ و شناخت ۷۰ نوع مرکب در آثار کتابی ایران برگزار می‌شود.

گزارش

رودشیر زرگی

کتات و مشاغل

چرا کتات بخوانیم؟

از نگاه اندیشمندی مانند «هورکهایمر» ت همسو شدن با علم و اطلاعات برای کاسبان و صنعتگران ت همانقدر حایز اهمیت است که برای اندیشمندان. شاید این مقایسه و تطبیق به نظر عجیب‌تر سد اما واقعیت دارد. چنانچه زیرساخت‌ها تقویت شوند ت کلیت جامعه تغی ر به روز می‌شود. چنانچه صنعتگری از اطلاعات مربوط به کارش و اطلاعات عمومی روز آگاهی داشته باشد ت کیفیت و توانایی کارش ارتقا ت یابد اما می‌کند. شاید برای مخاطب این نوشتار عجیب باشد اگر بداند در آلمان ت صاحبان مشاغل و کارخانجات ت به کارگران خود هر سال کتات‌هایی را هدیه می‌دهند! یعنی صاحبان صنایع و مشاغل ت زیر مجموعه‌های خود را به کتابخوانی تشویق (شاید هم مجبور) می‌کنند.

اخیراً در کشور ما هم کتات جزء سبد کالای خانواده شده است. بعضی از نهادها و شرکت‌ها طی دو سال اخیر به کارمندان و کارگرانشان سهمیه کتات می‌دهند و به نوعی سعی در هدایت این قشر به سمت مطالعه دارند.

حالا فکر می‌کنید در کشور خودمان ت صاحبان مشاغل و کسبه چقدر کتات می‌خوانند!

ت اسخی که می‌گیرید احتمالاً شما را زیاد خوشحال نمی‌کند! آنچه که در این گزارش ت از ت اسخ‌های صاحبان مشاغل منعکس شده است ت بیانگر عقاید و نظرات قسمتی از این قشر است و از این ت اسخ‌ها ت نمی‌توان نتیجه‌ای قطعی گرفت و نمی‌توان وضعیت و موقعیتی خاص را برای میزان مطالعه این قشر تعیین کرد.

ببرام نظریت ۴۰ ساله‌ت چاتکر عکس رنگی شه مط له می‌کید

اگر وقت کمپت بله بنده صبح تا شت مشغول کار هستم و متأسفانه وقتی برای مطالعه ندارم. اما علاقه خاصی به کتت جامعه‌شناسی و مطالعه روزنامه‌ها دارم.

عضو کتابخانه‌ی هم تید

نه. گفتم که وقتی برای مطالعه ندارم.

و قه مجبورقی ر ی که خو ت ن ر ید نمی‌ه ند

بیشتر ایرانی‌ها تمام وقتشان صرف کار و مشکلات روزمره می‌شود. واقعاً وقتی نمی‌ماند که مطالعه کنند.

در زمینه کار خودت ن هم مط له نمی‌کنید

گاهی که وقت باشد.

ند نمونه زکه هی ر که مربوط به کارت ن می‌شود؟ م رید

«عنر عکاسی» و «چطور عکس بگیریم».

محمدشیرخدایی ت ۳۳ ساله‌ت فروشنده لوازم‌اداری هل که هم تید

آنچنان نت وقت زیادی ندارم. گاهی کتات‌هایی را که دوست دارم می‌خرم.

به نوع که هی

کتات‌های مذهبی.

که می‌خرید

نه. بیشتر از کتابخانه مساجد امانت می‌گیرم.

o

حالا بعد از صحبت با این دوت قدم می‌زنم و فکر می‌کنم آدم‌های دیگری که با آنها صحبت خواهم کرد ت چه جواب‌هایی خواهند داد.

آیا این «کمبود وقت» اوردی است که دائماً تکرار خواهد شد و خواهم شنید؟!

مجید هاشمی ت نماینده‌ی بیمه ایران

مجید هاشمی که ۳۶ ساله است و نماینده‌گی بیمه ایران را دارد می‌گوید: خیلی که کتات می‌خوانم چون وقت محدودی دارم. مطالعه کتات‌های تاریخی و شعر را دوست دارم. مثلاً آثار ستهویت احوان ثیه

در زمینه کارم هم خیلی کم مطالعه می‌کنم مگر اینکه ضروری باشد. از آنجایی که کم کتات می‌خوانم عضو کتابخانه هم نیستم.

o

اینجایی که در آن قدم می‌زنم میدان توت‌خانه است ت بازار لوازم صوتی و تصویری (و البته داروا) با آدم‌های زیادی که کم‌حوصله و باشتاب از کنار یکدیگر می‌گذرند. تا اینجا که جوات‌هایی که گرفتم تقریباً یکسان است. انگار همه از یک دهان بیرون آمده.

شیبیدفارانی ت ۲۰ ساله‌ت فروشنده لوازم صوتی و تصویری

مردی است که هر چیزی را همراه خنده می‌گوید. وقتی می‌ت رسم: شما کتات می‌خوانید؟ با تأکید خاصی می‌گوید: نه اصلاً! علاقه‌ای به کتات ندارم. فقط روزنامه می‌خوانم.

او در مورد کتات‌هایی که مربوط به کارش می‌شود اضافه می‌کند: اطلاعات مربوط به کارم را از طریق ت وسترها و تبلیغاتی که می‌شود به دست می‌آورم ت احتیاجی به کتات نیست. از کتات خواندن هیچ نفعی به آدم نمی‌رسد ت شما بگو بنده دانشمند ت برای کسی هم مهم نیست.

با خنده اضافه می‌کند: شما بگو الان چقدر ت ول می‌خواهید نه اینکه چقدر کتات می‌خوانم!

رضا فرجی ت ۲۲ ساله‌ت انبردار تعمیرگاه JVC

شه هل مط له هم تید

نه. فقط کتات‌های درسی.

ر

چون به کتات‌های غیردرسی علاقه ندارم.

در زمینه کار ت خنه که هی و ده رد نه ر هم مط له نمی‌کنید

نه. همکارانم باتجربه و قدیمی هستند و اطلاعات کافی را در اختیارم می‌گذارند.

صلاً ه حل که ی حی ند شید

درباره خودشناسی و خداشناسی اطلاعاتی می‌خواستم که در یک کتات خواندم!

دکتر محمود طالعی فرت ۳۷ ساله‌ت زشک

شه قدر که می‌خو نید

گفتم نوبت نگرد نیست!

یعنی به

یعنی ین همه مشکل و وده رد ذوق شه دذ ل ی می‌گردید

صلاً که می‌خو نید

نه

نگاه یک جامعه‌شناس

دکتر نادر سالارزاده امیری‌ت متولد سال ۱۳۳۵ ت استاد رشته جامعه‌شناسی است.

از او در مورد علل کتات نخواندن صاحبان مشاغل سؤالاتی کمپت رسیدیم تا در ت بان این گزارش نگاهها و دلایل مختلف را در کنار هم قرار دهم.

در طی سؤالاتی که از صاحبان مشاغل گوناگون ت شیرامون مطالعه کتات کمپت همگی جوات‌هایی مشابه دادند. مبنی بر کمبود وقت و... اما یی شک معضل نخواندن کتات ت زیرساخت‌های دیگری نیز دارد.

انسان به طور کلی تابع انگیزه‌های فردی و اجتماعی است. منشأ انگیزه‌های فردی: ادراکات حسی و غرایز است و منشأ انگیزه‌های اجتماعی: ارزش‌ها ت، اعتقادات و قوانین و فرهنگ است. در جوامعی که ارزش‌های اجتماعی در قالت فرهنگ وجود دارند و فرهنگ تنظیم کننده رفتارها ت و هدایت کننده و انگیزه حرکت است و از جمله این محرک‌ها: کتات و کتابخوانی.

کتابخوانی به مسائل اجتماعی بر می‌گردد و در فرایند فرهنگ ت پذیری شخصیت فرت شکل می‌گیرد.

منشأ این حرکت‌ها در بطن جامعه است و نباید در شغل آدم‌ها دلایل کتات خواندن یا نخواندن را جست‌وجو کرد. در کشورهای صنعتی ت در مترو و اتوبوس‌ها در هر فرصت کوتاهی ت مردم کتات و مجله می‌خوانند و علت چنین امری در ارتباط با فرهنگ است.

دلایلی که صاحبان مشاغل به شما گفتند مبنی بر اینکه وقت و حوصله یا شول ندارند علل درسی نیست. منشأ اصلی ت بدآموزی و نوع تربیت آدم‌هاست.

وقتی کتابخوانی به عنوان یک ارزش در جامعه مطرح باشد؛ در دانشگاه و مدارس و محل کار ت مطرح می‌شود. کسی که مطالعه نمی‌کند و می‌گوید به مطالعه نیاز ندارت هنوز کتات خواندن و کست علم و اطلاعات برایش به عنوان ارزش مطرح نیست. چنین افرادی در قید نیازهای طبیعی (غذا خوردن ت نیاز جنسی و...) هستند ت اما در قید مطالعه نیستند ت چون مطالعه برایشان به صورت نیاز درنیامده است.

برای رشد و گسترش مطالعه باید در بافت جامعه و به طور زیربنایی کار شود. مردم باید به کتات نیاز ت پیدا کنند و ضرورت خواندن کتات برایشان مشخص باشد.

یادداشت

رضا قدری

مصاحبه‌ای بی‌ت اسخ!

خبرنگاری که در یک سیستم ت پیچیده اداری -مدیریتی ت پیچیده می‌شود و جوابی دقیق و کاربردی نمی‌گیرد ت احتمالاً کمی شرمنده خود و مخاطت و سردبیر می‌شود. البته همراه هزار و یک سؤال بی‌جوات در ذهنش!

اطلاع‌رسانی دقیق و نقد وضعیت‌ها و اشخاص و عملکرد نهادهات از وظایف مطبوعات است. بر همین مبنات تصمیم گرفتیم با مسؤول کتابخانه‌های سازمان فرهنگی -هنری شهرداری تهران ت مصاحبه‌ای داشته باشیم. با ایشان تماس گرفتیم و موضوع مصاحبه را عنوان کردیم. قرار شد دو روز بعد تماس بگیریم و قرار مصاحبه را بگذاریم.

اما وقتی با ایشان تماس گرفتیم ت اعلام کردند از مصاحبه صرف نظر کرده‌اند و می‌توانیم با چند نفر از همکاران ایشان تماس بگیریم. با خانم «ه» تماس می‌گیریم و قراری برای مصاحبه می‌گذاریم ت اما همان روز مصاحبت ایشان تماس می‌گیرند و اعلام می‌کنند: مصاحبه نمی‌کنند!

وقتی ت ی‌گیری می‌کمپت مشخص می‌شود که مقام مافوق ایشان ت مانع مصاحبه شده‌اند.

اما نکته جالت این است که بعد خود این مدیر محترم! خواهان مصاحبه با ما می‌شودت اما خود او هم از مصاحبه حضوری طفره می‌رود!

وقتی مصراته ت یگیری می‌کمپت بالاخره قرار می‌شود با همان خانم «ه» مصاحبه کنیم. اما وقتی سراغ ایشان می‌رویم عملاً به چند سؤال اساسی و جدی ما ت اسخ نمی‌دهند. بلمت هم‌اقتدر که مخاطت محترم سردرگم شدت ما هم سردرگم و ناراحت شدیم.

آیا ت اسخگویی به سؤالاتی در مورد عملکرد کتابخانه‌های سازمان فرهنگی - هنری جزء وظایف مسؤولان این سازمان نیست؟

هراس مسؤولان سازمان از مصاحبه و ت اسخگویی به عملکرد کتابخانه‌های سازمان‌ت از چیست و چرا؟

آیا مخاطت نباید از وضعیت کتابخانه‌های سازمان فرهنگی -هنری شهرداری و کم و کیف آن اطلاع ت پیدا کند؟

ت اسخگویی به سؤالی در مورد بودجه این سازمان و نسبت تعداد کتات موجود در کتابخانه‌ها و اعضات تا این حد ت پیچیده و سخت است؟

شاید من اولین کسی نباشم که ت شدت درهای مصاحبه با اعضای این سازمان مانده‌ام... اما امیدوارم ت خبرنگار دیگری ت شدت درهای مصاحبه با مدیران این سازمان نماند.

نکره

رسول دهقان

جایزه گام اول و انتظارات تدبیدآمده!

همگان می‌دانند که با آغاز هر حرکت مربوط به حوزه فرهنگ بگومگوهایی خواسته یا ناخواسته آغاز می‌شود که بسیاری را باید نادیده گرفت و تعدادی را هم باید جوابت داد. با آغاز به کار داوری جایزه گام اول این مسأله گریبان ما را هم گرفته که تاکنون هم ادامه دارد. قصد من در این نوشته کوتاه دامن زدن به مسائل جانبی کار یعنی همان بگومگوها نیست بلکه طرح چند جمله است که از جرقه‌های آغازین کار به دنبالش بوده‌ام. من با خودم عهد کرده بودم که در حد توان نگذارم این حرکت به دام ابتذالی تحت عنوان ادای دین اداری بیفتد و تاکنون هم بر این مهم ت‌اغشاری کرده و می‌کنم. باور کنید در این مدت حرف‌هایی شنیده‌ام که در طبله هیچ عطاری ت‌نیدا نمی‌شودت اما در عرض ت‌ای درد دل‌هایی هم نشسته‌ام که گویی فقط برای شنیدن همین‌هاست که نفس می‌کشم اما مثل همیشه «از دست کوته خود زیر بارم». نویسندگان و شاعران آثار ارزشمندی که شت و روز در جست‌وجوی یک ناشر منصف فقط وقت خود را هدر می‌دهند و ناامیدانه سر از تحریریه کتاب هفته درمی‌آورند و باز دست خالی برمی‌گردند در این مدت‌ت کم نبوده‌اند. کم نبوده‌اند دوستانی که نگران ناخوانده ماندن اثرشان در هیاهوی توخالی مرکز بوده‌اند و...

گرچه گام اول را به فال نیک گرفته‌ام اما ذهره شرمندگی‌ها دست از سرم برنمی‌دارند؛ شرمندگی‌هایی اصولی که می‌ترسم یک روز برایم بی‌اهمیت شوند و شنیدن و نشنیدنشان چندان تفاوتی نداشته باشد. به هر حال انتظارات ت‌دید آمده را باید به گونه‌ای ت‌امتح گفت و من که خودم دست کمی از مراجعه کنندگان جوان ندارم و رمانی که سال‌ها عصرم را خورده‌دمت روی دستم مانده‌دت چه جوابی به جز عرض همدردی می‌توانم بدهم؟... باید از خودم و دیگران بپرسم که آیا این کافی است؟...

گام اول

این هفته با محمدعلی کودینی نویسنده مجموعه «لبخند تلخ»

نوشتن از کارگران و روستائیان

نوقلم

قی گودینی شم ه عنو ذنوی نده ی که سه لی ن سه ل ر در حوزه هنری گ ر نده ید ول کمی زحه ل و هو ی وده ست ذنوی ی ذ گوید.

شکی نیست که بسیاری از نویسندگان انقلاب به نوعی از حوزه هنری سر در آورده‌اند و یا به هر حال با آنجا در ارتباط بوده‌اند. من به عنوان کسی که از ابتدا با حوزه ارتباط داشته‌ام بسیاری از نویسندگان فعلی را از نزدیک می‌شناسم. متأسفانه مسائلی در طول سالیان باعث شده تا آن انسجامی که از یک چنین مکانی انتظار می‌رفت تحقق نیابد و با انشعاب‌های متعددت حوزه تضعیف شد با حداقل نتوانست آنگونه که انتظار می‌رفت در ادبیات ما تأثیرگذار باشد. هر چند بسیاری از بچه‌های حوزه که دیگر در حوزه نیستند هر یک وزنه‌ای در ادبیات ایران هستند.

همگ ن می‌د نیم که حوزه در رشته‌ه ی مختلف خصوص د ه د ست نی تلاشه ی رزنده ی کرده ه ست سفه نه زه ه ی ین حرکه نجه ن که پدو شه ید مشهود ن ر

حوزه هنری با ادبیات داستانی شکل گرفت که گاهنامه‌های سوره گواه آن هستند و سایر رشته‌ها که به حق بسیاری از آنها حرف اول را با حداقل در همین حد در ایران می‌زنندت به موازات ادبیات ت‌ا اگرفتند و به خاطر سلیقه‌های مدیران و رشد آنها بخصوص سینمات ادبیات داستانی به حاشیه رانده شد. ادبیاتی که می‌توان گفت در سایر رشته‌های هنری هم هستند و ادبیات داستانی در واقع بیشترین ضربه را از سیاست‌ها و سلیقه‌های متضاد حوزه دیده است. نمونه‌اش‌ت آثاری هستند که سال‌ها است در نوبت چاپ بوده‌اند که خوشبختانه در چند ماه اخیر دوباره چاپ این آثار رونق گرفته. به امید آنکه رونق ادبیات داستانی حوزه ادامه یابد و جایگاهی که شایسته‌اش بوده باز گردد و این در کل به نفع فرهنگ و ادبیات ایران هم هست.

شه د ست ذنوی ی ر زحوزه‌شروع‌کرده‌ه زه لی زمینه ذر د شید

من از سال‌ها ت‌یش از انقلاب به نوشتن شعر و داستان می‌ت‌رداختم. متنها چون امکانات و تسهیلاتی که در سال‌های اخیر به وجود آمده آن موقع نبود و یا کم بود و من به آن دسترسی نداشتم باعث شد تا کار شاخصی نداشته باشم‌ت اما با شکل‌گیری حوزه هنری و جلسات داستان‌خوانی و نقد داستان به اشکالات کار خود ت‌ی بردم و با اینکه داستان‌نویسی را به عنوان کاری فرعی و در کنار مطالعه شروع کرده بودم‌ت کارهای قابل عرضه‌ای داشتم که به صورت تک داستان‌هایی در جُنگ‌ها و مجموعه داستان‌ها به چاپ رسیده و حدود ۵۰ یا ۶۰ داستان کوتاه در نشریات مختلف داشته‌ام.

گر خو هید فقط وشیوه ست ذنوی ی خود ذر ی خو تندگ ن م زگو کید ه می‌گوید

من در دو زمینه داستان‌های کارگری و روستایی می‌نویسم‌ت از آن جهت که خودم کارگر بوده‌ام و به خاطر آلودگی‌های محیط کار و مسائل حاشیه‌ای دچار بیماری تنفسی و در نتیجه از کار افتاده شده‌ام و مشکلات کارگران را با ت‌وست و گوشت خود لمس کرده‌ام و دیگر اینکه خود روستایی هستم و تا سن ۱۴-۱۳ سالگی در روستا زندگی کرده‌ام و به مشکلات روستایی‌ها و مسائل آنان آشنایی دارم. از این رو در این راه بیشتر با شیوه رئالیسم و گاه رئالیسم جادویی کار می‌کنم.

ادبیات روستا در دوره‌های گذشته جزء لاینفک ادبیات ت‌یشر و بوده و بسیاری از داستان‌نویسان بزرگ ما بخت خودشان را در این زمینه امتحان کرده‌اند.

ه گه زنشم ر رشته ی ین قدر در د ه د ست نی م فر موش شده

ما در زمینه ادبیات روستا نویسندگان بزرگی داشته‌ایم که کارهایشان از دل جامعه روستایی می‌تراوید مانند کارهای علی اشرف درویشیان و... اما متأسفانه به مرور زمان و ورود مکانت ادبی غربی‌ت این کار اصیل و تأثیرگذار ایرانی به حاشیه رانده شد. البته زندگی شهری و آمدن تلویزیون به جامعه و... موارد دیگر که نیاز به کار کارشناسی دقیق دارد‌ت این کار را تا آستانه به فراموشی سپرد‌ت‌ن کنار زده. البته من یک مجموعه داستان روستایی دیگر آماده چاپ دارم و همچنین یک مجموعه داستان نوجوانان که داستان‌هایش در نشریات چاپ شده و وظیفه خود می‌دانم باز هم بنویسم و ان شاءالله خواهم نوشت.

و حرف خر

هر چند من به عنوان حرفه اصلی به نوشتن فکر نکرده‌ام‌ت اما آنهایی هم که تقریباً نویسنده حرفه‌ای هستند از یک مورد می‌نالندت مشکل نشر و توزیع کتاب که البته این دو مشکل برای افرادی مثل من و هزاران نویسنده‌ای که به لطف کلاس‌های متعدد داستان‌نویسی در راه هستندت مضاعف می‌شود. همین الان من تقریباً ۶ یا ۷ مجموعه داستان و رمان آماده چاپ دارم‌ت البته کارهای من به دور از کارهای بازارت‌سند و عشقی است و همین باعث شده تا نتوانم براحتی برای آنها ناشر ت‌نیدا کنم و بعضی جاها که مراجعه کرده‌ام گفته‌اند که کار خوت است اما بازار ما را ندارد. این بازار و این نشر و این وضع‌ت هشداری است برای آنهایی که در در فرهنگ و ادبیات دارند و از آن دم می‌زنند. آیا این بازار ذوق و استعداد جوانان جویای نام را منحرف نمی‌کند؟ راه بیشتر با شیوه رئالیسم و گاه رئالیسم جادویی کار می‌کنم.

ادبیات روستا در دوره‌های گذشته جزء لاینفک ادبیات ت‌یشر و بوده و بسیاری از داستان‌نویسان بزرگ ما بخت خودشان را در این زمینه امتحان کرده‌اند.

ه گه زنشم ر رشته ی ین قدر در د ه د ست نی م فر موش شده

ما در زمینه ادبیات روستا نویسندگان بزرگی داشته‌ایم که کارهایشان از دل جامعه روستایی می‌تراوید مانند کارهای علی اشرف درویشیان و... اما متأسفانه به مرور زمان و ورود مکانت ادبی غربی‌ت این کار اصیل و تأثیرگذار ایرانی به حاشیه رانده شد. البته زندگی شهری و آمدن تلویزیون به جامعه و... موارد دیگر که نیاز به کار کارشناسی دقیق دارد‌ت این کار را تا آستانه به فراموشی سپرد‌ت‌ن کنار زده. البته من یک مجموعه داستان روستایی دیگر آماده چاپ دارم و همچنین یک مجموعه داستان نوجوانان که داستان‌هایش در نشریات چاپ شده و وظیفه خود می‌دانم باز هم بنویسم و ان شاءالله خواهم نوشت.

و حرف خر

هر چند من به عنوان حرفه اصلی به نوشتن فکر نکرده‌ام‌ت اما آنهایی هم که تقریباً نویسنده حرفه‌ای هستند از یک مورد می‌نالندت مشکل نشر و توزیع کتاب که البته این دو مشکل برای افرادی مثل من و هزاران نویسنده‌ای که به لطف کلاس‌های متعدد داستان‌نویسی در راه هستندت مضاعف می‌شود. همین الان من تقریباً ۶ یا ۷ مجموعه داستان و رمان آماده چاپ دارم‌ت البته کارهای من به دور از کارهای بازارت‌سند و عشقی است و همین باعث شده تا نتوانم براحتی برای آنها ناشر ت‌نیدا کنم و بعضی جاها که مراجعه کرده‌ام گفته‌اند که کار خوت است اما بازار ما را ندارد. این بازار و این نشر و این وضع‌ت هشداری است برای آنهایی که در در فرهنگ و ادبیات دارند و از آن دم می‌زنند. آیا این بازار ذوق و استعداد جوانان جویای نام را منحرف نمی‌کند؟

از نسل خودمان

نگاهی به کتات ابوریحان بیرونی به کوشش آذر کیانی

یک بازنگری دیگر!

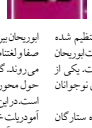

جای تأسف است که منابع درباره زندگی بعضی از بزرگان حوزه‌های مختلف در ایران آنقدر اندک است که جوابگوی بزرگی آثار و شخصیت آنها نیست و اگر کسی بخواهد از زاویه ادای دین کاری انجام دهدت آنقدر دستش خالی می‌ماند که با عطای این کار را به لقایش می‌بخشد یا کاری الکن و بی‌تأثیر ارائه می‌دهد. آنچنان که بعضی از فیلم‌های ساخته شده در این زمینه به دام آن افتاده‌اند.

گرچه ابوریحان بیرونی برای ما و تمام جهانیان نامی آشناست اما متأسفانه آنگونه که باید و شاید منبعی از زندگی و شرح حال او به دست ما نرسیده است. بازنگری کتابی کم‌حجم اما جالت از زندگینامه این دانشمند نامی به کوشش آذر کیانی وارد بازار کتابت شده که با تمام نقایص گامی ارزشمند در این راه به شمار می‌آید. کیانی در این کار که برای نوجوانان تهیه و تنظیم شده سالشمارت زندگینامه‌ت فراز هایی از سخنان ابوریحان بیرونی‌ت زمینه‌های تحقیقات ابوریحان بیرونی‌ت ابداعات و اختراعات و فهرست آثار را دوباره‌خوانی کرده است. یکی از زیبایی‌های کار کیانی زبان داستانی و نثر خوبت است که واقعاًمی تواند برای نوجوانان جالت و خواندنی باشد.

در بخش زندگینامه می‌خوانیم: «آسمان نیمه شت با برق خیره‌کننده ستارگان ت‌ابیزی درقات ت‌تجره‌ت بدا بود و تالات ت‌رستاره‌شتت مبعاد گاه شبانه او شده بود. هر شت ابتدا از شگفتی آن همه زیبایی‌ت هنگامه شادی خلوت او را برمی‌داشت و سنت‌س اندک اندک جای خود را به التهات عجیبی می‌داد که سراتت‌ای وجودش را فرا می‌گرفت و تا وقتی که چراغ ت‌یه سوز نه می‌کشید و به ت‌ت‌ت‌ت می‌افتاد و آخرین روشنایی خود را به اطراف می‌بخشید...»

نگاه داستانی کیانی تا حدودی توانسته در لابه‌لای سطور اطلاعات لازم را درباره ابوریحان به خواننده‌اش منتقل کند... در بخش دیگری می‌خوانیم: «آن روزها یکی از مراکز مهم جنبش‌های فکری و علمی آن عصرت دربار ابوالعباس مأمون خوارزمشاه بود که آن روز بر فراز ایوان کاخ ایستاده بود و منتظر شنیدن صدای گام‌های استوار دانشمند وقت ابوریحان‌ت بر سنگفرش باغ بود...» باید سال ۴۰۸ در غزنین مرگ بر سریر قدرت نشسته است و در چشم‌هایش سرهای بریده و به دار آویخته شده انسان‌های فرهیخته دیده می‌شود...» در لابه‌لای همین سطور است که خواننده نوجوان با حضور بیرونی در مکان‌های مختلف آشنامی‌شود و گوشه‌ای از تاریخ مربوط به زندگی او برایش روشن می‌شود. یکی دیگر از محاسن این کار فهرست آثار و مختصری از ابداعات ابوریحان است که می‌تواند برای خواننده نوجوان آموزنده باشد. نگارنده در این تحقیق از منابعی چون ابوریحان بیرونی به قلم ت‌رویز اذاکائی‌ت احوال و آثار ابوریحان بیرونی به کوشش دکتر ذبیح‌الله صفا و لغتنامه استاد دهخدا استفاده کرده که ظاهراً تنها منابع مربوط به این موضوع به شمار می‌روند. گوشه‌ای از زندگینامه و شرح احوال و افکار و نوع فعالیت بعضی از اشخاص حول محور زندگی بیرونی و همچنین معرفی برخی مکان‌ها هم کوششی در خور تحسین است. در این قسمت خواننده نوجوان با اشخاص و مکان‌هایی چون ابونصر منصور عراقت آمودریات خوارزمت بطلمیوس و... آشنامی‌شود.

در آخر باید خاطرنشان کرد که کتات ابوریحان بیرونی می‌توانست به عنوان سندی ماندگار به ثبت برسد که متأسفانه با کمی شتات نگارنده این اتفاق رخ نداده است. باید به کیانی ت‌یشنهاد کرد که یک بازنگری در کل کار انجام دهد و با حوصله بیشتری به کتد و کاو بت‌رداز‌د. آنچه که کیانی در این کار باید انجام می‌دادت اضافه کردن گوشه‌های نگفته از زندگی بیرونی بودت نه بازگو کردن آنچه دیگران گفته‌اند. به هر حال تلاش کیانی تلاشی ارزشمند است که امیدواریم برای جوانان دیگر سرمشق قلمداد شود.

بازتات

ت‌یشنهادات زیر را به منظور بالا بردن کیفیت کار شما و ارت نهادن به زحمات نویسندگان تقدیم می‌دارم:

۱- نشریه به صورت فصلنامه یا ماهنامه با جلد بادوام و مُدنی چاپ و منتشر شود تا مانند روزنامه کیهان‌ت اطلاعات و همشهری به مغازه‌های فصلی و سیزی‌فروشی و کبابی و... فرستاده نشودت بلکه در گوشه کتابخانه جایی برای خود ت‌یدا کند‌ت اگر شرایط دشوار اقتصادی و فرهنگی رعایت نکات ایمنی‌ت تولید و مصرف و توازن در دخل و خرت دولت مهم است.

۲- از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها بخواهید‌ت شرح حال و کتات‌ها و فعالیت‌های خود را برای شما با ت‌یست بازار و این نشر و این وضع‌ت هشداری است برای آنهایی که درد فرهنگ و ادبیات دارند و از آن دم می‌زنند. آیا این بازار ذوق و استعداد جوانان جویای نام را منحرف نمی‌کند؟

۳- صندوق ت‌ستی و نام سردبیر و نام مسؤول نشریه را حتماً در بالای نشریه یا خط درشت بنویسید. اینجات با دشواری زیاد تشانی شما را ت‌یدا کردم و تازه معلوم نیست درست باشد یا غلط؟

۴- دو کتات از راقم این سطور در موضوعات زیر ترجمه و برای چاپ در اختیار دانشگاه سمنان‌ت دانشکده علوم انسانی قرار گرفته است. در صورت امکان مشخصات آنها را بنویسید تا از هم اکنون طالت این نوع کتات‌ها شناخته شوند.

الف- فرهنگ اساطیری خدایان و شیاطین‌ت اثر آلفرد لوکر Alfredlucuer

ت- تاریخچه خط و حروف الفبات اثر ژان ژرجس ژان Gean Georges.

احتمال می‌رود نام این کتات‌ها در نشریه «مقالات و بررسی‌های دانشکده الهیات و معارف اسلامی شماره ۷۲ چاپ شده باشد.

تشکر و رزوی رت ط یشتر
فیضعلی مد ح عضو هیأت علمی دانشگاه سمنان

گفت‌وگو با کیوان کوشا، محقق و دانشجوی دکترای کتابداری

راههای دیجیتالی در عصر چند رسانه‌ای ها

کیو ن‌کوش د نش وی‌دکتر ی‌ک د ری‌وعلوم طلاع‌رسـ نی‌و‌مؤلف‌ک ز ره ی‌ک وش یتز سـ که ه‌ ژگی زسوی‌نشرک د رو رد ز ر شده سـ . ین محقق‌و ک رشد س طلاع‌رسـ نی‌ز کنون یش ز۴۰ک رگ ه موزشی (WorkShop) رگز رکرده مۀ لا وگز رشر ه ی‌تخصصی‌زو دی (: لیف ه‌ۀ رسی‌ ؛ نگلی‌و تر مه)نوشته و صـ حـ و یز و فتح ر علمی‌متعددی سـ وی ند سـ لی سـ که مدیر؛ و سرد یری‌ه هز مه وهش مه طلاع‌رسـ نی‌ر نیز رهبده‌د رد هفته گ شته در گز رشی زفه لـ ه ی نشد ر تی و موزشی‌مؤسـ ه نشد ر تی و شرک خدم طلاع‌رسـ نی‌ک د ر ش ره‌شد که رخی زمهمترین دوره‌ه و ک رگ هه ی موزشی ین‌مؤسـ ه‌ر کیو ن‌کوش د ره‌می‌کند.

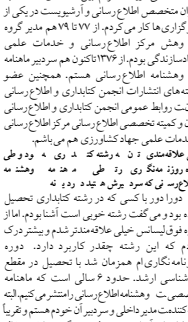

کمی زخودت ن گچید زسن تحصیلا مث غل و ه وُلوِلِ ه ی ذ لی و فعلی ؛ ت ن.

متولد آذر ۱۳۳۷ت متأهل و دارای یک فرزند هستم. لیسانس و فوق‌لیسانس کتابداری و اطلاع‌رسانی را به ترتیب در سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۷۴ دریافت کردم و هم اکنون دانشجوی دکترای همین رشته در دانشگاه تهران هستم. البته در سال ۱۳۷۳ با طی دوره آموزشی بلند مدت دو ساله مدرک روزنامه‌نگاری‌ام را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کردم. بین سال‌های ۷۰ تا ۷۴ به عنوان متخصص اطلاع‌رسانی و آرشیویست در یکی از خبرگزاری‌ها کار می‌کردم. از ۷۷ تا ۷۹ هم مدیر گروه ت وهش مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهادسازندگی بودم. از ۱۳۷۶ تاکنون هم سردبیر ماهنامه ت وهشنامه اطلاع‌رسانی هستم. همچنین عضو کمیته‌های انتشارات انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، ت روابط عمومی انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران و کمیته تخصصی اطلاع‌رسانی مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی جهاد کشاورزی هم می‌باشم.

دلیل علاقه‌مندی ؛ ن ه‌رشته‌ک د ری ه ود و طی دوره روزنامه‌نگ ری ر ّ طی ه هز مه وهش مه طلاع‌رسـ نی‌که‌سرد یرش‌ه تبدد ره‌ۀ نه

دورا دور با کسی که در رشته کتابداری تحصیل کرده بود و می‌گفت رشته خوبی است آشنا بودم. اما از دوره فوق‌لیسانس خیلی علاقه‌مندتر شدم و بیشتر درک کردم که این رشته چقدر کاربرد دارد. دوره روزنامه‌نگاری‌ام همزمان شد با تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد. حدود ۶ سالی است که ماهنامه تخصصی‌ت وهشنامه اطلاع‌رسانی را منتشر می‌کنیم. البته تهیه‌کننده‌ت مدیر داخلی و سردبیر آن خودم هستم و تقریباً همه کارهای آن از تهیه و تنظیم خبر گرفته تا نقد و مقاله و ترجمه و تیتر و صفحه‌آرایی و... را خودم انجام می‌دهم. تاکنون بیش از ۵۵ شماره این مجله منتشر شده است.

ه‌ه حـ ی در ین نشریه مطرح می‌شود

مباحثی از قبیل منابع و سـ ایگاههای اطلاعاتی در اینترنـ‌ت خدمات اطلاع‌رسانی نوین جست‌وجو و بازیابی اطلاعات در اینترنـ‌ت معرفی کتاب‌ت ـ بان‌نامه‌ها ت طرح‌های تحقیقاتی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی و...

البته بخش‌هایی از این نشریه هم اکنون در دانشگاهها به عنوان متن درسی مطرح شده و بعضاً مرجعی شده برای سؤالات کنکور کارشناسی ارشد و دکترا.

ی ژۀ ه‌ک رشد سی رشدشه درمورد ه‌موضوعی ود

موضوع آن بررسی وضعیت نظام‌های چند رسانه‌ای در واحدهای اطلاع‌رسانی شهر تهران بود. همانطور که در چکیده آن هم نوشته‌ام‌ت معتقدم آهنگ رویه رشد تکنولوژی اطلاعاتی‌ت این امکان را به وجود آورده‌است که نه تنها اطلاعات نوشتاری‌ت بلکه اطلاعات صوتی و تصویری را نیز ذخیره و بازیابی کنیم و مورد مبادله قرار دهیم. چنین نوآوری‌های تکنولوژیکی‌ت افق‌های جدیدی را به روی کتابخانه‌ها و واحدهای اطلاعاتی گشوده است. تا در ۱۰عصر چند رسانه‌ای‌ها، به نیازهای بالقوه استفاده کنندگان برای دستیابی به ترکیبی از اطلاعات صوتی‌ت تصویری و نوشتاری ـ تـامنج مثبت دهند. این نوشته تحقیقی به توصیف برخی از جنبه‌های کلیدی و امکانات تکنولوژی چند رسانه‌ای شامل: مراحل اجرایی‌ت تهیه‌ت روزآمت کاربرد هلت سخت‌افزار هلت نرم‌افزار هلت استانداردها و آینده و بازار سیستم‌های چند رسانه‌ای می‌ت رداز د و در بخشی دیگر وضعیت سیستم‌های چند رسانه‌ای در شهر تهران که حاصل ـ تیه‌ایش در شش ـ ت روزه چند رسانه‌ای و چند شرکت کامـ‌ت یوتری از لحاظ ساختاری و محتوایی می‌باشد ـ ت مورد بررسی قرار گرفته است ـ ت شامل: نرم‌افزارهای صحیفه‌نور ت دشت‌های ایران ت فلور ایران ت فرهنگ ده‌های ایران ت نرم‌افزار هدی و نرم‌افزار مبین.

کمی در مورد علایق تحقیقاتی خود لهم ید

بیشتر دوست دارم حول محورهای زیرت تحقیق و ت وهش‌ام‌ت‌ام: ارزیابی فهرست‌های ـ تیوسته همگانی (OPACs) کتابخانه‌ها در محیط وـ ت ارزیابی ابزارهای کاوش اینترنـ‌ت ارزیابی واسط‌های گرافیکی کاربر (GUIEvaluation)ت خودکارسازی کتابخانه‌ت جست‌وجو و بازیابی اطلاعات در محیط وـ ت طراحی نظام‌ها و برنامه‌های چند رسانه‌ای ـ ت خدمات مرجع از طریق اینترنـ‌ت طراحی راهنماهای الکترونیکی در محیط وـ ت ارزیابی واسط گرافیکی و نمایش اطلاعات کتابشناختی در فهرست‌های همگانی در وت و...

گوَ یکی ز ین مو ردهم تح عنو ن که ی منتشر شده سـ .

بله ابزارهای کاوش اینترنت (اصول ـ ت مهارت‌ها و امکانات جست‌وجو در وت ـ ت عنوان کتابی است که از طرف نشر کتابدار به بازار عرضه شده است. این کتاب اولین کتاب مفصل منتشر شده به زبان فارسی می‌باشد که برای ـ تاسخگویی به نیازهای کاوشگران حرفه‌ای و متخصصان اطلاع‌رسانی تدوین شده است. بخش‌های مختلف کتاب عبارتند از: تاریخچه ابزارهای کاوش اینترنـ‌ت چالش‌ها و فرصت‌های دسترسی به اطلاعات از طریق وـ ت تعاریف و مفاهیم مرتبط با ابزارهای کاوش ـ ت اهمیت انواع ابزارهای کاوش اینترنـ‌ت مزایا و محدودیت‌های راهنماهای موضوعی وـ ت نسبت به موتورهای کاوش ـ ت بر موتورهای کاوش ـ ت معیارهای انتخاب و ارزیابی ابزارهای کاوش اینترنـ‌ت چگونه جست‌وجوی موفق داشته باشیم ـ ت امکانات و قابلیت‌های جست‌وجو و بازیابی اطلاعات و ابزارهای کاوش ـ ت مقایسه ابزارهای کاوش اینترنت و مباحث مرتبط و مفصل دیگر.

در مورد ک رگ هه ی موزشی که رگز رکرده ید کمی توضیح دهید.

همه این کارگاهها به ـ تیشنهاد خودم بوده (شرح درس ها و...) که از سال ۷۸ تا تکنون به بیش از ۴۰ کارگاه بالغ می‌شود. این کارگاهها در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران ـ ت وهنگاه تعلیم و تربیت ـ ت اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان صداو ـ یما و ـ یمات مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات علمی ـ ت نمایشگاه بین‌المللی اطلاع‌رسانی ـ ت دانشکده علوم تربیتی دانشگاه اصفهان ـ ت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ـ ت نشر کتابدار و... برگزار شده است.

عنو ن رخی ز ن ه ر ذکرکنید.

استفاده از تکنولوژی اطلاعات در خدمات نوین اطلاع‌رسانی (مرداد ۱۳۸۰)ت استفاده از اینترنت در ت وهش (اردیبهشت ۱۳۸۰)ت اینترنت برای کتابدار (خرداد ۱۳۸۰)ت دیسک‌های ویدیویی دیجیتال DVD (اردیبهشت ۷۸)ت مهارت‌های لازم برای اداره و استفاده از کتابخانه‌های دیجیتال (فروردین ۸۱)ت جست‌وجو در ـ تایگاههای اطلاعاتی علمی و تخصصی (بهمن ۱۳۸۰)ت کارگاه آموزشی ICT (شهریور ۸۱ تا تکنون در ۱۱ دوره جداگانه) و...

ق ی کوش ! علاقه وه ه شد ه‌ه حـ یتز و طلاع‌رسـ نی‌الکترونیکی تو ه ه ینکه درم حـ درسی‌رشته‌ک د ری یشتر ه‌ه‌ون قدیمی‌و شیوه‌ه ی سنتی طلاع‌رسـ نی‌می‌رد زند گونه ؛ ین حد وسیع شکل گرفته سـ

همانطور که شما می‌گویید در دروس دانشگاهی ـ ت چیزهای سنتی به ما گفته می‌شود اما از موقعی که کار نشریه را شروع کردم ـ ت علاقه‌ام به این مباحث بیشتر شد چون مجبور بودم به صورت تجربی با این چیزها آشنا شوم.

رد زیم ه‌مۀ لا شد ه نه که درهم بشره ر شده ندو ه نه یکه ه رسیده ند لطفۀ فهرستی زمهمترین نه ر ر ه‌کید

۹مقاله در همایش‌ها و نشست‌ها داشته‌ام که عبارتند از: ۱- فهرست‌های همگانی و شبکه جهانی وت ـ ت بررسی امکانات فهرست ـ تیوسته کتابخانه ملی در محیط وت (همایش کاربرد و توسعه فهرست‌های رایانه‌ای در کتابخانه‌های ایران - مشهد، آبان ۱۳۷۸)ت ۲- دسترسی رایگان به منابع اطلاعاتی ـ تزشکی از طریق شبکه جهانی وت؛ تجربه طراحی راهنمای الکترونیکی به منابع اطلاعاتی در اینترنت (همایش بهره‌وری در اطلاع‌رسانی ـ تزشکی - تهران مهر ۱۳۷۸)ت ۳- اینترنت در خدمت توسعه فرهنگی ـ ت وهشی درباره اطلاعات فرهنگی ایران در محیط وت (همایش بین‌المللی نقش اطلاع‌رسانی در توسعه فرهنگی - تهران دی ۱۳۷۹)ت ۴- کتابداری دیجیتال (همایش کتابخانه‌ای دیجیتال - تهران ـ ت دانشگاه الزهرا اردیبهشت ۱۳۸۰)ت ۵- نشر اینترنتی (دومین همایش بین‌المللی اطلاع‌رسانی و فرهنگ ـ ت تهران - بهمن ۱۳۸۰) ۶- حق مؤلف در نشر چند رسانه‌ای چالشی نوین در عصر همگرایی رسانه‌ها (به همراه مهشید عبدلی - ارائه شده در همایش قبلی)ت ۷- استفاده از اینترنت در ت وهش (سمینار فناوری اطلاعات در توسعه تحقیقات ـ ت تهران دانشکده روانشناسی دانشگاه علامه طباطبایی دی ۱۳۸۰)ت ۸- راهنمای موضوعی سایت‌های ایران؛ تجربه طراحی و توسعه ابزارهای کاوش ایران (سمینار ماهانه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران ـ ت تهران فرهنگسرای ارسباران ـ ت تیر ۱۳۸۱)ت ۹- طراحی راهنماهای موضوعی در محیط وت؛ بستری برای اشاعه اطلاعات علمی ـ ت فرهنگی و ایرانشناسی در کشور (همایش ملی ایرانشناسی - خرداد ۱۳۸۱)ـ ت. ده مقاله فارسی تألیفی داشته‌ام با عنوان‌های آثار و مشکلات اجرای ـ تروژه دیسک‌های نوری در کشورهای در حال رشد ـ ت استفاده از سیستم‌های چند رسانه‌ای در خدمات مرجع ـ ت چگونه از منابع الکترونیکی استفاده کنیم ـ ت موزه‌های مجازی ـ ت دستاورد تکنولوژی چند رسانه‌ای و... که عمدتاً در فصلنامه کتاب و مجلات سروش ـ ت وهشنامه اطلاع‌رسانی ـ ت فصلنامه موزه‌ها و چند مجله دیگر به چاپ رسیده‌اند. یک مقاله انگلیسی هم دارم که در ـ تایگاه ISI ثبت شده و با ترجمه دیسک ویدیویی دیجیتال (DVD)ت مرحله تکاملی برای انتشار منابع مرجع چند رسانه‌ای. یازده مقاله ترجمه‌ای چاپ شده هم دارم که عنوان برخی از آنها از قرار زیر است: ارزش افزوده در انتشارات الکترونیکی (یونمات تلوجی. دی)ت ابرموتورهای کاوش؛ محدودیت‌ها کجاست (تریبی استالی)ت ارتباط علمی و استفاده از منابع اطلاعاتی بر روی شبکه (تونتا یا شارلت عصر تاریک دیجیتال چالش حفاظت از اطلاعات الکترونیکی (کانی‌ت‌تری)و...

کیوان کوشا و ۶ لوح تقدیر

۱- لوح تقدیر از سوی وزیر جهادسازندگی به عنوان اطلاع‌رسان نمونه ملی (۱۳۷۸)

۲- لوح تقدیر از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان برگزارکننده بهترین کارگاه آموزشی در هشتمین نمایشگاه بین‌المللی اطلاع‌رسانی (۱۳۷۹)

۳- لوح تقدیر از معاون آموزش و تحقیقات وزارت جهاد سازندگی به عنوان سردبیر ماهنامه ت وهشنامه اطلاع‌رسانی (۱۳۷۸)

۴- لوح تقدیر از سوی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان برگزارکننده بهترین کارگاه آموزشی در نهمین نمایشگاه بین‌المللی اطلاع‌رسانی (۱۳۸۰)

۵- لوح تقدیر از معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان مقاله برگزیده در دومین همایش بین‌المللی اطلاع‌رسانی فرهنگ (۱۳۸۰)

۶- لوح تقدیر از بانک اطلاعات ایران در محیط وت (شرکت آرین آوا) به عنوان مجری و طراح راهنمای موضوعی سایت‌های ایران به زبان فارسی در همایش انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران (۱۳۸۱).

یاد

محمدحـ ن ر ی‌زفره ی

معلم حبیت آبادی

مک رم لاۀ در حو ل ر ل دو قرن ۱۳ و ۱۴ ه ری ؛ لیف مورخ محقق د نشمند، مرحوم میرز محمدعلی معلم حـ ه دی لد هشتم سـ له ی ۱۲۸۶-۱۳۹۰ق

مورخ دانشمند و محقق

دقیق مرحوم محمدعلی معلم حبیت آبادی (۱۲۶۹ ش - ۱۳۵۵ش) که در گردآوری تذکرت شوقی و ذوقی داشت ـ ت شرح حال علما و فضلا و مؤلفان و غیره را که از سال ۱۱۹۳ هجری قمری به بعد بدنیا آمده یا فوت نموده‌اند ـ ت جمع‌آوری نموده و عمری را روی این کار گذاشت.

و در زمانی مشغول کار شد که مدارک و کتاب‌های جدید در دسترس نبود اما در عوض حوصله و همت فراوان داشت. اینگونه کتابهایی که از فضلای گوشه‌نشین تألیف بشود معمولاً ـ تس از فوت صاحب اثر از بین می‌رود و نامی از مؤلف یا کتاب باقی نمی‌ماند.

خوشبختانه کاپشناس و نسخه‌شناس معاصر حجت حجت‌الاسلام حاج سیدمحمدعلی روضاتی که از شیفتگان کتاب است به این کار خیر اقدام و ترتیب چاپ آنها را با زحمت فراوان متحمل شد. و نیز چون صاحب اثر عکس و سندی و اجازه‌نامه و نمونه خطی از صاحبان تراجم تهیه نکرده بود به تهیه آنها اقدام و کتاب را بصورت مصور و ـ تاورقی و تعلیقات ارزنده‌ای به طبع رساند.

خبر

کتابخانه ها در مساجد سراسر کشور توسعه می یابد

دبیر ستاد عالی کانون های فرهنگی -هنری مساجد کشور گفت: سیاست ما تقویت هسته های فرهنگی و توسعه کتابخانه در مساجد سراسر کشور است.

روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نقل از «محمدرضا حشمتی» افزود: انجام فعالیت ها با مشارکت مردم در امور فرهنگی و حمایت از تولید محصولات فرهنگی ت از اولویت های این ستاد است.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ت حشمتی که در همایش تبیین سیاست ها و انتظارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سخن می گفت ت اضافه کرد: بر اساس نگاه این وزارت و دولت آقای خاتمی ت سیاست اصلی ستاد عالی کانون های فرهنگی -هنری مساجد بر تشکیل و تقویت هسته های فرهنگی - هنری و انجمن های مردمی و وابسته است.

وی اطلاع رسانی در حوزه های دینی را با اهمیت دانست و گفت: از جمله اصلاح نظام اطلاع رسانی در بخش فرهنگ دینی ت راه اندازی ت ایگاه اطلاع رسانی مرکزی شبستان «سایت مسجد» است که حاوی اطلاعات کامل از مساجدت اطلاعات جدید از مساجد جهان و مطالب و مقالات و گزارش های مرتبط با این موضوع است.

وی افزود: تبادل نظر و تجربیات بین مساجد و تشکل های دینی در ایران و جهان می تواند نگاه ما را به مسائل ت دقیق تر و عمیق تر کند.

حشمتی تصریح کرد: بنا داریم هر جا که مردم سالنی را برای کتابخانه آماده سازندت کتاب و تجهیزات آن را آماده کنیم و اداره آن کتابخانه را به مردم بسپاریم.

حشمتی گفت: بیش از ۱۰ میلیون جلد کتاب در کتابخانه های تحت ت وشش کانون های مساجد وجود دارد.

یک ناشر ایرانی برنده اولین جایزه آزادی بین المللی نشر شد

یک ناشر ایرانی برنده اولین جایزه آزادی بین المللی نشر جری لیبر از سوی انجمن ناشران آمریکا شد.

این جایزه به منظور قدردانی از ناشران خارجی کتاب که علیرغم شرایط دشوار دستاوردهایی داشته اند اختصاص یافته و به طور رسمی در ۲۲ آوریل (۲ اردیبهشت) به فرخنده حاجی زاده مدیر انتشارات ویستار اهدا شده است.

تنها یک جلد کتاب ت سرانه هر شش مازندرانی است

استاندار مازندران تشکیل کمیته مشارکت مردمی توسعه و تجهیز کتابخانه های استان را اجتناب ناپذیر خواند.

به گزارش ایسنا دکتر غلامرضا انصاری که در جلسه هیأت امنای کتابخانه های مازندران سخن می گفت ت همچنین با اشاره به جایگاه ممتاز کتاب و کتابخوانی در توسعه فرهنگی ت اجتماعی و گسترش علم ت بر احداث آنها در مساجدت بقاع متبرکه و مناطق مختلف تأکید و خواستار فرهنگ سازی جهت احداث مراکز فرهنگی توسط صاحبان صنایع و واحدهای تولیدی شد.

دلاور بزرگ نیات مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی مازندران نیز در این جلسه گفت: سرانه کتاب هر شش نفر مازندرانی یک جلد است. همچنین کتابخانه های استان غالباً به عنوان قرائتخانه توسط دانش آموزان و دانشجویان مورد استفاده قرار می گیرد.

نمایشگاه دیت لم های افتخار

نمایشگاه دیت لم های افتخار IBBY سال ۲۰۰۲ شامل ۱۲۹ اثر از ۴۷ کشور و به ۳۷ زبان است. در این نمایشگاه آثار برگزیده ۵۳ نویسنده ت ۳۹ تصویرگر و ۳۷ مترجم به نمایش گذاشته شده است. انتخاب آثار برگزیده بر عهده شعبه های ملی دفتر بین المللی کتاب است که آثار ت دیدآورندگان ایرانی نمایشگاه سال ۲۰۰۲ عبارتند از: «بهروز غریب ت ورمت نویسنده افسانه تیل قهرمانت «بهرام خائف ت تصویرگر دنیای رنگین کمانت «حسین ابراهیمی الوند ت مترجم آخرین گودال.

این نمایشگاه به دعوت معاونت محترم فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با همکاری دفتر توسعه نشر بین الملل برای نخستین بار و همزمان با نمایشگاه بین المللی کتاب تهران ۱۳۸۲ ت در ایران تشکیل می گردد.

این نمایشگاه شامل ۲ بخش است: ۱- آثار برگزیده سال ۲۰۰۲ و کتاب های ایرانی برنده دیت لم افتخار از سال ۱۹۷۴ تا سال ۲۰۰۲ که در تاریخ ۷/۲/۱۵ ۸۲ توسط آقای دکتر ت یتر اشنک رئیس دفتر بین المللی کتاب برای نسل جوان در سالن شماره ۴۱ ت طبقه همکف ت سالن توسعه نشر بین الملل در ساعت ۱۰/۳۰ روز ۸۲/۲/۱۵ افتتاح ت و تا تاریخ ۸۲/۲/۱۹ جهت بازدید علاقه مندان دایر خواهد بود. راهنمای این نمایشگاه -به زبان انگلیسی -شامل کتابشناسی تحلیلی ت خلاصه اثرت زندگینامه ت دیدآورندگان نمایه موضوعی ت نمایه زبان ت نشانی ت دیدآورندگان و ناشران از سوی دفتر بین المللی تهیه شده که در اختیار بازدیدکنندگان قرار خواهد گرفت. ت س از ت ایان نمایشگاه بین المللی کتاب تهران ت علاقه مندان می توانند برای تهیه راهنما و کست سایر اطلاعات به شورای کتاب کودک به نشانی: خیابان انقلاب ت خیابان ابوریحان ت خیابان شهید وحید نظری ت ت لاک ۶۹ ت طبقه دوم ت تلفکس: ۶۴۰۸۰۷۴ مراجعه نمایند.

گفتنی است نخستین مجموعه دیت لم افتخار IBBY در سال ۱۹۵۶ (۱۳۳۵) شامل ۱۵ اثر از ۱۲ کشور بود.

بازتات

... چندی ت یش در گفت وگویی که یکی از خبرنگاران آن نشریه وزین با اینجانب به عمل آورد بنده اظهار داشتم که «مرکز نشر دانشگاهی» با ۷۱۰ عنوان کتاب در شانزدهمین نمایشگاه کتاب شرکت خواهد کرد که در حدود ۳۰ درصد آنها تألیف و بقیه ترجمه هستند.

در شماره ۱۱۶ ت یاس ت ۵۰ ت صفحه ۲۲ کتاب هفته (شنبه ۳۰ فروردین ۱۳۸۲) متأسفانه تعداد عناوینی که مرکز دانشگاهی در نمایشگاه ارائه خواهد کرد ۱۱۰ عنوان و میزان کتب تألیفی ۳ درصد ذکر شده است.

حسن نکوی
مدیر روابط عمومی مرکز نشر دانشگاهی

یادداشت

محمدصادق دقیقه صفه

معرفی کتاب ت شکل گیری انقلاب اسلامی

یک ت وهش جدی و کارآمد

شکل گیری نقلا سلامی محسن میلانی تر جمه: مه ی عطر رز ده گ م نو ول: زم ه ن ۱۳۸۱ ۴۳۹ صفحه ۳۶۰۰ تو مه ن.

ت یش از نوشتن این یادداشت ت کتاب «شکل گیری انقلاب اسلامی از سلطنت تا جمهوری اسلامی» را به عمد در تیررس نگاه درس خوانده ها و فعالان سیاسی و اقتصادی قرار می دادم تا واکنش آنها را ارزیابی کنم. شکل و عنوان کتاب به اضافه نام ناشر کتاب که در چند ماه اخیر چند کتاب ارزنده را منتشر کرده است موجب شد تا دوستان حتما کتاب را در حد وقتی که دارند با اشتیاق نگاه کنند. برخی از شاگردان دکتر عباس میلانی معتقدند تفکر حاکم بر کتاب از نفوذ اندیشه های وی مصون نمانده است. محسن میلانی نویسنده کتاب در مقدمه می نویسد: «انقلاب اسلامی سال ۱۹۷۹ ایران یکی از اعجاب انگیزترین حوادث نیمه دوم این قرن خونین و شرآشوب بود که موجبات تحیر و سردرگمی کارشناسان و صاحبنظران علوم سیاسی را فراهم آورد...». اما در ادامه دلایل این سردرگمی را توضیح نمی دهد. چرا؟ آیا اطلاعات و گزارش های کافی وجود نداشته است؟

بخش اول کتاب شکل گیری انقلاب اسلامی با توضیحی مفصل درباره «مطالعه انقلاب: علم هرت و مرت یا هرت و مرت علمی» شروع می شود که نویسنده در آن مفاهیم مختلف مربوط به انقلاب مثل «تکامل مفهوم نوین و افسانه انقلاب» و «تعریف انقلاب» را توضیح می دهد.

محسن میلانی نویسنده این کتاب همانند سایر ت وهشگران تاریخ انقلاب اسلامی برای ت ی بردن به دلایل وقوع انقلاب خود را موظف می داند از انقلاب مشروطه شروع کند. جنبش مشروطیت و روی کارآمدن خاندان ت هلوی صفحه های ۵۳ تا ۸۶ کتاب را در بر می گیرد. بررسی آنچه در این صفحه ها آمده نشان می دهد که چیزی فراتر از کتاب های دیگر ندارد. مراجعه به آراء و آثار احمد اشرف ت فریدون آدمیت ت مهدی ملکزاده حسین مکی و سایر نویسندگانی که تاریخ مشروطیت را بررسی کرده اند نشانه ای نسبی از این ادعاست. میلانی فصل سوم کتاب خود را به «اصلاحات از بالا ت مقاومت از ت ایین: قیام ژوئن ۱۹۶۳ (خرداد ۱۳۴۲)» اختصاص داده است. شرح مخالفت های امام خمینی (ره) ت رهبر انقلاب اسلامی و مجادلات وی با شاه بخش عمده ای از این فصل را به خود اختصاص داده است. شرح موضعگیری های اجرایی مثل جبهه ملی نیز در این فصل آمده است. به گمان میلانی انحطاط سیاسی و توسعه اقتصادی در سال های ت س از سرکوت قیام خرداد ۱۳۴۲ یکی از ت یش ت رط های وقوع انقلاب اسلامی بهمن ۱۳۵۷ است.

وی می نویسد: «در دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ رژیم شاه دست به اجرای ت روژه توسعه گسترده ای زد که در نهایت منجر به توسعه نامتوازن حوزه های اقتصاد و سیاست یعنی نوسازی اقتصادت بدون تغییر ماهیت سیاست شد. این امر موجت شد شکافی میان نیروهای مولد تولیدی رو به رشد ایران و اقدام های نهادسازی رژیم ت دید آید. شاه در صدد ت رکردن شکاف مذکور از طریق ایجاد ترکیبی از حلقه های روشنفکری محدودت نهادسازی اجباری ت تزریق دلارهای نفتی به ت یکره اقتصاد و رشد اقتصادی لجام گسیخته برآمد. به موازات گسترش هر چه بیشتر دامنه اجرای سیاست های مذکورت فضای سیاسی کشور حالت انفجارآمیزتری به خود گرفت و راه برای شکل گیری انقلاب اسلامی هموار شد.»

این نظریه که از سوی محسن میلانی مطرح شده است در ۲۰ سال گذشته بویژه در سال های اخیر توسط نظریه ت ردازان دیگر نیز طرح و ارائه شده است. محسن میلانی در فصل ۴ «توسعه اقتصادی و ساختار طبقاتی ایران ت یش از انقلاب ت طبقه متوسط جدیدت طبقه کارگر» و «نارسایی های استراتژی نوسازی شاه» را تشریح می کند. به گمان میلانی «ناکامی در نابودی کامل ت یشینه سنتی جامعه ایران» و «توسعه نامتوازن سیاست و اقتصاد» و «تمایلات تجددگرایانه شاه که بدون ت ایگاه ایدئولوژیک بودت ۳ نارسایی عمده استراتژی نوسازی شاه بوده است.

فصل هفتم کتاب بویژه توضیح «مراحل ۸ گانه نهضت انقلاب ایران» یکی از فصل های مهم است که تقسیم بندی مراحل انقلاب که به گمان میلانی شامل «بسیت تدافعی مخالفان ت بسیت تهاجمی و دخالت نیروهای اسلامی ت «هفت نشینی شاه ت اعتصاب های ملی و اتحاد ت وزیسیون ت «تومیدی و تشکیل دولت نظامی ت «همه ت رسی خیابانی درباره سلطنت ت «بطرفی ارتش و تبعید شاه» و «حاکمیت دوگانه» است از ابتکارات و نوآوری های ت وهشگر است که جای مطالعه و بحث دارد. کتاب شکل گیری «انقلاب اسلامی ت از سلطنت ت هلوی تا جمهوری اسلامی» اما یک بخش مهم نیز دارد که «جنگ قدرت ت س از انقلاب» است که یک مبحث شجاعانه و نو است.

در این بخش فصلی به «ظهور و سقوط دولت موقت انقلابی: دولتی خوت در زمانی بد» اختصاص یافته که شرح مبسوطی از ناسازگاری دولت بازرگان با رهبری انقلاب اسلامی و سایر گروههای قدرت است. علاوه بر این شرح دقیقی از مخالفت ها و کارشکنی چپ گرایان که به نظر میلانی شامل «مجاهدین ت فدائیان مارکسیست و توده ای» هستند آمده است. این فصل و فصل بعدی از کتاب تا زمان فرار بنی صدر نخستین رئیس جمهوری ایران را در بر می گیرد. «آیت الله (امام) خمینی و چالش حکومت» فصل دهم کتاب را بر گرفته است. به گمان نویسنده انقلاب در سومین سال ت یروزی خود با چالش های فروت ائی اردوگاه بنیادگرایان ت مدیریت یک اقتصاد جنگی و جنگ با عراق مواجه شد. از مطالب جذاب این فصل داستان اولیور نورث و بارانش در جریان آشتی های مصلحتی آمریکا با ایران است.

داوری محسن میلانی نسبت به هاشمی رفسنجانی از نظر یک دولتمرد این است که وی «میانه رو» است که البته تا خرداد ۱۳۷۶ این نظریه مورد قبول برخی صاحبنظران بود. نویسنده فصل آخر کتاب خود را به «تمایل به میانه روی: ایران در دوران خامنه ای و رفسنجانی» اختصاص داده و این فصل را با ذکر یک عبارت از هاشمی رفسنجانی که «ما باید روند دشمن سازی را متوقف کنیم» آغاز کرده است.

چالش ها و مجادلات هاشمی رفسنجانی با محافظه کاران و سیاست اقتصادی هاشمی رفسنجانی از مباحث جذاب فصل آخر کتاب است. میلانی با یادآوری برخی نکات مهم که در کتاب به آنها ت رداخته نتیجه می گیرد: «نخبگان مسلمان جدید می آموزند هر ت یروزی در یک انقلاب که آنها به طور کامل آن را دارا بودندت با هنر اداره یک جامعه ت یچیده همچون ایران که تاکنون در آن تبحر نیافته اند ت از جنبه کمی تفاوت دارد برای باقی ماندن بر مسند قدرت ت آنها باید هرچه سریعتر هنر ارزشمند کشورداری که گوهر اصلی آن یادگیری راه و رسم چگونگی سازش کردن است را به خوبی بیاموزند.»

نگارنده معتقد است محسن میلانی ت استادیار علوم سیاسی دانشکده دولت و مسائل بین المللی دانشگاه فلوریدا با مطالعه همه جانبه و استفاده از همه اخبار و گزارش های در دسترس که دامنه آن گسترده است توانسته «شکل گیری انقلاب» را خوت و آنچه ت س از انقلاب رخ داده را عالی توضیح دهد.

زهر ح محمدی

گفت‌وگو با محمدکاظم شمس مدیر انتشارات بوستان کتاب قم

قم ؛ روایت امروز نشر

کشـ ر وسـ ن ک قم ز حلهٔ شر ن شـ خته شده و فه ل شهر قم سـ که در حوزه‌ی مختلف فکری و دینی فه لی می‌کند. محمدک ظم شمس در ره فه لی نشر وسـ ن ک قم و نیز دیدگ هی پش یر مون نشر کشور گفتگو وگویی کرده یم که می‌خو نید.

وضع نشر ک قم و در حوزه‌ی مختلف تولید توزیع فروش و سـ سنگ ری ؛ شر ن بگویید.

وضع نشر قم سابقه‌ای دیرینه دارد. با توجه به وجود حوزه علمیه و همچنین مذهبی بودن عموم مردم؛ نشر مذهبی در این شهر همیشه فعال بوده است. وجود نویسندگان و فضلای حوزه بهترین زمینه را برای کسانی که حتی فعالیت حوزوی نداشته‌اند اما کار نشر می‌کرده‌اند فراهم کرده تا آثار مذهبی را منتشر کنند. سـ‌س از انقلاب اسلامی نهادهای حوزوی متعددی نیز بر آن افزوده شد. از جمله همین مؤسسه ما یعنی «مؤسسه بوستان کتاب قم» یعنی انتشارات دفتر مطالعات اسلامی حوزه علمیه قم که واحدهای متعددی دارد و یکی از آنها انتشارات است؛ انتشارات جامعه مدرسین که اخیراً انتشارات معارف (نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاهها)ت آل‌البیت انتشارات ت وهنگده همکاری حوزه و دانشگاهت انتشارات مؤسسه آموزشی ت وهنی امام خمینی و...

اگر با نگاه آسیب‌شناسانه به این موضوع نگاه شودت غیر از برخی از مؤسساتی که سـ‌س از انقلاب به‌وجود آمده‌اندت اغلت آنها را شاید توان در حد نیاز جامعه به نشر مذهبی ارزیابی کرد. حتی در مواردی آثاری منتشر می‌شود که ممکن است به دلیل ضعف آنت بتوان آنها را در ردیف کتاب‌هایی که موجت وهن دین و مذهت است شمرد که هر کدام از جهات مختلفی قابل ارزیابی است و نیاز به فرصت بیشتر دارد. هر چند خوشبختانه تا حدودی در اغلت کتاب‌ها وضع ظاهری آن از قبیل طرح جلد و صفحه‌آرایی بهتر شده است و ما تا حد مطلوبت فاصله زیادی داریمت مخصوصاً از جهت محتوا بودن و نیاز مخاطت به محتوات به‌روز بودن مطالعتت شیوه استدلال و بیان و اتقان و استواری مطالعتت ارزو این بود که با وضع بسیار مطلوبی ارائه می‌شد.

متأسفانه اگر مذاق مخاطت در برخی از آثار سنجیده شود در مواردی‌ت به کارهای معمولی و آسان و نازل رغبت بیشتری هست که بالاترین حد آن تهیه ادعیه به مناسبت‌های مختلف و فروش آن است. ولی قطعاً نیاز جامعه خصوصاً جوانان مطالبی فراتر از آن و ایجاد زمینه درک بیشتر و تعمیق باورهاست. اگر از این دست آثار بگذریمت سایر آثار متأسفانه از توزیع مناسبی برخوردار نیست.

تو ه ه فضـ ی خ ص ه ه ی در قم تنوع نشر ک در ین شهر گونه سـ ومعمولاً ند درصد ک ه ی منتشر شد و ک ه ی ه ه ی تشکیل می‌دهند ؛ در شر یط کنونی ز دوا ؛ مؤسـ ه ه ی منتشر ضی غیر د ری و سـ زه نی وی ه ه در حوزه خ تو ده و د ننگ ه ن ر ی ین دسته زک ه و وده رد

تقریباً در یک تقسیم‌بندی می‌توان کتاب‌های منتشره در قم را کتاب مذهبی تلقی کرد اما با توجه به تقسیم‌بندی ویدئویی و موضوعات آنت در زمینه‌های دیگر نیز کتاب منتشر می‌شود. شاید تقسیم‌بندی به تخصصی و عمومی تقسیم‌بندی مناسب‌تری باشد که در اغلت مؤسسات و مراکز غیرخصوصی کتاب‌های تخصصی و در مواردی نیز کتاب‌های عمومی تولید می‌شود و مؤسسات و افراد نیز به انتشار کارهای عمومی اقدام می‌نمایند. آثار تخصصی برای مخاطت تخصصی حوزوی و دانشگاهی در موضوعات فقه و علوم قرآنت فقه و حقوقت حدیثت فلسفت کلامت عرفان سیاسی‌ت اجتماعی‌ت تاریخی و سیره اخلاقی‌ت تعلیم و تربیت و کودک و نوجوان فعالیت می‌نماید. در آثار تخصصی آن رعایت مخاطت تخصصی مخصوصاً در موضوعات فقه و حقوق و فلسفه و عرفان بیشتر رعایت می‌شود. حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد نیز کتاب کودک و نوجوان منتشر می‌شود که اغلت توجه می‌شود در موضوع آشنایی با سیره معصومین باشد ولی بازتلاشی می‌شود که اگرچه مخاطت کودک استت ساده‌نویسی رعایت شود ولی ساده‌انگاری در محتوای آن نباشد.

فکر می‌کنید مهمترین مشکل نشر ن شهرست نی ه شد

مهمترین مشکل فعلی نشر کشور توزیع و ت‌خش آثار است. من حدود ۸ سال است که در این مسؤولیت هستم. به خاطر دارم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با معاونان فرهنگی آن در ابتدای نمایشگاه بین‌المللی کتاب سخنرانی مبسوطی در بیان و حل مشکل توزیع داشته‌اند ولی غیر از چند حرکت کوچک متأسفانه اقدامی نشده است که معتقد هستم بدون اقدام دولتت این مشکل قابل حل نیست. این مشکل در مورد کتاب‌های مذهبی به مراتت بیشتر است و درباره ناشران شهرستانی این مشکل شدیدتر استت زیرا اغلت مؤسسات ت‌خش در تهران فعالیت می‌کنند. علاوه بر آنکه حدود ۸۰ درصد نشر کشور در تهران صورت می‌گیرد و طبیعتاً نشر در شهرستان‌ها تحت‌الشعاع این امر خواهد بود.

در ره شیوه ک ر تشـ ر وسـ ن ک قم و ند و ون و محوره و موضوع ن سخن بگویید.

همان‌طور که در سؤال اول عرض کردت این مؤسسه در اغلت موضوعات علوم اسلامی و انسانی اقدام به انتشار اثر می‌کند؛ یعنی علوم قرآنت فقه و اصول و حدیثت کلامت فلسفه و عرفانت تاریخ و سیرت سیاسی و اجتماعی‌ت اخلاقیت تعلیم و تربیت‌ت زبان و ادبیات کلیاتت کودک و نوجوان و...

◆ اگر حمایت‌های دولت نباشد به نظر می‌رسد ۷۰ تا ۸۰ درصد نشر کشور متوقف شود

از عمده‌ترین ملاک‌های ما در گزینش و تهیه کتاب برای نشر آنت رعایت مخاطت آن است. با توجه به اینکه مؤسسه‌ای هستیم که در حوزه علمیه فعالیت می‌نماییم حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد آثار ما اختصاص به آثاری اختصاص دارد که مخاطت آن تخصصی است (طلاب‌ت فضلا و دانشگاهیان). حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد نیز آثار عمومی است که شاید در تمام موضوعات یاد شده با همان دقت و وسواس آثاری منتشر می‌شود که در سطح مخاطت عمومی باشد. ملاک ما در این مقطع تحصیلات حدود دبیرستان در نظر گرفته می‌شود. همچنین ۱۰ تا ۲۰ درصد نیز آثار کودک و نوجوان که گرچه تلاش زیادی در این زمینه داشته‌ایم و توفیقاتی نیزت ولی در حد رضایت خود ما نیست یعنی در مورد آثار تخصصی و عمومی ادعا داریم با سایر ناشران عمده کشور رقابت می‌کنیم ولی در حوزه کودک و نوجوان برای رسیدن به آن مرحله هنوز باید تلاش کرد. شاهد این ادعا غیر از امتیازات خودمان و دریافت جوایز سال کشوری و جوایز سال حوزه در سال گذشته‌ت در حوزه «دین و فلسفه» بود و یا آثار برگزیده کتاب سال دانشجویی (۶ اثر) از آثار منتشرشده این مؤسسه بود. چون تعداد آثار زیاد است و تاکنون بیش از ۱۱۰۰ عنوان کتاب چاپ اول منتشر کرده‌ایم و سالانه حدود ۱۰۰ کتاب چاپ اول داریمت شاید نتوانم به مورد خاصی اشاره کنم. تنها می‌توانم به مجموعه آثار استاد آشتیانی تاکنون ۲۰ عنوان منتشر شده است و مجموعه آثار استاد حسن‌زاده که از ایشان تاکنون ۲۰ عنوان منتشر شده است و مجموع آثار آیت‌الله سید رضا صدر با تفسیر راهنما در ۲۰ جلد از آیت‌الله هاشمی رفسنجانی‌ت معجم احادیث بحارالانوار در ۱۹ جلد و... اشاره کنم. قابل ذکر است در این مؤسسه هم تولیدات و دوره‌های مختلف دفتر مطالعات اسلامی منتشر می‌شود هم آثاری که مستقیماً از نویسندگانت فقهات طلاب و اساتید دانشگاه جهت نشر به مؤسسه ارائه می‌شود و ت‌س از بررسی دقیق در شورای بررسی آثار ت اقدام به نشر آن می‌شود.

سـ لانه ند عض ن ک منتشر می‌کنید و ه میز ن ر ی نشر سر م یدگ ری سـ لانه و رید همچنین میز ن خرید ز ر ن توسط دوا ونهٔ ده ی دولتی ؟ ه ند زه سـ و ه ند زه در فه لی خود ه نظل زکمک‌ه ی دولتی ه عید

در سؤال قبل جوابت داده شد که هر ساله حدود ۹۰ تا ۱۰۰ عنوان کتاب چاپ اول داریم و با تجدید چاپ آثار قبلی هرساله بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب منتشر می‌کنیم. حجم متوسط صفحات کتاب‌ها نیز ۳۰۰ صفحه و با شمارگان بیش از ۳۰۰۰ نسخه است و طبیعی است این حجم کار نیاز به سرمایه‌گذاری حداقل ۴۰۰ میلیون تومان در سال دارد. مناست است در همین جا عرض کنم که این مؤسسه به صورت خودگردان اداره می‌شود یعنی با سرمایه اولیه که در سال‌های اولیه تأسیس (۱۳۶۱) از طریق دفتر مطالعات اسلامی که مؤسسه‌ای حوزوی بوده است در اختیار آن قرار گرفته (هر چند دفتر مطالعات اسلامی در سال‌های بعد دارای ردیف بودجه دولتی است) همه ساله با افزایش سود آن توانسته است بدون ت‌رداخت درآمد آن به دفتر تبلیغات افزایش تعداد کتاب‌ها را داشته باشد. بنابراین تمام مشکلات دیگر ناشران را این مؤسسه نیز دارد. حداکثر در قالت وام دفتر مطالعات اسلامی مواردی را داشته است و در حسابت‌های دفتر اقدام شده است. لذا اگرچه مؤسسه خصوصی نیست ولی با بودجه درستی اقدام به فعالیت انتشاراتی نمی‌کند.

ه نظرشه ر طه دوا و ز ش ر یدت ع ه و یگ‌ه ی شد

اینکه از جنبه نظارت نسبت به نشر آثار عده‌ای معتقدند دولت مسؤولیتی و یا حقی ندارد اصلاً ت‌ذیرفته نیست. وظیفه دولت جمهوری اسلامی نسبت به فرهنگ عمومی طبق قانون اساسی محرز است و نشر کتاب از زمینه‌های عمومی‌ت ایجاد فرهنگ عمومی است و تدوین ملاک‌ها و ضوابط نشر در چارچوبت مقررات تدوین شده دینی و قانونی‌ت به‌عهده دولت است.

اما از جنبه اقتصادی متأسفانه واقعیت فعلی کشور همانند اغلت فعالیت‌های کشورت دولتی است و حتی نشر کشور را می‌توان دولتی تلقی کرد. یعنی اگر حمایت‌های دولت نباشدت به نظر می‌رسد ۷۰ تا ۸۰ درصد نشر کشور متوقف شود. این مسأله غیر از ضرر انجام کار دولتی که مشکلاتی را ایجاد می‌نماید- که قابل قیاس با کار خصوصی نیست- از جهت ایجاد زمینه رقابت و عرضه کتاب‌ها در نمایشگاه‌های بین‌المللی موجت خسارت است.

نشر کشور با حمایت و یارانه‌های دولتی مثل زینکت فیلم و کاغذ در تهیه آن و خرید آن سـ‌س از نشر به هیچ وجه وضع مناسبی ندارد و با این حمایت‌ها غیر از مواردی که ذکر می‌شودت باعث بی‌تحرکی ناشران و ایجاد زمینه برای جلت مشتری و جذت مخاطت می‌گردد. هرچند از اشکالات اساسی‌تر قبل از آن مربوط به فرهنگ عمومی جامعه است که رفع آن در حد توان نشر کشور نیست و بیشترین سهم در رفع آن به عهده آموزش و ت‌ثروروش و صدا و سیما است که جامعه به فرهنگ شنیداری بیشتر از مطالعه علاقه دارد. با این احوال باز هم اگر دولت لطف کند و یارانه را بردارت طبیعی است که قیمت تمام شده کتاب بیشتر می‌شود ولی معادل آن را سـ‌س از تولید هزینه کند و آن هم نه به‌صورت فعلی‌ت بلکه یارانه آن را مستقیم به مصرف‌کننده کتاب (مخاطت) ت‌ر دارد.

و اما مزیت آن: در تبادل کتاب در نمایشگاه بین‌المللی و... کتاب ایران قیمت واقعی خود را ت‌ثبات می‌کند. چون هزینه بیشتری برای ناشر دارد‌ت دقت او در تولید بیشتر است. چون خرید ارشاد نیست بلکه با از جنبه محتوا و شکل ظاهری و جلت مخاطت تلاش نماید ولی چون باید جبران شودت افزایش قیمت با ت‌رداخت یارانه مستقیم به مخاطبان جبران می‌شود. اغلت مخاطبان کتاب دسته‌های مشخصی هستند: ۱- طلاب‌ت ۲- دانشجویان‌ت ۳- اساتید حوزه و دانشگاهت ۴- دانش‌آموزان‌ت ۵- فرهنگیان و معلمان‌ت ۶- کتابخانه‌ها برای سایر مخاطب‌ها که در ت‌ثبت دسته اول نیستند. حتی می‌تواند ت‌رداخت بن به‌صورت کارت اعتباری باشد تا قابل مصرف و خرت در بازار نباشد. اهمیت این مسأله از این جهت نیز واضح است که کتابخانه‌ها الآن در موارد زیادی ممکن است به کتاب‌های ارسالی ارشاد نیاز نداشته باشند. با این شیوه کتابخانه‌ها با اعتبار تخصیص یافته می‌توانند کتاب‌های مورد نیاز را با توجه به مخاطت تهیه کنند و این هنر ناشران است که بتوانند توجه کتابخانه‌ها و مخاطبان را جلت کنند و این امر در جهت اعتلای کیفیت انتشار کتاب‌ها نیز مؤثر است.

پشت پیشخوان

کیمیه میری

گفت‌وگو با ثریا عقیلی کتابفروش نشرکلک

همه نوع کتابی را باید بخوانیم

که فروشی کلک ۱۰ سـ لی سـ که ت سیس شده سـ ین ک فروشی در منطقه سه د دو لع شده سـ و توسط خ تم و ق ی عقیلی د ره می‌شود ین خو هرو ر در علاقه و شتک رفر و ن د در ین ک فروشی فه لی می‌کنند. خ تم عقیلی گفتگو وگویی کرده یم که می‌خو نید.

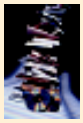

رشته تحصیلی شم ؟

رشته‌ام به نوعی با کتاب در ارتباط استت ادبیات خواندم.

طور شد که و رد ین حرفه شدید

مسلماً به دلیل بعد مادی نبودمت صرفاً خواستیم کاری فرهنگی انجام دهیم.

م ح ک فروشی شد ند در سـ ۵۰ متر.

ند لهٔ عتو ن ک در ین فضـ می‌گیرد آمار دقیقی نمی‌توانم بگویم.

معمولاً ه نوع ک ه یی ش ویترین می‌گ رید

کتاب‌های به روز و مورد علاقه مردم.

ک ه ی ش ویترین ر هر ند وة یک ر تعویض می‌کنید

ماهی یک بار.

ک ه ی‌که ش ویترین می‌گ رید در میز ن فروش نهٔ ت توه رد

بله. مسلماً مشتری به کتاب‌های ت‌شت ویترین توجه می‌کند و بعد وارد کتابفروشی می‌شود.

ز مک ن ک فروشی ر ضی ه ند

بله. البته داخل ت‌ساژ کسری واقع شده و مسلماً نمایل داشتیم بر خیابان اصلی باشد و در معرض دید مردم. ما به تاست بودجه‌ای که داشتیم این مکان را انتخاب کردیم ولی با این وجود مشتری خودمان را ت‌پیدا کرده‌ایم.

ه نوع ک ه یی و در ک فروشی عرضه می‌کنید

زبان‌ت تاریخ‌ت روانشناسی‌ت مذهبی‌ت سیاسی و سایر حوزه‌های علوم انسانی و حتی آشت‌زی.

ه نوع ره ن‌ه یی بیشتر ه فروش می‌رود

اغلت رمان‌هایی که برنده جایزه می‌شوند و با اینکه از طریق روزنامه و نشریات گوناگون درباره‌اش تبلیغ می‌شودت بیشتر فروخته می‌شود و در واقع مشتریان به این نوع مسائل در خرید کتاب رمان توجه می‌کنند.

ممکن سـ ند ثری که بیشتر مورد سفـ ل مردم قر ر می‌گیرد ز م رید

چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم (زویاست‌یزاد‌ت کولی کنار آتش (منیرو روانی‌ت پوک‌ت تالولوکوئیلو.

حرفه ن در ه لعب ظ قصه دی طور رؤ ی می‌کنید

روزی که این کار را شروع کردیم می‌دانستیم که این حرفه درآمد چندانی ندارد‌ت همین قدر که بتواند خودش را بچرخاند راضی هستیم.

سـ ع ک ر ک فروشی ز ه سـ عتی ن ه سـ عتی سـ

۹/۵ صبح تا ت ۷/۵ بعد از ظهر تا ۹ شت.

معمه ک فروشی ز سـ نه.

دانش‌آموز سال‌های دور

مریم ری

گفت‌وگو با نسرین دخت عماد خراسانی مؤلف و مترجم و هشگر

خیال نکن ویکتور هوگو شدی!؟

نسرین دخت عماد خراسانی عضو شورای کودک و نوجوان و پژوهشگر ادبیات کودک است. این روزها مشغول نوشتن خاطرات دوران کودکی‌اش هستند. این گفت‌وگو را در خانه‌شان نشستیم و از خاطرات دوران کودکی‌اش شیرین‌ترین لحظه‌های دوران زندگی‌اش می‌رسیم.

کودکی که می‌خواهیم به دوران کودکی‌تان برگردیم به حرف می‌زدید

شاید باور نکنید حال و هوای سال‌های دور دانش‌آموزیم برایم تداعی شدت چون خاطرات و ویژه‌ای از آن ایام دارم این خاطرات در جهت خاصی یا کار ویژه‌ای نیست من اگر هر موفقیتی دارم و هر توان و فکری در انجام اموری که به من تفویض می‌شود؛ در زمینه کارهای نوشتنی و... همه را مرهون آن سال‌های زیبای دانش‌آموزی هستم؛ در آن زمان معلمان بسیار خوب و نازنینی به عنوان یک نعمت نصیبم شده بودند از جمله معلم کلاس اول ابتدایی که هیچ‌وقت فراموشش نمی‌کنم.

زود گویم برای خواننده‌ها بفرمائید از یادتان بگویید.

یادم می‌آید حرف «ر» را نمی‌توانستم صحیح تلفظ کنم (البته الان مشکلی ندارم)؛ اگر خیلی به خودم زحمت می‌دادم موقع گفتن «ر» چیزی شبیه «ل یا ی» از دهانم خارج می‌شد. در آن زمان معلمی داشتم و هنوز هم ایشان معلم من هستند. (خانم شروین رایی) من روزهای معلم و به مناسبت‌های مختلف به ایشان زنگ می‌زنم و برای دست‌بوسی خدمتشان می‌روم. ایشان با چه ظرافت و حوصله‌ای با من کار می‌کردند؛ به طوری که در طی دو ماه با تمرینات که به من دادند توانستم براحتی (ر) را تلفظ کنم. این اولین گامی بود که برداشته شد تا دانش‌آموزی ساخته شود.

خاطره‌ای که قدر مسلم همیشه می‌دانند

یک قانونی در خانواده ما بود که وقتی ما به کلاس سوم و چهارم ابتدایی می‌رسیدیم همه‌مان می‌بایست یک دور روخوانی قرآن را تمام کرده باشیم. وقتی کلاس ششم رفتیم معلم قرآن و شرعیات ملت بعد از تلفظ اولیت به دلیل فارغ شدن نتوانست با ما تدریس را ادامه دهد و نتیجه این شد که معلمان دیگر ما شرعیات را درس می‌دادند ولی روی قرآن چندان تسلطی نداشتند؛ مدیر مدرسه هم می‌دانست که من قرآن می‌خوانم و سر کلاس قرآن من را با معلم سر کلاس‌ها می‌فرستادند. من آیات قرآن را برای بچه‌هاتا با صدایی بلند کلمه کلمه با روشی که معلممان درس می‌دادت می‌خواندم و بچه‌ها هم با هم تکرار می‌کردند و موقع امتحان هم کنار معلم می‌نشستم و می‌گفتم که فلان دانش‌آموز چند تا غلط دارد.

به نظر می‌رسد علاقه به تدریس زهره‌ان دوران دانش‌آموزی‌درشده و وده‌ش.

بله. اگر می‌بینید که الان با علاقه سر کلاس تدریس می‌کنم‌ت برمی‌گردد به سال‌های دانش‌آموزی‌ام. بدون اغراق بگویم من مقداری خیاطی بلدم و رفع حاجت‌ها را انجام می‌دهم‌ت حالا کمتر ولی سابقاً کمی بیشتر! مامایه و ت‌بابه آنچه که من آموختم در دوران دبستان بود. وقتی کلاس سه‌نجم بودم معلم خیاطی داشتم که به ما می‌آموخت لوازم یک بچه را چگونه بدوزیم من هم با دست می‌دوختم.

در نسله که دستان مخصوص کودکان بود نه!

سه که هیچی می‌خوندید

آن زمان‌ت فقط کیهان بچه‌ها در اختیار داشتیم‌ت داستان‌هایی که وسط کیهان بود می‌خواندیم. داستان کیهان بچه‌ها جالب بود و معلمان می‌گفتند که داستان را بخوانید و به‌صورت انشا بنویسید و سر کلاس بخوانید.

فضای کلاس نشان‌گونه بود چهره‌شان خوندگوش‌ها دن نشان‌وندند

بله. ما سر کلاس انشا واقعاً شاد بودیم‌ت هیچ‌وقت انشا را به کسی نمی‌دادیم که بنویسد. خلاصه از زیر این درس شانه خالی نمی‌کردیم‌ت بسیار با علاقه و لطافت خاصی انشا را برای همدیگر می‌خواندیم. یادم می‌آید وقتی روز

◆ ۱۲ ساله بودم که کتابت‌تر اثر ماتیسن را خواندم

کودک می‌شدت به من شعری می‌دادند تا من در مراسم دکلمه کنم‌ت شاید باور نکنید ۲ سال کار من این بود.

در دوران‌تو ونی که می‌خوندید

باز هم کتابت خاصی نبودت من ۱۲ ساله بودم که کتابت‌ت‌اثر ماتیسن را خواندم.

به زکه خوندن‌تیه وقفرغت‌ان‌ر گونه می‌گردید

کلاس دوم ابتدایی بودم که در مدرسه به ما گلدوزی تو سر باد دادند من علاقه زیادی داشتم به همین دلیل در خانه این امکان را به من داده بودند که روی سه‌ارچه که در دسترس بودت گلدوزی کنم. نوشتن را خیلی دوست داشتمت ما آن زمان تلویزیون نداشتیم چون تلویزیون تازه به ایران آمده بودت تا چند سال یعنی تا دوره دبیرستان تلویزیون در خانه نداشتمت بنابراین دیدن تلویزیون جزء برنامه ما نبود اما همیشه ساعت ۱۰ شت داستان شت از رادیو می‌شنیدیم‌ت گردهایی که من با مادر و خانم بزرگ داشتیم‌ت بسیار برایم آموزنده بود.

زیره‌ی دوران‌کودکی‌تان بگویید

ما حیاط خلوتی داشتیم که با دختران همسایه بازی می‌کردیم‌ت معمولاً من معلم می‌شدم آنها شاگرد. من در دوره دبستان شاگرد ممتازی بودم‌ت کلاس ششم که تمام شد من شاگرد اول منطقه و شاگرد دوم تهران شدم. یک شت‌سری نمره‌ای بالاتر از من آوردت وقتی که وارد دبیرستان شدم‌ت قرار بود به دبیرستان آذر بروم‌ت یکی از دبیرستان‌های دولتی در آن زمان بودت مثل البرز‌ت وقتی که با مادرم برای ثبت نام به دبیرستان رفتیم به ما گفتند که فقط ۵ تومان شت‌رداخت کنیم. شهریه در آن زمان ۹۰ تومان بودت وقتی رفتیم بانک این شت‌ول را بشت‌رداز‌یم‌ت یکی از کارمندان بانک گفت چه اتفاقی افتاده است که یک ۵ تومانی دارد ثبت نام می‌کند.

ن موقع به حسی دشتید

احساس کردم چقدر خوت است خوت مطالعه کنم و این مسیر را به راحتی طی کنم‌ت من اگر به‌راحتی روی قرآن تسلط شت‌یدا کردم و مفاهیم را متوجه می‌شدم به‌خاطر معلم عربی خوبی بود که در دوره دبیرستان داشتم.

زبه‌زنی به‌طور چه‌دمرسطه‌له کردید

کلاس ششم ابتدایی جهت تشویق به من کتابی دادند تحت عنوان آلیس در سرزمین عجایت. اولین باری که کتابت را خواندم فقط حرکت‌های آلیس به ذهنم مانده بودت اواخر تابستان که می‌خواستم کلاس هفتم بروم دوباره کتابت را خواندم و دچار تخیل عجیبی شدم‌ت با داستان زندگی کردم.

دستان می‌نوشتید

نه زیادت ولی انشایم خوت بود.

معمولاً در روه موضوعی نی نشان می‌نوشتید

یادم می‌آید که معلم گفت: در مورد بهار بنویسید و من درباره چهار فصل نوشتم و معلم گفت: عماد من موضوع بهار را به شما گفتم و من گفتم: در مورد بهار بدون فصل‌های دیگر نمی‌توان صحبت کردت یادم می‌آید در دبیرستان انشایی تحت عنوان تضاد دادند و من از معلم نمره ۲۰ گرفتم معلمم‌ت خیلی سخت‌گیر بود و از او نمره ۲۰ گرفتن باعث مباهات می‌شد و به من گفت حالا فکر نکنی ویکتور هوگو شدی.

بین حله‌ه‌ت‌تیوی درشه‌گ‌ش‌له‌ی منفی)

این جمله برایم سازنده بود. از آن به بعد اگر کسی از من تعریف می‌کردت به یاد صحبت معلمم می‌افتم.

قدر مطلعه می‌کردید

یادم هست برادرم کتاب‌هایی می‌خرید و مادرم می‌گفت که برخی از این کتاب‌ها را در دسترس نسرین قرار نده! من کتابت را برمی‌داشتم می‌خواندم. مثلاً کتابت دراکولا. در واقع به‌خاطر کنجکاوی بود. کتابت بر باد رفته را در سن ۱۴ سالگی خواندم. آشنایی خاصی با سبک و آثار نداشتم فقط می‌خواندم‌ت یادم است در سن ۱۵ سالگی داستانی از من در اطلاعات بانوان چاپ شد و جایزه‌ای به من دادند. به من گفتند که از چه سبکی خوشت می‌آید من نمی‌دانستم چه بگویم‌ت با خودم تصور کردم اگر اسم یک نویسنده خارجی را بیاورم بد است‌ت گفتم صادق هدایت آنها به من نگاه کردند ولی بعدها فهمیدم که چرا آنها به من نگاه کردند. من کلاس زبان انگلیسی نمی‌توانستم بروم‌ت چون از نظر مالی محدودیت داشتیم و برادرم کلاس می‌رفت‌ت البته معلم زبان خوبی داشتیم کتاب‌های داستان انگلیسی را حرات می‌کردند و من می‌خریدم از دیکشنری هم استفاده می‌کردم‌ت لغت‌ها را درمی‌آوردم و از معلم و برادرم در تلفظ لغات کمک می‌گرفتم.

درحل حضر قدر مطلعه می‌کنید

زیاد مطالعه می‌کنم ولی فرصتی برای خواندن رمان ندارم‌ت در حال حاضر کارهای ت وهشی‌ت حوزه مطالعه عمده من را تشکیل می‌دهد. اما کتابی که خواندم برایم جالت بود «زنان صوفی» بود و خاطرات رومن رولان را هر وقت فرصتی کنم می‌خوانم و خواندن قرآن بعد از نماز صبح هم جزء برنامه‌های هر روز من است.

راسته کتابفروش‌ها

نصر لله حمد دی

یکی آمد؛ چند تا می‌روند؟

دو هفته شیشت در شماره سی‌ام فروردین‌ت به مناسبت افتتاح کتابفروشی ثالث در کریم خان زندت دعا کردم «هزار تا بیایند یکی نرود». اما مرکت دعایم خشک نشدمت شاهده‌ای را شنیدم که به جای این یکی‌ت قرار است چند تا بروند و این شایعه همانا احتمال تخریت کتابفروشی‌های ضلع شرقی دبیرخانه دانشگاه تهران است.

سال‌هاست روبه‌روی دانشگاه تهران «راسته‌ی کتابفروش»هاست و بسیاری از ناشران و کتابفروشان در تهران و شهرستان‌ها سعی بر آن داشته و دارند که در اطراف آن محل و مأوایی بیابند. در سال‌های نه‌چندان دورت نیل و طهوری در شاه‌آباد سابق مکان داشتند و امیرکبیر نخستین بار در کم‌کش خیابان ناصرخسرو شکل گرفت‌ت اما هر سه این ناشران قدیمی‌ت با کوچ و افتتاح دفتر و کتابفروشی در روبه‌روی دانشگاه تهران به کست و کار خود رونق دادند.

روند کوچ ناشران به اطراف دانشگاه تهران‌ت در سال‌های شت‌س از انقلابت شتات بیشتری گرفت و ناشران بخش خصوصی و دولتی با خرید اماکن تجاری و غیر تجاری‌ت دست به کار نشر و فروش کتاب زدند و بسیاری از مؤسسات شت‌خش کتابت در همین محل شکل گرفتند.

تنها ناشر دولتی- البته تا آنجا که بنده به یاد دارم- روبه‌روی دانشگاه همانا «بنگاه ترجمه و نشر کتاب» بود که امروز با ادغام در سازمان انتشارات آموزش انقلابت اسلامی- فرانکلین سابق- به‌نام علمی فرهنگی می‌شناسیم. بقیه هر چه بود یا کتابفروشی بود و یا شیراهن فروشی و کراوات فروشی و امثالهم.

دو کتابفروشی توکا و خانه کتابت سال‌هاست در این راسته فعالیتی ندارندت اما دهها کتابفروشی جای آنها را گرفته‌اند و دو سه سالی است که شیاهت تنها به کار نشر اشتغال دارد و جای خود را به «دانشگاه تهران» داده است. اگر روزگاری در طهران بازار بین الحرمین‌ت خیابان ناصرخسرو و شاه‌آباد با نام کتابت شناخته می‌شدندت امروز در تهران‌ت دانشگاه تهران با نام کتابت عجین شده است. چه این که شکل‌گیری بازار چه کتابت در دهه شتجات ده‌ها کتابفروشی و ناشر جدید را در این راسته معرفی کرد.

کمبود کاغذت شوق به مطالعه‌ت تعداد کم ناشران- البته نسبت به امروز- در اختیار بودن فضای مناسبت کتابفروشی در گوشه و کنار تهران و شهرستان‌هاست در نخستین سال‌های انقلابت فضایی را فراهم آورده بود که کمتر کتابی فرصت انبار شدن را بیابد.

صف طویل دریافت کتابت آشت‌زی در برابر یکی از کتابفروشی‌ها و دخالت نیروهای انتظامی‌ت به یاد بسیاری از ناشران و کتابفروشان روبه‌روی دانشگاه تهران است. بازار سیاه کتابت در همین سال‌ها شکل گرفت و به‌رغم کنترل قیمت کتابت از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی‌ت آنچه که نادیده انگاشته می‌شدت همانا بهای کتابت بود و به حوصله و کرم مشتری‌ت کتابت به فروش می‌رفت و گاه شاید تا شتت و ده برابر قیمت شتشت جلدت خوانده و خواهان‌ت شول می‌شتر داختند.

وضعیت به‌وجود آمدمت متولیان امور فرهنگی کشور را بر آن داشت که به فکر چاره بیفتند و ضلع جنوب شرقی دبیرخانه دانشگاه تهران‌ت اختصاصی به ساخت دمت بارده دهنه کتابفروشی یافت و اکثر ناشران دولتی و با نفوذ در اینجا مأوا یافتند. نشر دانشگاهی‌ت مدرسمت سروش‌ت سمت‌ت سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی‌ت کانون شرورش فکری کودکان و نوجوانان و سوره از جمله دولتی‌ها بودند و نور دانش‌ت دفتر نشر فرهنگ اسلامی و بعثت در ظاهر امرت خصوصی به حساب آمدند.

چندی است شایعه تخریت این محل به گوش می‌رسد و مسؤولان دانشگاه تهران بر آن هستند که مجدداً آن را به شکل اولیه در آورده و فضای سبز ایجاد کنند. نشر دانشگاهی در خیابان وزاری سابق جا و مکان داردت مدرسه در خیابان فرونی یک فروشگاه چند دهانه را به کتابت اختصاص داده است‌ت سروش ساختمان سابق سینما شت‌لازا در خیابان انقلابت را در تیول خود داردت کانون شرورش فکری‌ت در خیابان فجر (جمه) دفتر و دستگی دارد و یک فروشگاه در آنجا کتاب‌های این ناشر دولتی را عرضه می‌کندت سوره نیز از این قاعده مستثنی نیست. سمت اگر به «قله قاف» هم برودت به دنبال کتاب‌هایش می‌آیند و کتاب‌های درسی وضعیتی را برای این انتشارات فراهم آورده است که کوچکترین دغدغه‌ای برای فروش کتاب‌هایش نداشته باشد و... «شتشتی به کوه ابوقبیس» است.

بعثت در خیابان ۱۶ آذر و بعد از ساختمان سروش‌ت دو محل برای عرضه کتاب‌های خود داردت دفتر نشر در بازارچه کتابت از سال‌های دور و در خیابان فردوسی محل و مکانی دارد که کتاب‌های خود را عرضه کند. نور دانش را نمی‌دانمت اما سازمان چاپ و انتشارات در صورت تخریت این محل «سرش بی کلاه» می‌ماند و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی‌ت به عنوان متولی امر فرهنگ و کتاب در کشورمان‌ت جا و مکانی ندارد و این از عجایت است.

به هر روت چنانچه این عمل از قوه به فعل آیدت علاوه بر از دست رفتن ده‌ها فرصت شغلی‌ت فضای کتابفروشی تنگ و تنگ‌تر خواهد شد و ناگفته عوارض آن شیداست. آن روز به خواست مسؤولان از جیت بیت‌المال هزینه شد و امروز باز هم از جیت بیت‌المال هزینه خواهند کرد. آن روز ساخت و امروز تخریت. آیا عجیت نیست و نباید از کسی بازخواست کرد؟ اگر خلاف قانون بود که در فضای دانشگاه تهران دخل و تصرفی شودت چرا ساختند و اگر مانعی نداشت‌ت چرا تخریت؟ آیا کسی هست که بگوید اینجا چه خبر است؟

زنگ ادبیات ؛ کمی متفاوت

ژدهمین‌هم یش د ی‌د تش موز ن‌همزم ن سه لوز تولد شیخ شیر ز (ول ره پهلت)مدرسه لن خ نه معلم حضور سه تیدو محی زه دتش موز ن‌ش عر سه ن‌تهر ن رگز رشد ه ؤول رگز ری ین‌هم یش گه وگویی ن م‌د ده یم که می‌خو تید

گفت‌وگوی کوتاه با اکرم‌السادات امیرجعفری مسؤول برگزاری تا نزدهمین همایش ادبی

۴۵۰ دانش‌آموز شاعر

خ نم یر هنری‌هدف ز رگز ری ین‌هم یش ه ود

این همایش یادآوری شیخ اجل سعدی شیرازی است که دانش‌آموزان‌ت گلستان بوستان وی را می‌خوانند و در کتاب‌های درس هم از آن برخی حکایت‌ها را آورده‌اند.

د تش موز ن ز ه‌مت طقی‌در ین‌هم یش‌شرکت کرده ند

از مناطق ۱۹ گانه شهر تهران.

ین‌هم یش‌ه همکاری‌ق‌ه دیه سه زمه ن‌خ صی رگز ر می‌شود

بلمت با همکاری سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران.

نحوه تخ د تش موز ن زمد رس‌گوئ گون ه ه‌صوری وده سه

از هر منطقه ۱۵ نفر دانش‌آموز انتخاب شدند که از این تعداد ۲ نفر می‌توانند اشعارشان را قرائت کنند. همان طور که اشاره کردم خواستیم یادی از بزرگان ادبت کرده باشیم و هم جایی برای تبلور استعدادهای بالقوه جوانان و شکوفایی در بخش فرهنگ و ادبت ایران داشته باشیم.

شم رد تش موز ن ه ه‌صور تخ می‌شود؛ در ین هم یش‌ه قر شود

معمولاً ما در هر منطقه آموزش و ت‌رورش بخش ادبی داریم که همان کانون شعر او نویسندگان هر منطقه از تهران را تشکل می‌دهند. ما در فراخوانی به این کانون‌ها و برخی مدارس مهم آنها راز نحوه و شرایط برگزاری همایش مطلع می‌کنیم و آنها اشعاری را برای کانون‌ها ارسال می‌کنند و اشعار جمع‌آوری شده و بعد از بررسی و تأیید اولیه‌ت این افراد جلت کانون شعر امی‌شوند و ست‌س برای دانش‌آموزان کلاس‌های آموزشی گذاشته می‌شود تا آنها را با مبانی شعر بیشتر آشنا کند. البته کلاس‌های نقد شعر و حافظ شناسی هم دایر است. ما در منطقه خودمان (منطقه ۳) در کانون ت‌ربیس‌ت خانه دانش‌آموز داریم که این کلاس‌ها را سال گذشته هم داشتیم و بچه‌ها فعالیت‌هایشان را ارائه می‌دهند و ما در برنامه‌های مختلف از اشعارشان استفاده می‌کنیم.

موضوع‌شعر خودتدر خت ر چمه می‌گ ریده ینکه خودت ن تخ می‌کنند

معمولاً انتخاب موضوع آزاد است مگر در ت‌ارهای از موارد که نیاز باشد. یعنی ایام مختلف به مناسبت‌های تولد و شهادت اما موضوع را در اختیار بچه‌ها قرار می‌دهیم.

ندنفرد تش موزدر ین‌هم یش د ی‌شرکت کرده ند

حدود ۴۵۰ نفر.

ز ه‌ک ن‌ی‌در ین‌هم یش د ی‌دعو ه‌همکاری‌کردید

ازبین شاعرانت‌ از آقای مصطفی رحمتدوست دعوت به همکاری کرده‌ایم.

گفت‌وگو با چند دانش‌آموز شاعر: شعرهای کلاسیک را بیشتر می‌ت‌سنیدیم

س زگفتوگو ه ؤول‌هم یش ه‌سرغ ندتن ز د تش موز ن‌ش عر ه‌ضردر ین‌هم یش‌رفته‌و ز نه تهر در ره‌هم یش‌وقه لبه ه ی د ی فرهنگی‌ونیز ک خو نی ش ن رس‌و وگویم

مونا سادات ذاکر دانش‌آموز شاعر از منطقه یک در مورد علاقه‌مندی‌اش به شعر می‌گوید: فکر می‌کنم علاقه‌ام به شعر از زمانی شروع شد که درک کردم مادرم شعر می‌گوید. بله! وقتی مادرم اشعارش را برایم می‌خواند من با اشتیاق فراوان گوش می‌دادم و خودم و خودم به مرور زمان به شعر علاقه‌مند شدم. در حال حاضر سبک‌ها را تقریباً می‌شناسم و در قالت قصیدت غزل‌ت نیمایی و مثنوی هم شعر می‌سرایم.

مونا در تعریف شعر می‌گوید: شعر یک احساس زیبا است. در واقع نوعی هجوم احساس به قلت انسان است. من بیشتر در مورد ائمه و یا در مورد مسائل اجتماعی و یا اتفاقات و رویدادهای زندگی شعر می‌گوید و اغلت اشعار حافظ و سهرات سته‌هری را می‌خوانم.

مونا در ت‌اسخ به سؤال خبرنگار ما که اشعار حافظ و سته‌هری دارای چه وی گی‌هایی هستند؟ می‌گوید: شعر حافظ عرفانی است در عین سنگین بودن محتوایش بسیار رسا و زیبا است. شعر سته‌هری هم دارای مضامین مهم و در عین حال زیبا است که محاطت را به خود جلت می‌کند. سته‌س به انتخاب سوژه برای سرودن شعر اشاره می‌کند و می‌گوید:

مقطعی است‌ت‌یک موقع‌ت‌یک دفعه‌بالحظه‌ای سوژه‌ای در ذهنم می‌آید و سریع آن را ت‌روروش می‌دهم و یاور نمی‌کنید کلمات به‌طور مستمر و همانند جویباری ردیف می‌شوند. البته فکر می‌کنم شعر را با تمام احساسم می‌گویم. ولی متأسفانه در حال حاضر جوانان ما ت شعر را جدی نمی‌گیرند و در اشعارشان از واژه‌های نامناست استفاده و صرفاً سلیقه‌ای آن را انتخاب می‌کنند که این از معنای واقعی شعر می‌کاهد.

اشعار سپهرا ت روان و ساده است

دیگر دانش‌آموز شاعر فاطمه شیخ انصاری از دبیرستان هاجر است. فاطمه چنانکه خود می‌گوید از دوران ابتدایی شعر می‌سرود ت‌اما به‌طور جدی از سوم راهنمایی شعر گفتن را شروع کرده و در انجمن‌های ادبی که در مدرسه تشکیل می‌شود ت‌هفته‌ای یک بار شرکت می‌کند. فاطمه می‌گوید: از کودکی کتاب شعر برایم می‌خواندند تا اینکه به مرور زمان وقتی بزرگتر شدم با آثار شعرای مختلف آشنا شدم و همچنین با سبک‌های گوناگون از حافظ و سهرات گرفته تا دیگر شاعران. اشعار حافظ را می‌خوانم چون عرفان در اشعارش مشهور و قابل لمس است و اشعار سهرات را به خاطر جملات ساده که احساسات عمیق را بیان می‌کنند ت‌دوست دارم. آنقدر که برای خواندن شعرت وقت معینی می‌گذارم برای سرودن آن زمان مشخصی نمی‌گذارم‌ت چون شعر گفتن بستگی به جوشش احساس در درون آدم دارد و نمی‌توان به زمان محدودش کرد. من بیشتر به دنبال سرّ حق هستم و بیشتر اشعارم در این رابطه است و در آرزوی رسیدن به آن شعر می‌گویم. وی در خاتمه چند بیت از اشعار را می‌خواند.

ماه من روشن است
اما چهره‌اش با من قهر
و دگر هیچ‌ت هیچ چیزت جز غربت در گاهش نیست
ماه من آشنا بودت اما به شدت اهلت
که چنین خشم کرده است
ماه من صحبت کن از که تو دل گیری و...

عشق زمینی در اشعار شاعران جوان

یکی دیگر از دانش‌آموزان شاعر فاطمه‌السادات از دبیرستان هاجر است و در مورد شعر چنین می‌گوید: وقتی شاعری شعر می‌گویدت حتی برای تک‌تک ابیات آن هدفی داشته. ت‌س این ابیات به گونه‌ای باید ردیف شوند که برای مخاطب قابل درک باشد. مثلاً در مورد حافظ این مسأله صدق می‌کند. اشعار قدیمی بیشتر در مورد عرفان بوده مخصوصاً مولانا که در دیوان شمس در مورد عشق به خدا و عشق حقیقی صحبت کرده و نظر هر مخاطبی را به خود جلت می‌کند. ما جوانان هم باید به این مسائل در اشعارمان توجه کنیم ولی متأسفانه تنها چیزی که در اشعار جوانان دیده می‌شود فقط عشق زمینی است و بس.

به بهانه چاپ جلد سوم کتاب درس‌هایی کوچک در بات مقولاتی بزرگ

سید و لحه ن‌مخت د a_najva@yahoo.com

چرا باید انسانی خوت و شریف بود؟

نوی نده: لشک کولاکوفسکی مترجم: دکتر روشن وزیری نشت و طرح نو ول: زه ت ن ۸۱ قطع رقعی ۱۰۶ صفحه ۸۵۰ تومن

گاهی برای فهم برخی کتاب‌هات نیازمند خواندن تمامی مطالت آن هستیم‌ت اما هستند آثاری که در این تنگنای وقت و فرصت اندک می‌توان با خواندن چند صفحه از آن هم‌ت درکی و فهمی از یک مفهوم را به ذهن جاری کرد. کتاب «درس‌هایی کوچک در بات مقولاتی بزرگ» لشک کولاکوفسکی نیز از جمله این کتاب‌هاست که به دلیل حجم کم آن‌ت مقالات کوتاه‌ت فشرده و البته دقیق‌ت ساده و روانش می‌توانند در اتوبوس‌ت خودرو و حتی اندک مجال فراخ خوانده شود.

مزیت عمده گفته‌های این فیلسوفت متفکر و متکلم نام‌آور لهستانی در این است که درباره هر چیزی که ما فکر می‌کنیم بسیار ساده است و از کنارش با بی‌اعتنایی و کم‌محلی گذر می‌کنیم‌ت سخن می‌گوید و سعی می‌کند مفاهیم را توضیح دهدت جوانت مختلف آن را باز گوید و در نهایت ذهن خواننده را نه از راه توصیه اخلاقی و باید و نبایدهای آن بلکه با درونی کردن فهم یک مضمون‌ت اقناع کند.

به تعبیر دقیق‌تر مباحث کولاکوفسکی بیشتر عقل آدمی را به چالش و حرکت وامی‌دارد تا احساساتش؛ «اگرچه روشن است که نمی‌توان به هر کس دست دوستی دادت با این وصف نگاهمان به دنیا می‌تواند چنان باشد که نخستین برخوردمان با اشخاص‌ت با نگرش مثبت توأم باشد و در مورد ماهیت رابطه‌مان خوشبین باشیم. هر چند این رویه ممکن است خیلی زود در بوته تجربه ذوت شود و گاه حتی منافع ما را به مخاطره بیفکند‌ت اما روی هم رفته ت‌یروی از این مرام در زندگی به سود ماست.» (در بات دشمن و دوست‌ت صفحه ۸۰)

دانش عمیق کولاکوفسکی و احاطه‌اش بر نظریات فلسفی اجتماعی و نیز غور و تفحصش در زندگی‌ت آراء و افکار شاخص‌ترین فیلسوفان و نظریه‌ت‌ردازان قدیم و جدید و بهره‌گیری ظریف‌ت دقیق و بجا از این مفاهیم در جهت توضیح و تبیین مضامینی چون حسادت‌ت عدالت‌ت دموکراسی‌ت دیونت دشمن‌ت دوست و... وی و نوشته‌هایش را عمق و استغنای ویه‌ای بخشیده است.

«در دنیای کنونی ت‌اسخ نیکی اغلت دشمنی و نفرت است؛ گاه بر کسی خشم می‌گیریم‌ت چرا که کاری را انجام داده که ما نیز می‌بایست انجام می‌دادیم ولی از آن غافل بوده‌ایم‌ت گاه احساس می‌کنیم که کسانی با کارهایی ما را مدیون خود کرده‌اند و به سبت این احساس دین تصور می‌کنیم کوچک شده‌ایم‌ت حال آنکه این تصور بیجاست. زیرا هیچکس به معنای دقیق کلمه‌ت حقی بر گردن ما ندارد (اگر کسی بنا به میل خود و داوطلبانه کار خیری انجام داده است‌ت به نیت کار خیر بوده‌ت نه به انتظار دریافت ت‌اداش آن.) (در بات دیونت صفحه ۱۶)

کولاکوفسکی که تألیفاتش طیف وسیعی از فلسفه‌ت الهیات مسیحی و مباحث فرهنگی -اجتماعی قرن حاضر را در بر می‌گیرد‌ت در باز کردن مفاهیم ت‌پیچیده و ساده نمودن آن نیز دستی چیره دارد و این همه البته از احاطه‌اش به تاریخ و نظریات فلسفه و فکر حکایت می‌کند. به همین جهت است که نوشته‌هایش در عمق جان خواننده می‌نشیند و وی را اقناع می‌کند.

«ایمان دینی ابراز اعتماد انسان است به زندگی‌ت بیان این احساس است که جهان و انسان دارای معنا است. به همین دلیل‌ت به رغم ت‌یش بینی عقل باوران دین از میان رفتنی نیست. اگر روزی در اروت‌ا بودیسم‌ت هندوییسم‌ت با فرقه‌هایی مانند بات‌تیستهات یا شاهدان یهوه یا مورمونها چیره شوندت گناه آن به گردن کشیشهای مسیحی خواهد بود. آری در آن صورت‌ت آنچه باعث این وضع شده است ایمان کشیشان مسیحی است و نه دین مسیح.» (ت‌یش بینی‌های من درباره آینده دین و فلسفه‌ت ص ۹۳)

و باد در ت‌اسخ به آنهایی که درباره مرگ فلسفه سخن می‌گویند و می‌نویسند: فلسفه روبه مرگ نیست و نخواهد مرد. آنچه فلسفه را زنده نگه می‌دارد‌ت نوعی دلبستگی ت‌ایدار ذهن انسان است‌ت ذهنی که در صدد درک و دریافت حقیقت است و می‌خواهد بداند حقیقت چیست و چگونه می‌توان آن را شناخت؛ می‌خواهد از چیستی شر با خیرت عدالت یا علیت سر در بیاورد‌ت می‌خواهد بداند آیا آگاهی ت‌دیده‌ای فیزیکی است‌ت آیا یقینی درکار هست و اگر هست مبنای آن چیست و... و نیز این ت‌رسش که چرا باید انسانی خوت و شریف بود؟

گفت‌وگو با مجید ملامحمدی: نویسنده و ت وهشگر

تصویر روشن و نورانی از نماز

م ید ملامحمدی متولد ۱۳۴۷ قم س . و تحصیلکرده درس خ ر حوزه علمیه قم و د نش وی ک رشته سی د ی ف رسی س . و کنون عضو تحریریه م له ه ی سلام جهد و ب ک س و ز و ت کنون حدود سی لمد ک در زمینه ه ی شعر د سه ن و تحقیق در د ی کودک و نو و ن ه رسیده س . و نشر ه مختلف کودک ن و نو و ن ن و نیز ند نشریه زرگ ل همک ری م تعره رد ک ه ه ی « ویس ته ترین ست ره» « و ز ر ن» «خو س ز ش رکه » «مردی م ل کوه» و «خو ی ر ز شکوه و ش رک» ز حله ک ره ه ی وس . خرین ژوی ک «فرهنگ مه نه ز» س ک ه زسوی نشت و مرکز فرهنگی شهید مدرس صفه ن منتشر شده س . ین ثر در قطع وزیری ۴۴۰ صفحه و در رگونده حدود ۱۱۰۰ مدخل س . ه ه نه ین ثر وگفت وگویی ن م د دیم که در زیر می‌خو ند.

ر ه فکر نوشتن «فرهنگ مه نه ز» قد دید

متأسفانه روات فرهنگنامه‌نویسی و فرهنگنامه‌خوانی در کشور ما کم‌رنگ و کاه در حاشیه است. وقتی به آمار و ارقام کتاب‌های منتشره در کشورهای صنعتی و غربی می‌نگریم می‌بینیم آنها در بسیاری از موضوعات و رشته‌ها به این مقولات توجهی جدی داشته و آثار مؤثر و مفیدی آفریده‌اند.

به نظر من بسیاری از موضوعات و عناوین مهم و کاربردی در عموم رشته‌های ما نیاز به فرهنگنامه دارند. فرهنگنامه‌نویسی نوعی آموزیت تبادل اندیشت فهم و درک درست واژه‌ها و مفاهیم و اطلاع‌رسانی ت بلیدار و منضبط درباره موضوعی خاص است که هیچ‌گاه کهنه و نخ نما نمی‌شود.

من در مورد نماز سال‌ها بود که به فکر بودم و کتاب‌های زیادی را مطالعه کرده و به مراکز مختلفی سر زدم و متوجه شدم برای نماز که رکن اصلی و اولیه دین ما ست ت حرف‌هایی ت رانکته و گاه تخصصی و سنگین وجود دارد. احساس کردم که فرهنگنامه به بسیاری از سؤال‌ها و خواسته‌های جوانان و نوجوانان و حتی بزرگترها ت اسخ می‌دهد: ت رسش‌هایی که در خیلی از کتاب‌های دینی و رساله‌های حوزه علمیه و... یافت نمی‌شود. خیلی از آدا ت و احکام به توضیح و تبیین نیاز داشت و این کار را هم به طور جامع در جایی ندیده بودم.

ک ر فرهنگ مه ه مد طول کشید و شد ز ه مد می سنه ده می‌کردید

درست حدود دو سال. البته گاهی به طور ت یگیر ت یش از نوشتن نیرت کتاب‌های زیادی را دیدم و از آنها یادداشت برداری کردم و همچنین با تعدادی از استادان و محققان هم مشاوره‌هایی انجام دادم. منابع من هم کتاب‌های مهم عربی و فارسی درباره نماز بود؛ چه کتاب‌های فقهی و حدیثی و چه تاریخی و حتی ادبی و علمی.

ین فرهنگ مه در ه زمینه ه یی س

در این فرهنگنامه حدود ۱۰۰۰ واژه و اصطلاح ت به ترتیب الفبایی ت تحقیق و تعریف شده است. دایره این واژگان جامع و فراگیر است و تنها به خود احکام خاص نماز اختصاص ندارد. بلکه غیر از احکام و آدا ت در زمینه‌های تاریخ ت امکنت بزرگان ت واژه‌های مصطلح ت کتاب‌های مهم و برخی جنبه‌های فرهنگی و علمی آن -به طور ساده - کار شده است.

البته همه این کارها از صفر یا ت ست مرحله بازنویسی و ویرایش فقهی و حدیثی ت گذشته‌اند.

فکر می‌کنید سنخ ده ز ین فرهنگ مه ت ه حد ر ی نو و ن ن و و ن ن و حتی زرگ لان مفید و مورد نو ز شد

بسیار زیاد! چرا که طیف گسترده‌ای از مکلفین و علاقه‌مندان به احکام اسلامی نماز را در همان حد بر ت ابی آنت در وقت معین خود و مسائل ساده ت یر امون آن می‌شناسند و فرهنگ نماز آن طور که باید و شایست در ذهن‌ها و سینه‌ها رسوخ نکرده و شناخت آنت هنوز هم نیاز به تلاش و تحقیق دارد. به نظر من به هر حال بچه‌ها و بزرگترها برای رسیدن و انس با خدا ت از جاده سبز و نورانی نماز خواهند گذشت و چه خوت آنکه این صراط آسمانی ت بیشتر و بهتر به آنها شناسانده شود.

معیار و هدف اصلی من ت فقط ارائه تصویری شفاف و نورانی از «نماز» به معنای رکن مهمی از دین اسلام و زبان شیرین و درست در گفت‌وگوی با خدا و رسیدن به قرت الهی بوده است.

البته اقرار می‌کنم دامنه این فرهنگ آسمانی ت قطعاً گسترده‌تر از تعریف و تحقیق من می‌باشد و جنبه‌های عرفانی و ملکوتی و حتی علمی آنت بسیار گسترده و عمیق است که به مرور زمان ت بیشتر کشف خواهد شد. قطعاً این کتاب در چاپ‌های بعدی بر حسب ضرورت و نیز با کشف حرف‌ها و نکته‌های تازه نیاز به بازنویسی و ویرایش خواهد داشت.

فرهنگ نه زونه زخو ن ی در مه ه رو خو ی د شه ت فرهنگ مه ن ه خو ن ک ری مدون و مؤثر در شد خ ن مورد سنخ ده فر و گیرد

بله؛ و در این سال‌های اخیر بسیار زیاد. چه از سوی رسانه‌ها و مراکز فرهنگی و متولی امر و نیز در مدارس ت دانشگاهها ت مساجد و حتی توسط مبلغان و معلمان دینی بخوبی کار شده است. البته بعضی اجبارها و مستقیم گویی‌ها را نمی‌ت سندم و معتقدم که هنوز جای کار زیادی هست؛ مخصوصاً در گرایش نسل جوان امروزی به این فریضه مهم الهی و ایجاد انگیزه در بر ت ابی درست و شیرین آن.

ه درفکر نوشتن فرهنگ مه ه ه ی دیگری ر ی نو و ن ن ه ید

فعلاً مطالت زیادی را برای فرهنگنامه دیگری تحت عنوان «فرهنگنامه روزه» آماده ساخته‌ام و کار تحقیقات و فیش‌برداری هم انجام شده و ان شاءالله امسال برای م ت سال آفرینش این کتاب خواهد بود.

یادداشت

نگ ر لمز م

باز هم نمایشگاه و نشست‌ها و جلسه‌ها

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران محل خوبی برای ارتباط نویسندگان و خوانندگان است اما متأسفانه طی این چند سال آنچنان که باید و شاید به این مسأله توجه نشده است. البته برخی از ناشران از نویسندگان دعوت می‌کنند تا در غرفه‌های مربوط به گفت‌وگو با مخاطبان کتابهایشان بت ردازند که نویسندگان کتاب‌های کودکان و نوجوانان نیز تاکنون با حضور در غرفه‌های ناشران با بچه‌ها صحبت کرده‌اند. اما این مسأله یعنی ارتباط مستقیم با مخاطبان به یک سنت و اصل تبدیل نشده است.

از طرفی هر سال جلساتی تحت عنوان میزگردت سخنرانی و سمینار با موضوعات مختلف برگزار می‌شود که متأسفانه تنها عده اندکی از نویسندگان و ناشران و تعداد معدودی از علاقه‌مندان در این نشست‌ها شرکت می‌کنند. در حالی که نتایت این مراسم نیز به خوبی و در سطح وسیع منتشر نمی‌شود. البته نمی‌توان انتظار داشت بچه‌ها در نشست‌هایی با موضوع ادبیات کودکان و نوجوانان شرکت کنند. اما می‌توان به‌جای چنین جلساتی‌ت میز گردی با حضور نویسنده‌ها و بچه‌ها برگزار کرد.

نکته دیگری که در این مورد به چشم می‌خورد علت برگزاری این نشست‌هاست. اصلاً چرا چنین جلساتی این طور شتابزده و بعضاً فرمایشی برگزار می‌شود. در حالی که بسیاری از موضوعات نیز بدون دقت انتخاب می‌شوند که هیچ ربطی به نمایشگاه کتاب ندارند و تنها عده‌ای برای بیان نظرات شخصی خودت در این جلسات سخنرانی می‌کنند و اکثر بحث‌ها هم ناقص و ناتمام می‌ماند و در شلوغی نمایشگاه گم می‌شود.

بهتر است به جای برگزاری این میزگردهات جلساتی را با حضور خود بچه‌ها برگزار کرد و بحث‌های تخصصی را برای زمان و مکان مناست دیگری گذاشت و نتایت آنها را در نشریات منتشر کرد تا در دسترس عموم قرار گیرد.

کارنامه

محمدرضا سرشار

محمدرضا سرشار در بهار سال ۱۳۳۲ در کازرون به دنیا آمد. خانواده‌اش در اصل شیرازی بودند. او به خاطر شغل ت درش سال‌های مدرسه را در شیراز ت بریز ت بوشهر ت ارومیه ت اصفهان و جهرم گذراند و دو دیت لم فنی و ریاضی گرفت. از کودکی علاقه شدیدی به مطالعه داشت و در دوره دبیرستان جلدت برنامه‌های مذهبی و فرهنگی یک مسجد شد. وی دوران خدمت سربازی خود را به عنوان «ست اهی دانش» به تدریس در روستاهای جهرم ت گرگان و میاندوآ ت گذراند و در همان ایام اولین قصه‌های خود را برای کودکان نوشت. در ۲۰ سالگی اولین نوشته مطبوعاتی سرشار در مجله روشنفکری «فردوسی» به چاپ رسید.

سرشار در سال ۱۳۵۴ ت س از قبولی در رشته مهندسی صنایع دانشکده علم و صنعت با رتبه دوم ساکن تهران می‌شود و همزمان با حضور در دانشگاه به تدریس در مدارس می‌ت ردازد. او سال ۶۱ این رشته را ناتمام می‌گذارد و فوق دیت لم می‌گیرد. ت س از چاپ چند مطلت در مجله مذهبی و ه کودکان به نام «ت یام شادی» و ت س از آشنایی با شهید باهنر اولین کتاب خود را در سال ۱۳۵۶ به نام «خرگوشها» با اسم مستعار «رضا رهگذر» منتشر می‌کند تا اینکه در سال ۱۳۵۷ به دلیل فعالیت سیاسی به زندان می‌افتد و مدتی بعد همراه با سایر زندانیان سیاسی آزاد می‌شود. ت س از انقلاب به سردبیری مجله «دانش آموز» (ت یک دانش آموز سابق) انتخات می‌شود و از سال ۱۳۶۰ سردبیری و گویندگی برنامه «قصه ظهر جمعه» و چند برنامه دیگر و ه کودکان و نوجوانان را به عهده می‌گیرد. او بیش از هجده سال است که گوینده این برنامه رادیویی است. سردبیری نشریه دیگری به نام «سنگر» وابسته به امور تربیتی از دیگر مسؤولیت‌های رضا رهگذر در آن سال‌ها بود. سال ۱۳۶۳ دو کتات او به عنوان کتات سال جمهوری اسلامی ایران برگزیده شده و وی به سفر حت فرستاده می‌شود. در همان سال به حوزه هنری می‌آید و مسؤولیت‌های مختلفی را در آن سازمان می‌ت ذیرد که از مهمترین آنها طراحی و راه‌اندازی بخش آموزش قصه‌نویسی (ت یک قصه‌نویسی) است که دهها قصه‌نویس برجسته را آموزش داده است.

رهگذر به همراه عده‌ای دیگر از نویسندگان در سال ۱۳۶۵ «دفتر هنر و ادبت کودک و نوجوان» را ت ی ریزی می‌کنند و او به عنوان عضو هیأت مدیره دفتر برگزیده می‌شود. انتشار گاهنامه «قلمرو» درباره ادبیات کودک به سردبیری رهگذر از جمله فعالیت‌های این دفتر بوده است.

عضویت در هیأت عالی نظارت بر کتات‌های کودکان از سوی شورای عالی انقلات فرهنگی‌ت از دیگر فعالیت‌های او بوده است. راه‌اندازی و سردبیری مجله «سوره نوجوانان» ت سردبیری نشریه تخصصی «ت ویش» و عضویت در شورای سردبیری فصلنامه «ادبیات داستانی» از دیگر فعالیت‌های او بوده است.

محمدرضا سرشار به طور ت یوسته به چاپ کتات‌های تئوری و نقد ادبیات کودک ت ردا خته است تا آنجا که تعداد کتات‌های تئوری و نقدهای او از هر نویسنده یا منتقد دیگری در طول تاریخ ادبیات کودک ایران افزونتر است.

او همچنین عضو هیأت مؤسس ت سخنگوی مؤسسان و رئیس هیأت مدیره اولین دوره انجمن قلم ایران بوده است و در حال حاضر نیز یکی از اعضای این مؤسسه است.

محمدرضا سرشار تاکنون بیش از ۶۰ کتات تألیف ت ۲۵ کتات ترجمه و ۱۵ کتات گردآوری کرده است که بیش از ۱۴ جایزه برای او به همراه آورده‌اند. او همچنین یک بار به عنوان منتقد مطبوعاتی کشور به انتخات مجلات سروش نوجوان و کیهان بچه‌ها ت نشنه دیدار (برنده اولین دوره کتات سال جمهوری اسلامی ت برنده لوح زرین و لوح تقدیر اولین جشنواره کتات کودک و نوجوان کانون ت رورش فکری؛ این کتات به دو زبان اردو و انگلیسی چاپ و منتشر شده است) ت قصه‌های انقلات (۶ جلد) ت پترت (این کتات به عنوان اثر اول در زمینه داستان‌های ائمه(ع) در نخستین جشنواره قصه‌های قرآنی ت یامبران و ائمه(ع) در سال ۱۳۷۳ برگزیده شده) و نردبان جهان (برنده دیت لم افتخار دومین جشنواره کتات کودک و نوجوان کانون ت رورش فکری) همچنین برخی آثار ترجمه وی عبارتند از: قصه‌های بیر نوشته لیلی مجومدارت بچه ت انادلی که به دیدن ما آمد نوشته لیون کیوآ ت سگ یاران غار نوشته عبدالودود امین ت کی قارقار می‌کنه؟ نوشته گی شوزانگ و گربه‌ای که می‌خواست خانگی شود نوشته جین ثایر.

برگرفته از: چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان جلد ۱۲- محمدرضا سرشار ت نوشته: سیدعلی کاشفی خوانساری ت نشر روزگار ت ۱۳۷۹.

برگزیده شده و نامش در فهرست مشاهیر ایران در سلسله کتات‌های who is who به ت بت رسیده است.

از آثار تألیفی او می‌توان به کتات‌های زیر اشاره کرد:

خرگوش‌هات سگ حوت قصه مات اصیل آبادت اگر بابا بمیرت مهاجر کوچک (برنده لوح زرین اولین جشنواره کتات کانون و یکی از ده کتات برگزیده ده سال اول انقلات

تیش خبر

نوشته‌ای برای عروسک‌ها

سیمین امیریان فارغ‌التحصیل دانشکده سینما تئاتر در سال ۱۳۷۳ است. او که هم‌اکنون استاد نمایشنامه‌نویسی دانشکده هنر و معماری است، کتابی در دست تألیف دارد به نام «نمایشنامه‌نویسی عروسکی».

امیریان که تاکنون صاحب هفت جلد کتاب- نمایشنامه و تئوری- است گمان می‌کند کتاب آخرش را تا اواخر ماه آینده به دست ناشر بسپارد. امیریان این گونه که می‌گویدت برای چاپ کتابش بین چند ناشر مردد است و این نیز زاییده کیفیت بخش کتاب است.

دیوان بیضایی

انتشارات روشنگران و مطالعات زنان مجموعه چند نمایشنامه ثابات از بهرام بیضایی را تحت عنوان «دیوان نمایش» منتشر می‌کند.

دیوان نمایش در دو جلد ۳۰۰ صفحه‌ای منتشر می‌شود. به گفته بهرام بیضایی این کتاب در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران آماده بخش می‌شود.

زنان مهتابی در هتل عروس

نشر نامیرا یزودی در مجموعه نمایشنامه از چیستا یثربی را به بازار نشر عرضه می‌کند.

«هتل عروس» مجموعه‌ای است شامل دو نمایشنامه «هتل عروس» و «محاله فکر کنید اینجوری هم ممکنه بشه» که به دو زبان فارسی و انگلیسی با ۱۴۰ صفحه فارسی و در مجموع ۳۳۰ صفحه وارد بازار می‌شود. لازم به ذکر است که شمارگان این کتاب ۳۰۰۰ نسخه است. «زنان مهتابی» مرد آفتابی» نیز عنوان مجموعه دو نمایشنامه است برگرفته از الهی‌نامه عطار که شامل «زنان مهتابی» مرد آفتابی» و «دو مرغ آخر عشق» است. این کتاب به شمارگان ۲۲۰۰ نسخه و در ۹۰ صفحه منتشر می‌شود.

گفتنی است که نمایشنامه‌های «هتل عروس» در سال ۱۳۷۹ و «محاله فکر کنید اینجوری هم ممکنه بشه» در سال ۱۳۸۱ در تئاتر شهر به اجرا در آمده‌اند.

در ضمن زنان مهتابی» مرد آفتابی» برنده جایزه اول نمایشنامه‌نویسی جشنواره تئاتر فجر است.

کتاب نقش

داستان گرافیک

داستان شیوه‌شرفت طراحی گرافیک یکی از مهیت‌ترین و مهم‌ترین وقایع در تاریخ فرهنگ بصری قرن بیستم بوده است. این کتاب با معرفی نمونه‌هایی از آثار هنرمندان شیوه‌سازاواخر قرن نوزدهم میلادی آغاز می‌شود و در ادامه به ذکر مراحل شیوه‌شرفت ترکیت متن و تصویر در پروشورت مجلات شیوه‌ت تبلیغات علائم و نشانه‌هات تلویزیون و رسانه‌های الکترونیکی در کنار ابداعات تکنیکی مانند عکاسی و کامپیوتر تا اواخر قرن بیستم می‌پردازد. این کتاب با جمع آوری بیش از ۷۰۰ مثال از آثار توانسته است قسمتی از تاریخ فرهنگ بصری جهان را در یک مجموعه کوچک برای مطالعه دانشجویان شیوه‌ت طراحان و محققان جمع آوری نماید. طراحی گرافیک در ۳۲۷ صفحه مصور (رنگی) و به قیمت ۱۹۰۰ ریال به بازار نشر عرضه شده است.

«طراحی گرافیک با اهمیت روزافزون خودت حرفه‌ای است که به دلیل وابستگی به تکنولوژی تکثیر در دوران مختلفت شکل‌های مختلفی به خود گرفته است. آنچه که مطالعه تاریخ قرن بیستم به ما نشان می‌دهدت شیوه‌شرفت و جهشی سریع تکنولوژی در همه زمینه‌ها منجمله چاپ و صنعت می‌باشد.»

طراحی گرافیک عنوان کتابی است از ریچارد هولیس که به ترجمه سیما مشتاقی توسط سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ۲۰۰۰ نسخه به چاپ رسیده است. طراحی گرافیک از میان تیترهایی چون: «از هنر گرافیک تا طراحی گرافیک، طراحی گرافیک و تکثیر آثار، آغاز طراحی در اروپا، تا آوانگارد و ریشه‌های مدرنیسم ۱۹۱۴-۱۹۲۰ و...» می‌باشد.

گفت‌وگو

مهر رشیدی‌زاده

گفت‌وگو با عبدالحی شماسی نمایشنامه‌نویس و استاد دانشگاه

چند لحظه در برابر یک نمایشنامه‌نویس

عبدالحی شماسی وقتی برگه به دست مدعیان خط طراحی ندارد. وقتی می‌کند تقدیر کوچک وده که بزی دش نمی‌یابد. مرز درش شنیده که در سحرگاه ۳۳ خرداد ۱۳۳۲ ولین رپاژ می‌بندد. و زهرهٔ کودکی دست به قلم می‌شود: مروز هنوز عهد کودکی شور نشکسته است. شماسی سده دشنگ هایی: ترسیده نمایشنامه‌نویس دروگ، نیز نهار می‌کند. یرعبدالحی شماسی و زنو ورزن عرصه نمایشنامه‌نویسی فارسی می‌دانند.

ولین کتاب: نارکی و به نگیزه‌ی کردید

خوت از همان کودکی می‌نوشت. انشات خاطرات و از این حرف‌ها. اما بر اثر یکسری تجربیات و شرایطی که در آن واقع شده بودم تصمیم به نوشتن به طور حرفه‌ای گرفتم و نتیجه‌اش در همان دوران داستانی بود برای کودکان به نام «قورباغه سبز».

مدرزان هم دیگر کرکودکند شنید

بله می‌خواستم زودتر صاحب کتاب شوم و در جرگه نویسنده‌ها قرار بگیرم. بعد از آن مجموعه داستانی را به نام شش تابلو چاپ کردم.

من همیشه فکر می‌کردم قرار ده ۱۹۱۹ ولین کتاب شماسی به ثبت رسیده قبلی زبین کتاب کردید

«قورباغه سبز» مدت «شش تابلو» و «نشان آخر» را قبل از قرارداد ۱۹۱۹ نوشتم. در واقع «قرارداد ۱۹۱۹» همزمان بود با چاپ «حکایت شهر سنگی».

مقارن ده ۱۹۱۹ به دیگر زرنان یرضیفتر شماسی «مخصوص» به «حکایت شهر سنگی» و «خوشه‌های خاکستری» و...

این یک نمایشنامه سفارشی بود. البته نه برای منت بلکه به یکی از دوستانم شیشنهاد شده بود. او نمی‌توانست کار را تا روز شایان قرارداد تحویل دهد. به همین دلیل به سراغ من آمد. البته بعداً خودش اقدام به چاپ این کتاب به نام من کرد. اما در واقع «قرارداد ۱۹۱۹» خدمتی بود به یک دوست.

ولین کتاب که نمایشنامه‌نویسی فارسی را به خود کردید

صادقانه بگویم، ت اصلاً از تئاتر خوشم نمی‌آمد. می‌خواستم رشته ادبیات بخوانم. دیدم در دانشکده ادبیات به جای خلاق کردن دانشجو بدتر استعداد و ذوقش را خشک می‌کنند. به همین دلیل تصمیم گرفتم در دانشکده هنرهای دراماتیک درس تئاتر بخوانم.

شما گمان می‌کنید یک هنرمند باید به سمت و مقام و میز و... رود

به گمان من یک هنرمند باید هر تجربه‌ای داشته باشد.

این کتاب دوره‌ای به سمت شما که مه ون مرکز هنر ی نه پشتی وجود. به شدکه کرد ری و ری رهم کردید

حتماً اینکاره نبودم دیگر!

خودت ن به این کتب رسیدید

یک روز حدود ساعت ۲ عصر بود. داشتم اخبار گوش می‌دادم. ناگهان احساس دلتنگی وحشتناکی تمام وجودم را گرفت. کیفم را برداشتم در اتاق را قفل کردم. منشی گفت: بر می‌گردید؟ گفتم: نه. او فکر کرده بود من تنها آن روز را بر نمی‌گردم اما من برای همیشه برنگشتم. بعد از آن نیز حدود سه سال در یکی از دبیرستان‌های تهران تدریس کردم.

شروع کرشد دستان بود طور سرزحمه و نه پشت مه در ورودید

صادقانه بگویم، ت اصلاً از تئاتر خوشم نمی‌آمد. می‌خواستم رشته ادبیات بخوانم. دیدم در دانشکده ادبیات به جای خلاق کردن دانشجو بدتر استعداد و ذوقش را خشک می‌کنند. به همین دلیل تصمیم گرفتم در دانشکده هنرهای دراماتیک درس تئاتر بخوانم.

شما گمان می‌کنید یک هنرمند باید به سمت و مقام و میز و... رود

به گمان من یک هنرمند باید هر تجربه‌ای داشته باشد.

آن سوی مرز

هنر: تیوندگاه تاریخ و فلسفه

«تجسم مکان: تصویرگری نقشه و مناظر» ت عنوان کتابی است از ادوارد. اس. کیسی (Edward .s. Casey) که در ۳۹۲ صفحه و به قیمت ۲۹/۹۵ دلار با جلد سخت توسط انتشارات دانشگاه مینه سوتا در فوریه ۲۰۰۲ منتشر شده است. این کتاب سعی در ت اسخ دهی به این ت رسش دارد که «چگونه نقاشی‌ها و نقوش مناظر می‌توانند به طور کامل بازنما یا مصور مکان واقعی باشند؟» این در حقیقت همان موضوعی است که نویسنده کتاب (ادوارد. اس. کیسی) به آن اندیشیده و آن را مورد بررسی دقیق قرار داده است. به طوری که از تصویرگری مناظر در «سونگ» تا تصویرگری و عکاسی مناظر در بریتانیا و آمریکای قرن ۱۹ و ۲۰ را مورد مطالعه قرار داده و عناصر کارآمد و کلیدی آن را بازشناخته است. کیسی در این کتاب از بسیاری تصویرنگاشت‌های باستانی و اوراق و نقش‌های آلمانی قرن هفدهم نیز سودجسته و اطلاعات و بررسی دقیقی ارائه داده است و از درون تمام ناهمسانی‌ها و اختلافات فرهنگی و تاریخی ت تئوری بازنمایی (تصویرگری) را شکل می‌دهد. نویسنده بر آن است که بازنمایی مکان‌ت در یک اثر تصویری نه به همسانی و تشابه ت بلکه به ایجاد ارتباط مجدد با جهان است که البته این تنها قدرت ذهن یا زبان نیست؛ ارتباط دوباره‌ای که نیاز به شناخت و نمایش موضوع انسانی دارد.

از این نویسنده تاکنون آثاری چون بازگشت به مکان -۱۹۹۳ ت اسرانجام مکان -۱۹۹۹» منتشر شده است. کیسی استاد فلسفه در دانشگاه استونی بروک نیویورک است و در اندیشه خود فلسفه و تاریخ را در قلمرو هنر به یکدیگر ت پیوند می‌دهد تا فهمی نو از چگونگی کاستی‌ها و فزونی‌های محیط و راه ستودن قدرت‌های مناظر در قالت نقاشی‌ها یا نقشه‌ها ایجاد کند.

میکلاژ و سقف کلیسای تاپ

میکلاژ وسقف کلیسای نوبنده در سکینگ ۳۰۴ صفحه گ لینگور نشر دو کروشرک ولز نوبه ۲۰۰۳ ۱۹۶۰ دلار

ت س از گذشت ۵۰۰ سال از تصویرگری کلیسای سیستین توسط میکلاژ امروز شمار زیادی از مردم به دیدن این اثر هنری می‌روند و به شگفت می‌آیند. کتاب «میکلاژ و سقف کلیسای تاپ» شرح داستان خلق این اثر هنری با عمق بسیار و نمایشی باورنکردنی است.

«راس کینگ» در کتاب خود به تجزیه تفصیلی ت یشینه تاریخی و عمق روابط جذلات کلیسای سیستین ت رداخته و در این جریان برخی نقوش را بررسی و تحلیل می‌کند.

مرکزیت کتاب بیشتر حول زندگی ت تاپ ژولیوس دوم است و شرح وقایع چهار ساله (۱۵۱۲-۱۵۰۸) زندگانی سه شخصیت عظیم تاریخ بشری: «میکلاژ ت تاپ ژولیوس دوم» و «رافائل».

کتاب قبلی «کینگ» نیز با نام «گنبد پرنقش» به کشف و تفسیر آثار میکلاژ ت رداخته و در این دو کتاب وقایعی ژرف و عمیق را به زبانی ساده و شیوا بیان می‌کند. کتاب به تصاویر و جزئیات آنها و شرح و توضیح وقایع تاریخی ت رداز و در آخر توضیح می‌دهد که «دست خداوند» در «خلقت آدم» (اثر معروف میکلاژ) دست خود میکلاژ است و...

این کتاب را می‌توان گونه‌ای تاریخ هنر دانست که بخش کوچکی از تاریخ هنر را به تفصیل و تعمق بازگو می‌کند.

جنگ تیکاسو

جنگ یک سوتخره گ ورنیک و ثری که پ ن و عوض کرد نوبنده، ر سل م رتین ۲۵۶ صفحه گ لینگور نشر دو شرد تن/ لوم نو م ر ۲۰۰۲

موضوع این روایت جذلات یک عمل نظامی و عکس‌العملی هنری است. در اواخر آوریل سال ۱۹۳۷ ت گلورنیکا ت منطقه‌ای دور افتاده در باسک در شمال است ت ابات توسط نیروهای هیتلر و به کمک شورشیان فاشیست فرانسیسکو فرانکو به توپ بسته شد. در این واقعه بیش از ۱۶۰۰ نفر کشته یا زخمی شدند. وقتی خبر به ت اریس رسید ت هنرمند بزرگ ت ابلو ت یکاسو» بر آن شد که خشم و تأسف خود را از این حادثه بر بوم آورد. نتیجه ت بی‌شک مهمترین اثر هنری قرن بیستم شد.

در این کتاب که هم یک رمان است و هم یک کار تحقیقی ت نویسنده کوشیده است تا با موشکافی هر چه تمام‌تر ریز وقایع و اتفاقات را در جریان داستانی تحقیقی ارائه دهد.

نام این کتاب به خودی خود نشان‌دهنده قدرت و عظمت بینش این هنرمند بزرگ قرن بیستم است. اما «راسل مارتین» با به کارگیری شیوه داستان‌نویسی آرام و متینش مسأله را بسیار آشکارا تبیین و تفسیر می‌کند.

لازم به اشاره است که از آثار قبلی «راسل مارتین» می‌توان به «موی بتهوون» که ت رفروشترین کتاب سال و برنده کتاب سال و اشکنن ت ست سال ۲۰۰۱ شد ت اشاره کرد. کتاب حاضر هفتمین اثر نویسنده است.

گفت وگو با علی رضا کمری

سه زمانِ خاطره

حوزه وهش معمولاً صف طولانی و لند لایی ند رد در همین فضا ی نه ند ن رمشتری کمی ع ه ـ ـ که ک ی هم د شنه شد و در زمینه م ی نه رهرو قدم رد رد مردم فا ن ه ـ ـ که ز طریق همین خ ط ر ه کند و ک و ت ریخ می رد زیم. ه چه نه کشد رکه ه د ه ن ـ ط ه له وهشی در ره خ ط ر ه ـ س ر خ علی رف کمری رفته به و و گفه وگوی کوتا هی در ره ه هم خ ط ر ه د شنه به م

گر ه من زه دهید سؤ لی در ره خود ن کنم شه ر بشتر ه عنو ن خ ط ر ه و می شد ستد علاقه ه خ ط ر ه و وهش ه ی تخصصی در شه گونه ه و ود مد و شکل گرفته ـ

نمی دانم چه کسی مرا به عنوان خاطره‌ت وه می شناسد اما من به طور کلی در حوزه ادبیات و تاریخ مطالعه و فعالیت دارم و خاطره و خاطره‌ت وهی یکی از موضوعات مورد توجه من بوده است.

من به چند دلیل در این مسأله نظر کردم. اول اینکه در بحث از گونه‌ها و اشکال مختلف ادبی و تاریخی‌ت در کتاب‌هات درباره خاطره تقریباً هیچ چیز نبودت جز چند تعریف ناقص که از خاطره در لغت‌نامه دهخدا وجود دارد و واژه‌نامه‌های غربی و انگلیسی و من می‌دیدم که ت‌دیده‌ای به عنوان خاطره‌گویی و خاطره‌نویسی بعد از انقلاب در ایران شکل گرفته است که عرصه نوظهوری است. برای تبیین و توضیح این مقوله برگشتم و کتاب‌های مختلفی را در حوزه‌های تاریخ‌ت وهی و ادت‌شناسی نگاه کردم و دیدم که درباره خاطره چیزی وجود ندارد. این خلأ داعیه‌ای در من ایجاد کرد که راجع به این موضوع خودم مطالعه کنم و چیزی بنویسم. اولین یادداشت‌هایی که برداشتم برمی‌گردد به سال ۶۶ و ۶۷ از همان زمان ذره ذره یادداشت‌هایی برداشتم که حاصل این مطالعات (به دلیل مشغله‌های فراوان و گرفتاری‌های گوناگون) نتوانست یکجا و کامل منتشر شود. امات به هر صورت موجت این شد که من مقاله‌هایی بنویسم و سخنرانی‌هایی راجع به این موضوع بکنم. کار اساسی من در این مقوله سه جلد کتابی است به نام «با یاد خاطره» که جلد اول آن آماده حروفچینی است. نیمی از جلد دوم آن هم نوشته شده و اگر قیض و بسط ایام اجازه بدهد این روزها تمام می‌شود. همین روزها نیز مجموعه مقالاتم راجع به خاطره‌نویسی جنگ و جبهه در یک مجلد با عنوان «یاد ماناً» آماده چاپ است. با این حال‌ت می‌خواهم بگویم موضوع اصلی کار من صرفاً خاطره‌شناسی نیست اما چون خاطره یک موضوع نوظهوری بوده است‌ت خواسته‌ام در این مسأله‌ت وهش بکنم و حرف‌های جدید و جدی بزنم.

نمی‌د نم قدر در ـ س م ه نظرم خیلی ا ـ س که خ ط ر ه در هر دو دوره تهیه ی و ت لیغی نگ ک ر ر دز ه ی د شنه ـ س و تغر ً صلی‌ترین رکن ین د ه وده ـ س نظر شم ه

همین طور است. خاطره دارای چندو گی است. اول اینکه خاطره‌نویس‌ت خاطره را به زبان گفتار می‌نویسد‌ت یعنی در زبانش تصنع و تکلف نیست. همین موجت مفهوم بودن مطلت می‌شودت یعنی خاطره مخاطب ت‌دیدا می‌کند و همه‌فهم می‌شود دوم اینکه کسی که خاطره می‌خواند یا می‌شودت می‌داند که اصل این واقعه اتفاق افتاده و لابد به صدق سخن گوینده و به اصل وقوع حادثه مطمئن است. یعنی واقعی بودن خاطره مسأله بسیار مهمی است. ما خیلی دوست داریم چیزهایی را که می‌شنویم باور کنیم و یکی از وی گی‌های آثار ادبی مصنوع که مهمترینش داستان است‌ت تأثیرگذاری از طریق باور ت‌ذیری است. وقتی شما داستان رزم رستم و سهرات را در شاهنامه می‌خوانید‌ت در آن صحنه‌های شگفتی که فردوسی خلق می‌کند‌ت آنچنان درگیر زیبایی و اثرآفرینی فردوسی هستید که تردید عقلانی برای شما‌ت‌پیش نمی‌آید که ماجرا راست است یا دروغ. خیلی‌ها وقتی این داستان را می‌شنودند می‌ت‌رسند‌نمی‌شد‌لحظه‌ای درجلی ت‌دهر (رستم‌ت‌فرزند خود (سهراب) را می‌شناخت‌ت یا بالعکس. این سؤال را می‌کنند و نه اینکه آیا این راست است یا دروغ. هنر حکیم توس‌ت این است که یک افسانه را در کمال زیبایی واقع‌نمایی کرده و باورت‌ذیر ساخته. اما جوهره خاطره عنصر واقع‌گرایی و باورت‌ذیری است.

چیز دیگری که در خاطره وجود دارد این است که فرهنگ ما و ادبیات ما به طور کلی مبتنی است بر نقل و روایت؛ چون فرهنگ ما اساساً شفاهی است‌ت‌مات نقل‌ت مقامه‌ت حکایت و روایت و قصه را خیلی دوست داریم. حتی شعر ما جایی که به نقل و حکایت و روایت

◆نمی‌دانم چه کسی مرا به عنوان خاطره‌ت وه می‌شناسد

می‌رسد ماندگار می‌شود. درست است که ادبیات ایران در شکل نظم مثل مثنوی یا شاهنامه و الاهی ت‌ید‌امی کند‌ت اما خود آن مبتنی است بر نقل. خاطره‌ت تداوم چنین حالتی است. بنابراین خاطره به فرهنگ بومی و ملی هم تداوم می‌دهد. این نکته‌ای است که مغفول مانده است. اما با این خصوصیات که اولاً هیچ کس نردید نمی‌کند در صحت و اصالت آن‌ت ثانیاً زبانش فراخور ذهن و فهم شنونده‌هاست و خصوصاً اینکه جنبه مردمی در آن قوی است. یک نوعی همنوایی‌ت همسویی و گیرایی در خاطرات هست که موجت می‌شود مقبولیت عمومی بیشتری ت‌پیدا کند به نسبت شعر و داستان. به گمان من حتی خاطره نوعی تفاهم و تقریت بین ادبیات به معنی خاص و ادبیات به معنی عام ایجاد می‌کند.

این را اضافه کنم که ملت ما خیلی خاطره‌گرا و خاطره‌دوست و گذشته‌اندیش است. چرایش بماند. این را در کتاب «با یاد خاطره» به طور مفصل توضیح داده‌ام.

و در ره ـ ـ شد خ طرهنو ی ـ

خاطره‌گویی و خاطره‌نویسی به معنی جدید و امروزین آن سابقه زیادی در فرهنگ ما ندارد و در اصل سوغات فرنگی‌ها بوده به ایران. یعنی ادبای ملت علمای ملت عرفای ملت فقهای ملت حکیمان ما و دانشمندان ما خیلی رغبت نداشتند که صراحتاً از خودشان صحبت بکنند یا اصلاً چیزی بگویند.

س در ره مت روزگ مه‌نو ی ه یدگذ

من درباره این مسائل در جلد اول کتاب «با یاد خاطره» بحث کرده‌ام که در اینجا تکرار نمی‌کنم. ما تک‌وتک و ت‌راکنده کتاب‌هایی داریم که ت‌دید‌آورندگان آنها چیزهایی درباره خودشان گفته‌اند. این اشاره‌ها از گذشته وجود داشته‌ت مثلاً نگاه کنید به «زندگی خودنوشت این سینا‌ت یا «دفاعیات عین‌القضاة همدانی‌ت و قدیمی‌تر از اینهات بخشی از خود سرگذشت‌نامه انوشیروان در «تجارت الامم ابن مسکویه» یا مقدمه برزویه طبیت در «کلیله و دمنه‌ت یا «تاریخ بیهقی» (که اثری بی‌مانند است) یا «نفثة‌المصدور» زیدری نسفی. اما از دوره تیموری و صفوی این اشاره‌ها با کتاب‌هایی مثل «بدایع‌الوقایع واصفی» و «توزکات تیموری» ت‌رنگ‌تر می‌شود اما این سنت و جریان‌ت در فرهنگ ما جاری نبوده است. ما در دوره قاجاریه به صورت مفصل خاطره‌نویسی داریم که در جریان خیزش مشروطه شکوفا می‌شود. اما دوره‌ای که می‌توانیم از آن به عنوان نهضت خاطره‌نویسی یاد کنیم‌ت دوره انقلاب و جنگ است.

خود واقعه انقلاب و بعدش جنگ جریانی در ادبیات و تاریخ ما ایجاد می‌کند که ت‌پیش از آن‌ت به این صورت‌ت به عنوان یک موضوع قابل تمانا وجود نداشته است. همین هم موجت شد که من تأمل کنم روی مسأله خاطره‌نویسی. البته جریان خاطره‌نویسی ایرانیان در خارج از کشور هم جداگانه قابلیت توجه و بررسی دارد. به هر حال‌ت تا دوره معاصر کسی نمی‌آمد خاطراتش را بگوید یا بنویسد‌ت همه دوست داشتند اندرونی خودشان را جز محارم کسی نبیند.

خ ط ر فر دی که در تقلا و تگ‌وتاز وند ز موضع مو قع مخ لف ه نظر می‌رسد که پیش و س ز یروزی یکدیگر تا و ه ی د رد ین تا و ه گونه ـ ـ و د ر ک ر خ ط ر ه وه ه ت تیری می‌تو ند گ رد

در خاطره سه زمان داریم. اول زمانی است که واقعه‌ای روی داده و شخص در آن‌ت در گیر و دار حادثه‌ای بوده یا ناظر آن بوده. زمان اول‌ت زمان حدوث وقایع است. زمان دوم زمان نگارش خاطره است. می‌دانید که بعد از وقوع حادثه‌ت باید زمانی بگذرد تا به خاطره تبدیل شود و گرنه نوشتن موضوع و مسأله‌ای که فاصله زمانی در آن وجود ندارد‌ت می‌شود یادداشت روزانه یا گزارش. البته خاطراتی هستند که با مدد یادداشت روزانه نوشته می‌شوند که دقیق و مهم هستند.

زمان سوم زمان خوانش خاطره است. تعامل این سه زمان خیلی مهم است. مثلاً اگر شما مواجه می‌شوید با کسی که آذرماه سال ۵۹ در خوزستان نشسته و خاطراتش را می‌نویسد‌ت زمانی است که خرمشهر اشغال شده و ما در جبهه‌های جنوت دچار مشکلاتی هستیم. در آن حال و هوا و محیطی که این مطالت در ذهن نویسنده خطور کرده و مانده یک مسأله است. مدتی می‌گذرد‌ت دو سال بعد و او شروع می‌کند به نوشتن. شاید شخص بنویسد که ما دچار مشکل بود‌یم‌ت چه کسی خیانت کرد‌ت چه کسی با کسانی کوتاهی کردند و... ده سال بعد ما این خاطره را می‌خوانیم. زمان امروز ما هم خیلی مهم است. یعنی ما با دو واسطه می‌رسیم به اصل ماجرا. خود ما هم در خواندن خاطره مهم هستیم؛ یعنی احساسات ما‌ت اطلاعات فعلی ما‌ت دلیل توجه ما به این واقعه یا خاطره مهم است.

دیگر اینکه شخصی که این خاطره‌ها را نوشته‌ت چه شرایطی بر او غالت بوده و بعد تازه می‌رسیم به حادثه‌ای که اتفاق افتاده. به همین دلیل می‌گویند خاطره‌ت بازجست در زمان ستری شده از صافی ذهن نویسنده و خواننده است و حتماً و قطعاً خاطره دقیق آن چیزی که اتفاق افتاده نیست. اینجا کمی نزدیکی ت‌پیش می‌آید میان خاطره و تاریخ‌ت که‌ت اینکه می‌گویند تاریخ مورخ است نه آنچه که اتفاق افتاده است. تاریخ را مورخ از زاویه ذهن خودش می‌نویسد. بچه‌هایی بوده‌اند که سال ۶۵ت در عملیات کربلای ۵ شرکت کرده‌اند و خاطراتشان را در سال ۶۸. وقتی از آن فضا فاصله‌ای نگرفته بودند. نوشته‌اند و این کتاب‌ها چاپ شده است. خود این بچه‌ها الان که دوباره می‌خواهند خاطره بنویسند و اتفاقاً نوشته‌اند‌ت با زبان و دید دیگری خاطراتشان را بازسازی کرده‌اند و نوشته‌اند. حتی اینها وقتی خاطرات آن زمان خودشان را می‌خوانند‌ت تعجت می‌کند‌ت زیرا انسان در محور آنات و لحظات زمان زندگی می‌کند.

یادداشت

نخوانید به کار شما نمی‌آید!

نمی‌دانم کسی این حرف‌ها را می‌خواند یا نه؟

اول اینکه خیلی‌ها تا هفته قبل فراموش کرده بودند‌ت ادبیات ت‌پایداری موضوعی است که باید به آن ت‌پرداخت. اجازه بدهید از چند و چون این ت‌پرداختن بگذریم.

دفتر ادبیات و هنر مقاومت ت‌پانزده سالگی‌اش را جشن گرفت. این کار هم مثل خیلی کارهای دیگر اشتباهاتی داشت. شاید برگزارکنندگان باید با دقت و حوصله بیشتری این کار را انجام می‌دادند. مهم نیست‌ت چون هر چه بوده گذشته و ما تنها باید امیدوار باشیم که در آینده اتفاقات بهتری صورت بگیرد. خیلی‌ها به این اشتباهات و اشکالات اعتراضات جدی هم داشتند اما چیزی نگفتندت چون فکر می‌کردند این اتفاق ـ جشن ت‌پانزده سالگی ـ مهم‌تر از آن است که با درخواست‌های شخصی آنان خدشه‌دار شود.

یکی از بچه‌های دفتر که کم‌طاقت بود با گفتن و نوشتن مطالبی حرف‌های دلش را به صفحات مطبوعات کشاند. البته خود این اتفاق خیلی هم بد نبودت بالاخره عده‌ای ناچار به این موضوع هم ت‌پرداختند و گفتند عده‌ای ت‌پانزده سال کار کردند و هیچ خیری نبود و حالا یک کار نکردند و خبرهایی شد. (البته دقیقاً این حرف‌ها را ننوشته بودند!)

امیدوارم این رویه ادامه ت‌پیدا کند و هر روز در مطبوعات مطالبی ت‌پیرامون این ادبیات بخوانیم.

دوم اینکه ـ شاید مطبوعات بتوانند این موضوع را هم دنبال کنند! ـ سال ۸۱ هم تمام شد و از دایرة‌المعارف دفاع مقدس خبری نشد.

دکتر اسماعیل منصوری لاویجانی در سال ۸۰ در گفت و گو با کتاب هفته گفت که اولین جلد این دایرة‌المعارف تا آخر سال توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس منتشر می‌شود؛ که نشد. سال ۸۱ ایشان وعده انتشار دو جلد از مجموعه را داده بودند‌ت که البته بازهم اتفاقی نیفتاد. خدا کند که ایشان در سال ۸۲ وعده‌ای بیش از این ندهند.

شاید دادن وعده‌های این چنینی از مرسومات بنیاد باشد‌ت زیرا در برنامه‌ای که رمضان سال گذشته ترتیت داده بودند و شاید از قضا بنده نیز در آن حضور داشتم‌ت جنات آقای سردار افشار وعده راه‌اندازی موزه بزرگ دفاع مقدس طی ۳ سال آینده را دادند. وقتی که به غیر واقعی بودن چنین تاریخی اعتراض شد‌ت ایشان وعده بیش از ت‌شت سال را هم بلندت‌پروازی دانستند و وعده عملی ناشدنی را شیوه‌ای برای دل خوش کردن شنوندگان نامیدند. شاید بگویید این موضوع به کتاب هفته چه ارتباطی دارد اما باید عرض کنم که ایشان در همان جا وعده کردند که در گفت و گویی با کتاب هفته درباره مسائل بنیاد بیشتر ت‌استحکم باشند؛ که البته همین وعده نیز بعد از چندین ماه هنوز عملی نشده است.

دیگر لازم نمی‌دانم که درباره جشنواره انتخاب بهترین کتابت دفاع مقدس ـ که در شماره‌های قبل ت‌پیرامون آن نوشته‌ایم ـ کلامی به انبوه مطالت گذشته اضافه کنم.

نور

س ز ن که: ل ه ی پشین ر ز ن ود- خیم (ز ن رو که
ک سه ن ن ه در ح ل محور ز ودی ود)موسی ر
ک د دیم ز ر ی مردم [م به] پشم و رهنمون و رحم
شد ش. یدی د ورند و دکتند ش موز.
قرآن کریم سوره قصص (۲۸) آیت آیه ۴۳

گر یک حدیث زفردی رسنگو فر گیری ر ی تو چتر زتم م دنیا سه .
امام باقر(ع) آیت گزیده میزان الحکمت حدیث ۴۴۷۷ آیت به نقل از امالی مفید

دیباچه

چاپ قرآن و مشکلی که می‌تواند نباشد

۱. امروزه متن هر قرآنی که در جمهوری اسلامی ایران به چاپ می رسد باید به تأیید و با مجوز دارالقرآن الکریم سازمان تبلیغات اسلامی باشد.

کارشناسان این مرکز متن قرآن را که قرار است از سوی ناشران به چاپ برسدت می خوانندت اگر غلطی داشته باشد اصلاح می کنند و ست س به آن مجوز می دهند. این بازبینی گاه چندباره است و مراحل متن اصلی ت اوزالید متن و متن چاپ شده را در بر می گیرد.

از سویی ت این حساسیت درباره صحت متن قرآن و تطابق آن با رسم الخط استاندارد و مصوت مسلمانان کاری ستودنی ت و دقت و حوصله دارالقرآن الکریم شایان تقدیر است. اما از سوی دیگر چاپ نسخه های متعدد از قرآن در جمهوری اسلامی ایران مایه آن شده است که این مرکز با تأخیر در مدت رسیدگی به یک نسخه و ت اسخ به ناشر روبه رو باشد؛ تأخیری که گاه سر به چندین ماه می زند. علت آن نیز کمبود نیرو برای مطالعه نسخه های متعدد ابراز می شود که البته درست است.

۲. ت رسشی ت بشنهادآمیز رامی توان مطرح ساخت. آیا نمی توان لوح فشرده از متن قرآن کریم تهیه کرد و آن را به هر ناشر قرآن که مراجعه می کندت داد و از او خواست که همان را به چاپ برساند؟ لوح فشرده ای که این قابلیتها را داشته باشد که حروف و کلمات آن با قلمهای متعدد و اندازه ها و عرضهای مختلف تغییر کند. در این صورت ت آیا از این همه اتلاف مخارت نیروها و وقتها به گونه ای تقریباً صد در صد کاسته نخواهد شد؟ آیا شیوه فعلی با ت بیشرفتها و امکانات روزت سازگار است؟

۳. ضرورت تهیه لوح فشرده استاندارد از متن قرآن کریم بیش از آن مواردی است که ذکر شد. برای نمونه ت نیازهای مختلف در شیوه های گوناگون آموزش و ترجمه قرآن و تطابق ترجمه با متن ت ایجات می کند که لوح فشرده متن استاندارد قرآن ت قابلیت تقطیع را ت س از هر کلمه داشته باشد تا بتوان متنهایی با عرض کم و زیاد و به صورت - به اصطلاح - «راست چین» ت «چپ چین» و شکلهای دیگر را به چاپ رساند یا در میان متنهای فارسی ت هر مقدار از متنهای قرآنی را که لازم است درت نمود.

بیگمان این گونه تسهیلات مایه تسریع روند و ارتقای کیفیت در فعالیتهای قرآنی خواهد بود. در این راه می توان از امکانات و تجربیات موجود کشورهای دیگر نیز بهره برد.

کتات

گزیده‌هایی از نهت البلاغه

ن ه ل لاغه ش خ : تلخیص و زنوه ی م ح ی
ز ن ه ل لاغه م م علی(ع) ه کوشش دکتر
سیدمحمدمهدی حفری ول قطع رقمی
۱۵۵ صفحه ۳۰۰۰ ز خه مؤس ه فرهنگی حل قلم
[ر ی]ـ زم ن طی و ن ن تهر ن ۱۳۸۱ ه : ۸۰۰
تومن.

این کتات که مجلد ت جاء و سوم از مجموعه «کارنامه دانشوران ایران و اسلام» است ت افزون بر این که جوانان را با خطبه هات نامه ها و حکمتهایی از نهت البلاغه و ترجمه آن آشنا می کندت حاوی مقدمه هایی در با ت آشنایی با سخنان علی(ع) و محتوای نهت البلاغه سخنوری در نخستین روزگاران اسلامی ت دانشوری و سخنرانی و سیاست و اجتماع در قرنهای چهارم و ت نجم در بغداد و زندگی سیدرضی (گردآورنده نهت البلاغه) است.

مجموعه کارنامه دانشوران ایران و اسلام ت به بازنویسی ت تدوین و انتشار مجموعه‌ای از مهمترین و شاخصترین آثار کهن تأثیرگذار بر فرهنگ و تمدن ایران و جهان می ت زدازد.

گزارش

سید علی محمد رفیعی

میزگرد کتابهای ضلال: دیدگاههای فقهی و حقوقی

وقتی با عجله به راه افتادم که زودتر به «خانه کت» برسم هیچ وقت حدس نمی زدم که آخر و عاقبت این گزارش به جایی ختم شود که نمی توانستم حدس بزنم.

میزگرد «کتابهای ضلال: دیدگاههای فقهی و حقوقی» ساعت ۴ بعد از ظهر دوشنبه ۸ اردیبهشت به همت کتات ماه کلیات برگزار شد. سرفصلهای این میزگرد عبارت بودند از:

۱. تعریف و تعیین مصادیق کت ضلال.

۲. بحث از مصادیق و معیارها در حوزه‌های مختلف مانند فلسفه و کلامت علوم اجتماعی و ادبیات.

۳. بحث از حوزه‌های شیعت اهل سنت ادیان ابراهیمی و بروددینی.

۴. تعیین ضوابط تشخیص و مقام صلاحیت‌دار.

۵. آیا از نظر فقهی لازم است کتابها قبل از انتشار بررسی شوند؟

۶. قوانین موضوعه کشور در این زمینه.

۷. حقوق تطبیقی با دیگر کشورها به عنوان شاخص: عربستان سعودی و کشورهای اروپایی.

۸. سیر تاریخ اسلام در برخورد با کت ضلال.

۹. حکم مسئله در دنیای جدید با توجه به نبود امکان جلوگیری از اعولت ماهواره‌ها و اینترنت.

۱۰. حکم اطلاع‌رسانی از کت ضلال چیست؟

از ۲۵ نفر از چهره‌های حوزه و دانشگاه و مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای شرکت در این میزگرد دعوت به عمل آمده بود که تنها ۶ نفر آنها حضور یافته بودند که با محمد سمیعی (سردبیر کتات ماه کلیات و مسئول برگزاری این میزگرد) این هشت نفر می شدند:

دکتر ابوالقاسم گرجی‌ت حجت‌الاسلام رضا مختاری‌ت دکتر عباس حری‌ت محمد اسفندیاری‌ت کامبیز نوروزی و محمد سمیعی.

دکتر ابوالقاسم گرجی

دکتر عباس حری

حجت الاسلام رضا مختاری

کامبیز نوروزی

دو شرط ضلال

دکتر ابوالقاسم گرجی به عنوان گوداننده میزگرت در آغاز به طرح موضوع ت ر داخت و گت: عنوان این موضوع در کت فقهی معروف به «حفظ کت ضلال» است و به نظر من این عنوان بسیار اندک مورد بحث قرار گرفته است. در کت فقهی «حفظ کت ضلال ت حرام دانسته شده است. این حرمت مانند سایر محرمات الهی نیست چون به نام آن در ادله معتبر تصریح نشده است و فقها بر دادند که آن را مطرح کرده‌اند. اینان در اوسط تاریخ شیعه و در بخش مکاست محرمه از آن نام بردهاند و جای بررسی درباره نخستین مورد طرح و سیر تحول آن در طول تاریخ فقه خالی است. «حفظ» در این عنوان به معنی نگهداری» و به حافظه ست ردن» مطرح شده است. چه بسا ظاهر معنی ت همان معنی اول باشد یعنی نگهداری کتابهای گمراه کننده» حرام باشد. معنی «کتاب» نیز در اینجا نوشته» است و هر حجمی می خواهد داشته باشد. واژه کتاب در این عنوان ت شامل نامه و مقاله و از این قبیل نیز می شود. «ضلال» نیز به معنی «گمراهی» است. بنابراین معنی کلی این ترکیت از نظر علمای سابق (یعنی علمای قبل از زمان ما) یکی و از نظر علمای متأخر دوتاست و چه بسا معنی دیگری هم دارد.

گستره بحث

ت س حجت‌الاسلام دری نجف‌آبادی ضمن ت بشنهاد طرح عناوین فرعی این بحث به عنوان محملی برای گردآوری مقالات و نوشته‌های صاحبنظران و اندیشمندان و تشکیل سمیناری چند روزت به وی، «با توجه به امکان وسعت مفهوم «عناوین قصد» به رساله‌های دیگر ت به لزوم گردآوری نظرها و آگاهی از دیدگاههای صاحبنظران نقاط دیگر جهان اشاره داشت. وی فعالیتهای حمایتی در این باره برای ت شتیبانی از فعالیت‌های ت وهشی در قالب مقالات کتات و رساله ت بان نامه را ت بشنهاد کرد.

وی درباره مرجع صلاحیت‌دار برای تشخیص این گونه کتابها گفت:

فتوای یک مرجع در محدوده مقلدان او معتبر است و نمی تواند مبنای فعالیتهای حکومتی باشد مگر آن که مورد توافق دیگر علمایان خورد از ثبهرت باشد. ت س در این زمینه باید به نظر ولی فقیه یا به مراکز رسمی سیاستگذاری مراجعه داشت و عناوین جدید را نیز تعیین کرد. کت ت رساله‌ها و نشریات تخصصی علمی نیز در این زمینه می تواند از عنوان «ضلال» استثنا شوند و به جای ت بشیگیری از انتشار آنها ت بسترنقد و انتقاد واقع شوند.

وی توضیح داد که عنوان «ضلال» از عناوین فساد ت ملفسد ت خلل فساد ت فساد خیانت ت ست هجور از این قبیل مایه گرفته و اخذ شده و به طور مستقل ت در منابع فقه نیامده است.

دکتر گرجی نیز یکی از ادله این مسئله را لزوم خللی «قلع ماده فساد» دانست و آن را محل بحث دانست.

موضوع اختلافهای علمی

محمد سمیعی در زمینه تعیین مصادیق کت ضلال، از عقائد الامامیه شیخ صدوق و شرح و نقد گاه تند شیخ مفید بر آن و همچنین آثاری دیگر نام برد و گفت که برخی علمای شیعه بخشی یا برخی آثار علمای دیگر شیعه را از مصادیق کت ضلال دانسته‌اند.

وی این ت رسش را مطرح ساخت که آیا کوچکترین اختلافهای علما و علمای معاصر را می توان دستمایه اجرای حکم حفظ کت ضلال قرار داد؟

مقام صاحب صلاحیت در تعین مصادیق کت ضلال چیست؟

دکتر گرجی در این زمینه فقط رد شد:

این گونه مسائل ت فردی نیسته حتی ارتداد به تشخیص فرد نیست، بلکه باید حکومت اسلامی به نحو شایسته و مقتضی و بر اساس نظر کارشناسی در آن اظهار نظر کند. ملاک حتی تشخیص این که آیا کتابی که بر اساس مخالفت با عقاید مسلم جمیع مسلمین و احکام قطعی اسلام نوشته شده است ت مشمول این حکم است یا نه ت با نظر کارشناسی حکومت اسلامی است.

دو زاویه

محمد سمیعی: خیر طرح ضرور است و خیر طرح نگاه:

این بحث بهتر بود خیلی ت بیش از این مطرح می شد زیرا از دهه‌های آغازین انقلاب ت میزی یا سالنور داشتیم. موضوع این بحث مستدات فقهی در بات کت ضلال است. اما در این زمینه با کمبود منابع ت وهشی مستقل در آثار قدما روبه رو هستیم زیرا این مورد به شدتی که مورد ابتلای ما ست ت محل ابتلای گذشتگان نبوده است.

وی فزود: این موضوع از دو جهت قابل بررسی است زیرا آثار مکتوب را از این جهت به دو دسته می توان طبقه‌بندی کرد:

اول: کتابی که ماهیتاً مشتمل بر مطالب گمراه کننده است.

دوم: کتابی که ماهیتاً مشتمل بر مطالب گمراه کننده است اما جامعه را - به هر دلیل - گمراه نمی کند و تحت تأثیر قرار نمی دهد.

و فزود:

هدف کاربردی فقهای ما از ذکر این عنوان تعیین فرقه حقه و غیرحقه نبوده است. هدف کاربردی آنها فعلیت ضلال یعنی اضلال (گمراه کردن) بوده است.

از سوی دیگر سؤال از کشف قصد است. چگونه می توانیم ذهن نویسنده را بخوانیم و قصد گمراه کردن را در نویسنده تشخیص دهیم حتی اگر اثر او گمراه کننده باشد. حتی درباره خوارت نیز چنین چیزی برای ما ممکن نیسته امیر مؤمنان علی(ع) در وصف خوارت چنین می فرماید که آنها طالت حق بودند اما به خطا رفته‌اند. به عبارت دیگر حضرت آنها را دارای حسن نیت می داند. بنابراین ت احراز عنصر قصد برای ما مشکل یا محال است.

وی تیجه گرفت: کتابهای ضلال را از دو زاویه می توان دید: قصد ضلال و فعلیت ضلال. هر کدام از این دو نباشد عنوان کت ضلال بر آنها صادق نیسته.

دکتر گرجی در این سخن گفت:

هر کس هر چه می گوید باید اثبات کند. بنابراین ضلال و اضلال باید اثبات شود و گرنه علمای هر دین و مذهبت ت کت علمای دین و مذهب دیگر را کت ضلال می دانند.

ابهام در تعریف

دکتر حری نیز از مشکل تعریف کت ضلال سخن گفت. وی با بیان این که تا به اجماع نسبی درباره تعریف کت ضلال نرسیم در موارد دیگر اشکال خواهیم داشت ت رسه اصطلاح کلیدی «قصد گمراه کردن» «نفس گمراهی» و «تحقق گمراهی» تأکید کرد و گفت:

اولاً: نفس قصد جز با بیان خود فرد امکان‌پذیر نیسته

ثانیاً: گمراهی چیست؟ این واژه تعریف مشخصی ندارد. آن چه ما به حق می دانیم طرف مقابل ما ممکن است باطل بداند.

ثالثاً: تحقق گمراهی در یک جامعه را چگونه می توان کشف کرد؟ تفکیک متغیرها و نسبت یک اتفاق به یک متغیر به وی «در علوم اجتماعی بسیار دشوار است.

بنابراین ت تعریف چیزی که سه عنصر مبهم و دشواریات در آن وجود دارد بسیار دشوار است.

دکتر گرجی در همین زمینه فزود:

اثباتت تنها از تصریح نویسنده و بررسی قرائن امکان دارد اگر تصریح نباشد کامل بررسی قرائن می تواند مبهمات را روشن کند. به هر حال آن که مدعی ضلال بودن برای کتابی است باید هر دو مورد آن را اثبات کند. از سوی دیگر صرف اعلام عدم قصد از سوی شخص نیز ت از نظر اسلام مورد قبول است.

حجت‌الاسلام دری نجف‌آبادی نیز عناوین «حفظ کت ضلال» و «نشر کت ضلال» را غیر از نگارش کت ضلال» دانست و موضوع کت ضلال را کتبی دانست که مایه ضلال می شوند.

کتات و فقهای جدید

دکتر خرازی در زمینه دیدگاه فقهی مصر در دو رنگ رش ممنوع گفت:

فقهای متأخر اشارات دیگری نیز برای تعیین مصادیق کت ضلال دارند که شامل این ت ست مورد می شوند:

۱) نوشته‌ای که موجب فساد در عقیده شود.

۲) نوشته‌ای که با انگیزه گمراه‌سازی نوشته شود.

۳) نوشته‌ای که باعث گمراهی شود اعم از این که گمراه کننده باشد یا نباشد.

۴) نوشته‌ای که شامل باطل و دروغ باشد.

۵) هر نوشته غیرمفید.

بنابراین ما هم در تعریف و هم در تعیین مصداق مشکل

داریم و در محیطی آلوده به سرمی‌ریم. تاریخ نشان می‌دهد که بسیاری از کتابهای شیعی با کتب فلسفی و عرفانی یا این عنوان از میان رفته‌اند.

و رسید: برای حل این مشکل چه باید کرد؟ مرجع تشخیص کجاست؟

ح لاسلام دری: ف **ی گفته** :حفظ کتاب برای ساده‌نگرانی‌ت نقد و مطالعه اهل فن لازم و گاه واجب کفایی و بلکه واجب عینی می‌شود. بحث در نشر کتاب برای جامعه است و این در مورد با یکدیگر فرق دارند.

دکتر گر ی‌مر د ه ه فزود:

صاحب حدائق می‌گوید که دلیلی بر حرمت حفظ کتب ضلال نداریم. بنابراین به‌فرض که دلیلی دالّ‌ته باشیم‌ت آن چه در کتب فقهی از آن بحث شده است و حرام دانسته شده است «حفظ» کتب ضلال (در کتابخانه یا سینه) است. نشر و نگارش و موارد دیگر موضوع دیگری است.

تاریخچه طرح بحث

س س ک م یز فوروزی ضمن ح ة ریخچه طرح بح ک ضلال در فقه شیعه گفت :

نخستین مطرح‌کننده این بحث شیخ مفید است. س‌س از او شهید اول، کتب بدعت و کتب ادیان مسوخه را نیز به آن می‌افزاید. بعدها صحبت از حرمت و سختگیری است. اما مقدس اردبیلی برای مطالعه کتب ضلال‌ت فوایدی نیز قائل است. وی س‌س از طرح دیدگاههای محقق حلی و دیگران‌ت از شیخ یوسف بحرانی (صاحب حدائق) نام‌برد که در این باره می‌گوید که سند قابل قبول نداریم و در حرمت حفظ کتب ضلال شک جدی روا می‌دارد.

وی فزود درباره کتب ضلال چندین بحث مطرح است از جمله:

حفظ‌ت‌ا‌شیاء‌ت‌ا‌لاهت‌ت‌خریدت‌وفروش‌آنها

س س ،مظرتشکیکی‌برحرم حر ی ش رد ش ودر نتیجه ی بح ة ریخ‌خودگفته :شیخ عبدالله مامقانی در مناهج‌المتقین حکم کتب ضلال را وابسته به زمانت مکان و کتاب می‌داند.

او به عنوان مصداقی از تأثیر زمان و مکان بر حکم افزود: مثلاً امروزه طنز و طنزنویسی از جلوه‌های هنر است. ولین‌ت‌ا‌ستشهاد او برای رفع مشکل تعیین مصداق مطرح ساخت: باید به یکی از ضابطه‌های فراموش شده فقه و حقوق توجه کنیم و آن «عرف» است. عرف مشکل را تا حد زیادی می‌تواند حل کند.

آن گاه به تاریخچه کاربرد این اصطلاح و شکلهای مشابه آن (کتب ضالّه، کتب مضله و...) و ندرت آن در قوانین اساسی مشروطه و متمم آن‌ت قوانین عادی قبل از انقلاب‌ت قانون اساسی جمهوری اسلامی و قوانین دیگر در نظام فعلی کشور اشاره کرد و نتیجه گرفت که:

از لحاظ حقوقی‌ت حکم قانونی در باره کتب ضاله نداریم و این نقص نیست بلکه قانونگذاریان مصادیق کرده و از عنوان و سیجنها و دشواریهای تعریف آن کناره گرفته است.

وی ظه رد ش :

اولاً‌ت فقهاء مرقیت قبل از چاپ در مورد این کتابها اشاره نداشته‌اند و ثانیاً‌ت ملاکت گمراه کنندگی برای عموم شیعه و نوع مردم است نه چند نفر.

دکتر گر ی در ین ره عقیده د ش که:

کتب ضلال با کتب ضاله و کتب مضله فرق دارد و در مورد اخیر عبارت اخرای کتب ضلال نیستند و بنابراین مورد حکم نمی‌تواند باشند. اضلال گمراهی بالفعل است و آیات بر حرمت آن دلالت دارند اما مورد این حکم نیست. بین این عناوین در قوانین ما خلط شده است از آن رو که به خاطر ضعف در ادبیات عرت میان این واژه‌ها فرق نهاده‌اند.

تفکیک کتاب و نویسنده

حجت‌الاسلام محتاری در نگرشی تاریخی به عنوان «حفظ کتب ضلال‌ت ۱» عنوان را موضوع بحث فقهاء در این باره دانست:

۱) حفظ کتب ضلال‌ت ۲) منع و سخیر داری آنها‌ت ۳) وقف کتب ضلال‌ت ۴) وصیت بر کتب ضلال‌ت ۵) خرید و فروش‌ت ۶) اجارت ۷) تعلیم و تعلمت ۸) تحریق و محوت ۹) مطالعه‌ت و ۱۰) تدریس (عبارت اخرای تعلیم) آنها

وی ظه رد ش : تشخیص مصادیق کتب ضلال متکثر از تعریف آن است. مثلاً صاحب جواهر یکی از کتابهای فیض کاشانی را درباره نماز جمعه به نام «الشهاب الثاقب و رجوم الشیاطین» از مصادیق کتب ضلال می‌داند. حتی بعضی از علما برخی کتب برخی علمای دیگر یا فلاسفه را از کتب ضلال دانسته‌اند.

وت کیدکرد: از نظر فقهای شیعه فعلیت ضلال شرط است. از سوی دیگر نیز علمای شیعه با این گونه کتابها توشن یا محو کرده باشند.

وی با بیان این که اصل گمراه کردن حرام است‌ت گفت که با تمام اختلاف‌ها در تعیین مصداق‌ت‌ا‌ز برخی مصادیق قطعی و متیقن می‌توان یافت.

وی ب ین‌تکه‌نیز ش ره رد ش که تشخیص جرم نویسنده غیر از تشخیص مضل بودن کتاب است.

شرط و ممیزی

س س‌محمدسیمی ،مطرح ین رسشه رد خ که: آیا کتابها قبل از انتشار نیاز به مجوز دارند یا نه؟ آیا اصل بر آزادی انتشار است و در صورت بروز مشکل‌ت اقدام قانونی س‌س از انتشار یا بر عکس‌ت ممیزی قبل از انتشار؟

دکتر گر ی سخ :این مسئله و بسیاری از مسائل دیگر‌ت مسائل عمومی و حکومتی است. از نظر مذهبی‌ت دینی و فقهی ممیزی لازم نیست. اما از نظر احکام مصلحتی حکومت‌ت شارع به کلیات اکتفا کرده و جزئیات را به کارشناسان حکومت واگذار کرده است. تعیین بحث ممیزی قبل از انتشار یا تالیاً و بالعرض از مسائل اسلامی

حجت الاسلام دری نجف آبادی

محمد اسفندیاری

دکتر خسروی

محمد سمیعی

است‌ت با حکومت است آن هم بر اساس ضوابط کارشناسی صحیح‌ت که تعیین ضوابط صحیح نیز جای بحث دارد و با اهل تخصص در هر فن و رشته مربوط است. در کل‌ت مفاهیم از عرف و تطبیق بر مصادیق از متخصصان گرفته می‌شود.

کدام ضابطه؟

ک م یز فوروزی ر ی تشخیص مصد دیق که ضلال‌ت‌ه‌ضا ظهر ة ل‌ح‌ر‌ه د :

۱) ضابطه علمی (رجوع به اهل فن‌ت) ۲) ضابطه شخصی (تأثیر بر مدعی اضلال‌ت) ۳) ضابطه نوعی (تأثیر بر نوع جامعه اسلامی).

و فزود: ضابطه اول ما را به مباحث تخصصی علمی خواهد کشاند و این‌ت با فهم عمومی متفاوت است.

ضابطه شخصی به خاطر تنوع افراد و تأثیرها‌ت ما را دچار بی‌معیاری و بی‌نظمی خواهد ساخت. اما ضابطه نوعی می‌تواند ملاک باشد و در این صورت داوری س‌ینجیی و ممیزی جلبی خواهد داشت. حدس و گمان برای چگونگی تأثیر در آینده نیز تنها حدس و گمان خواهد بود و دارای محلی از اعتبار نیست. این ظن‌ت هم نمی‌تواند ناقض اصل آزادی باشد و هم به خاطر رخ ندادن تأثیرت دلیلی برای اثبات ندارد.

دشواریهای ممیزی

محمدسمیعی ین رسش ر ،مطرح کرد که:

آیا ادله حفظ حرمت کتب ضلال دستور یا حکم به حکومت اسلامی برای ممیزی کتابت قبل از انتشار می‌دهد یا نه؟

دکتر گرجی در مسائل حقوق عمومی از جمله چاپ کتب‌ت تعیین مصادیق قوانین را بر جزئیات و وظایف دست‌اندرکاران آن مسائل و در اینجا دست‌اندرکاران نشر دانست.

دکتر خسروی از دیدگاه ارتباط‌شناسی تربیت کارشناسان و ممیزانی را که بتوانند تشخیص مصادیق تجاوز به خطوط قرمز حکومت را بدهند‌ت بسیار دشوار دانست و شاهد آن را از یک سو عدم ارتباط منطقی دیدگاههای ممیزان دوره س‌تبشین با یکدیگر دانست و دیگر این که از دیدگاه ارتباط‌شناسی مفاهیم و معانی در شخص گیرنده است.

و دکتر حری فزود: تشخیص صحت نظر فرد مطالعه‌کننده اولیه در ممیزی‌ت جای بحث دارد صحت آن را قبل از انتشار در چه مجموعه‌ای باید سنجید؟ از سوی دیگر هر چه به زبان نماتین نزدیک شویم‌ت تأویلت‌ا‌ی‌ت‌ی متن بیشتر می‌شود و هر چه تعداد مخاطبان بیشتر شود‌ت چگونگی تأثیر متوعترمی‌شود. آیا حتی اگر ممیزان ده نفر هم شوند‌ت می‌توانند ملاک چگونگی تأثیر باشند؟ نهایتاً تعیین مصداق ضلال‌ت شخصی‌ت موردی و مقطعی می‌تواند باشد و ضابطه‌ای نمی‌توان برای آن تعیین کرد و تعیین ضابطه از سوی اهل تخصص نیز دشوار است.

اصل اباحه

دکتر خسروی نمونه‌ای از سلیقه‌ای بودن ممیزی بعد از انقلاب در یک کتاب را ذکر کرد که علت آن به تصریح ممیرت «عکس نیمه عریان مهاتما گاندی» بود. این مثال‌ت‌ی جوانب‌ا‌ط خاطر را در شنوندگان و اعضای میز گرد س‌خنگو‌ت.

در ادامه محمد اسفندیاری‌ت اصل را بر اسلام بر ابا‌ح دانست مگر در مواردی که نصی برای آن باشد و بر اساس آن اصل‌ت صلاح را در آزادی نگارش و عدم سوءظن به نویسندگان به‌وی «نویسندگان ذیبی دانست. وی علاوه بر این‌ت ضریت حطاتی ممیزان را بیش از نویسندگان دانست. دامه ممیزی را دارای حلت پَفَت دانست و مواردی را از حذفهایی بر شمرد که مایه خنده حاضران شد.

وی فزود: نظر چند نفر و موارد اختلاف افکار علما نباید مبنایی برای ممیزی باشد.

وت کیدکرد: اوت تمدن و فرهنگ اسلامی در طرح اندیشه مخالف و س‌نامخ علمان و از برکت طرح مکتبهای معارض و در نتیجه وهش بیشتر علما در مبانی اسلام بوده است.

ایران تاریخی و جهان امروز

محمدسمیعی ،مطرح ین رسش رد خ که: با توجه به این که نابودی کتاب در عصر حاضر‌ت به خاطر وجود امکانات اینترنت‌ت حتی از سوی قدرتهای بزرگ امکان‌پذیر نیست و ۵ برابر مخاطبان مطبوعات - یعنی ۱۵ میلیون نفر - مخاطب اینترنت خواهیم داشت‌ت چه رویکردی در برابر ممیزی باید داشت؟

کامبیز نوروزی س‌نامخ داد: باید آگاه باشیم که جامعه ما تا چه حد آسیب‌ت‌پذیر است. این نگرانی که جامعه ما با سیبی برهم می‌خورد‌ت ناشی از عدم شناخت جامعه ایرانی -شیعی و عدم اطلاع از تاریخ این سرزمین است.

ادامه دارد...

میز گرد س‌بان یافت و از آنجا که من منزل ما در نزدیکی منزل دکتر گرجی است با او سوار اتومبیل شدم. به دکتر گرجی گفتم: هدف میزگرد این بود که به ضابطه‌ای برای ممیزی یا عدم ممیزی و تعیین مصادیق کتابهای ضلال برسد اما به نظر می‌آید نتیجه لازم به دست نیامد.

ت ژ سخ ه: بله.

س‌بیش از این که علت تلراحی استاد را بت‌رسم گفت: نمی‌دانستم چنین اتفاقهایی در ممیزی افتاده است. اگر می‌دانستم‌ت آن گونه درباره ممیزی نظر نمی‌دادم.

رسجم: چگونه نظر می‌دادید؟

گفته :به عقیده من ممیزی در اصل لازم نیست. اما بالاخره اگر حکومت اسلامی خواست گونه‌ای ممیزی داشته باشد‌ت باید با نظر متخصصان مختلف قوانینی در‌ت دراین باره وضع کنند‌ت آن گاه کسانی را برگزیند که اسلامی فهم‌ت‌ا‌لت اطلاعات مذهبی داریند‌ت سو سلیقه و کج فهمی ندارند و از درک درستی برخوردارند. آنها هم تنها این کار را بکنند که نوشته را با مقررات وضع شده تطبیق دهند که آیا طبق مقررات است یا نه.

رسجم: در مورد انتشار کتابهای استدلالی که علیه دین یا مذهب نوشته می‌شوند چه نظری دارید با توجه به این که انتشار چنین کتابهایی می‌تواند مایه بارووری اندیشه‌ها و تجهیز مردم در برابر شبهه‌ها شود؟

سخ: داصل را باید بر این بگذاریم که مردم باید بفهمند. نباید جلو فهم آنها را بگیریم. در هر حال‌ت نظر اولیه من بر نبود ممیزی است به وی «این که صاحب حدائق هم می‌گوید: دلیلی بر حرمت حفظ کتب ضلال نیست.

تازه‌های دنیای دین

www. Amazon. com

ز ه‌ر ر ی

Rethinking Islamist Politics: Culture, the State and Islamism

باز اندیشی سیاست اسلامگرایان: فرهنگت دولت و اسلامگرایی

نو نده: سلوی سه عیل Salwa Ismail
ز شر: IB Tauris Co Ltd. ز نویه ۲۰۰۳ ه : ۵۹۵۰ دلار.

در این کتاب نویسنده به معرفی و طرح راهکارهایی نوین در بررسی فرهنگ سیاسی اسلام می‌پردازد. او با نگاهی دوبارهت مباحث اساسی و دلایل ارائه شده ظرف بیست سال گذشته را درباره فعالیتهای اسلامی مطرح می‌کند و بر اعتدال در سیاست اسلامی تأکید می‌ورزد.

Climbing Jacob's Ladder: Teaching and Counseling Orthodox Students

صعود از نردبان یعقوت: تذکار و آموزش به دانشجویان مذهبی

نو نده: دکتر هنری ر Henry Roth ۲۳۷ صفحه
ز شر: Dwelling Place Publishing ز نویه ۲۰۰۳ ه : ۳۲ دلار.

مؤلف به عنوان فردی دارای سیزده سال سابقه ریاست آموزشگاهی در رشته درمانشناسی برای محصلان و دانشت وهان یهودی‌ت به شیوه‌ای بینظیر توانسته است نظامی جامع برای فهم و درک بهتر ارتباط متقابل افراطیگری مذهبی و الگوهای ناهنجار رفتاری فرزندان تدوین کند. تکیه این اثر بیشتر بر مشکلات اخلاقی فرزندان خانواده‌های افراطی مذهبی در تأثیرت‌پذیری از این الگوهاست.

مندرجات این کتاب در چهار موضوع طبقه‌بندی شده است و می‌تواند راهی برای دستیابی و تجزیه و تحلیل الگوهای رفتاری باشد.

نویسنده‌ت روش‌شناسی جالبی را از دل مطالعات موردی استخراج کرده است و آن را همراه با نمودارهای تلخیص شده و همچنین طرح عملی ساده‌ای در دسترس استادان‌ت آموزگاران‌ت دانشجویان و دانش‌آموختگان می‌گذارد.

کتاب

مولود کرامت و معرفت

خورشید: ن م نوشته سمیه‌ش ه ویر سته ع د لحه ین ط لعی ول قطع لتویی ۲۸ صفحه ۵۰۰۰ خه کشر ز تهر ن ۱۳۸۱ ه : ۲۵۰۰ ر ل.

این کتاب بازنوشت روایاتی است که به گونه‌ای با میلاد امام حسین(ع) ارتباط می‌یابند به علاوه بازنوشته روایاتی از آن حضرت یا درباره آن حضرت با مضامین سخاوت و بخشش و وی گیهای شیعه در کنار نگاهی به دعای عرفه امام حسین(ع).

منتشر شد

حوزه و دانشگاه

فصلنامه علمی - تخصصی (علوم انسانی - اجتماعی)

شماره ۳۳ - زمستان ۱۳۸۱

(ویژه تاریخ عاشورا)

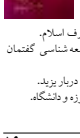

در ین شماره مده س :

مقالات : قیام عاشورا؛ بایدها و نبایدها؛ بستر تاریخی مفاهیم سیاسی - اجتماعی حادثه کربلا؛ بازتاب تفکر عثمانی در حادثه کربلا؛ تبیین شناسی تحلیلهای عاشورا؛ محمدبن حنیفه و قیام کربلا.

ترجمه: آیا تبیینهای تاریخی متفاوت‌اند؟

نقد: نقدی بر مقاله امام حسین(ع) در دایرةالمعارف اسلام.

یک کتاب در یک مقاله: تراژدی کربلا؛ جامعه شناسی گفتمان شیعی.

در بینه معنوی : خطبه حضرت زینت(س) در دربار یزید.

محتوان معرفی گروه تاریخ‌ت وهشکده حوزه و دانشگاه.

و...

سـ یر محمدی

گفت‌وگو با آرش حجازی

در انتظار جشن کتاب

رش حـ زی متولد ۱۳۴۹ تهر ن در رشته زشکی دکتر د رد و ـعتو ن شد عر نوی نده و متر م سـ له ڤ ل فه لی فرهنگی ش ر شروع کرده سـ. تر حه ره ن « ه ل » ز میلان گوندر خرین کـ وسـ. حـ زی ـعتو ن مدیر نشر ر کـ رو ن طی فه لی نشـ ر و تی ش ڤ کنون نزدیک ـه ۱۲۰ عنو ن کـ و منتشر کرده سـ و هم کنون نشریه «کـ مـ » ر منتشر می‌کند. وی همچنین م وز نشر نشریه « شن کـ » ر هفته گ شته دوره ڤ کرد.

ڤ ی حـ زی نـ ند ـه خ طرگرفتن م وز نشر نشریه « شن کـ » ـه شـ ڤ ریک می‌گویم فرم ید ین نشریه ـه رویکردی منتشر خو هد شد.

تقاضای مجوز انتشار نشریه «جشن کتاب» سابقه‌اش به شـ‌ت سال شـ‌یش برمی‌گردد. یعنی در سال ۷۷ درخواست مجوز برای انتشار نشریه به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی داده شد و در نوبت قرار گرفت شـ‌تس از این همه مدت بالاخره نوبت به ما رسید. در این فاصله هم اتفاقات بسیاری در حوزه صنعت نشر افتاد و دیدگاههای ما را در این حوزه دچار تغییر و تحول کرد. به همین خاطر الان نمی‌توانم به‌صورت واضح به شما بگویم چه خواهیم کرد چون طبیعتاً در دیدگاه ما هم تغییراتی صورت گرفت. در مجموع شـ‌تس از بررسی‌ها و کندوکاوهای فراوان جای یک نشریه تخصصی در زمینه کتاب و نقد کتاب را خالی دیدیم. هرچند نشریاتی در این زمینه وجود داشتند‌ند منتها دیدگاه ما این بود که نشریه‌ای برای بخش وسیعتری از مردم منتشر کنیم که بتوانند با کتاب‌ها ارتباط بهتر و مستقیم‌تری برقرار کنند. این نشریه را با دیدگاه مخاطب‌محور منتشر می‌کنیم.

نشر ـه دیگری هم در حوزه کتـ ـه ـند که...

نشریاتی که الان در حوزه کتاب وجود دارند‌ند نشریاتی‌اند که به‌طور تخصصی‌ت با کادری از منتقدان و نویسندگان منتشر می‌شوند و یا از سوی ناشران منتشر می‌شوند. مثل کتاب هفته‌ت جهان کتابـ‌ت گزارش کتاب و... زمانی که من تقاضای مجوز «جشن کتاب» را داده بودم‌ت نشریه کتاب هفته هنوز با این رویکرد چاپ نمی‌شد و توزیع و شمارگان گسترده‌ای نداشت. هرچند همین نشریه کتاب هفته نشریه بسیار خوبی هسـ‌ت ولی نشریه‌ای تخصصی است و نشریه‌ای عمومی و مخاطب محور برای خوانندگان عادی کتاب نیست.

شـ تصمیم د رید ـه طیفی ز خو نندگ ن کـ ر زیر وشش د شته شید

ما سعی داریم نشریه‌ای منتشر کنیم که به معرفی کتاب به‌صورت عام در زمینه‌های مختلف و برای مخاطبان مختلف بپـ‌ردازد. در میان خیل کتاب‌هایی که در طول سال منتشر می‌شوند‌ند کتاب‌هایی هستند که سلیقه هیأت تحریریه نشریات کتابـ‌ت آنها را بیشتر می‌پسندد و در موردشان بیشتر می‌نویسد‌ت اما ما به نقد و بررسی کتاب‌هایی خواهیم پـ‌رداخت که در حوزه‌های گوناگون منتشر می‌شوند.

یکی ز م حـ ی که در حوزه نشر تخصصی کـ مطرح می‌شود کم ود نقد کـ سـ. شـ ـه رز مه ی در ین زمینه د رید

من مثال اصلی‌ام کتاب هفته خواهد بود. چون توزیع گسترده و شمارگان وسیعی دارد و با کادر تحریریه‌ای آشنا به مسائل کتاب و نشر منتشر می‌شود. کتاب هفته عمدتاً جنبه خبررسانی دارد. یعنی نشریه‌ای است که بنا به سیاست‌هایی که در پـ‌یش گرفتند در انعکاس رویدادهای حوزه صنعت نشر خوت عمل می‌کند. در حالی که در همه جای دنیا نشریاتی هستند که عمدتاً توسط بخش خصوصی اداره می‌شوند. نشریاتی هستند که نهادها و وزارت فرهنگ کشورها منتشر می‌کنند‌ت اما نشریات بخش خصوصی کمتر خبری هستند. یعنی بیشتر تحلیلی هستند‌ت به این معنی که غالباً به نقد و بررسی عمیق آثار چاپ شده می‌پـ‌ردازند و به بررسی موت‌هایی که در صنعت نشر آن کشور پـ‌یدا می‌شود‌ت اشاره دارند. من در کتاب هفته کمتر دیده‌ام که به مبحث کتاب‌های سینمایی بپـ‌ردازند. می‌دانید که ادبیات و سینما- چه اصحاب هنر بپـ‌دیرند‌ت چه نپـ‌دیرند- با هم ارتباطی تنگاتنگ دارند. ما در نشریه «جشن کتاب» می‌خواهیم به مقوله‌هایی چون سینما و موسیقی و نقاشی و... بپـ‌ردازیم. «جشن کتاب» چون ماهنامه است‌ت جنبه خبری به آن صورت ندارد.

در زمینه نقد و رررسی کـ ـه ی منتشر شده مهمترین مشکل در مط وع کشور و در معه فرهنگی حتی کم ود منتقد ن حرفه ی سـ. شـ ین معضل گونه کـ ر می ید

در حیطه نقدت این دیدگاه کاملاً درست است. شاید ما به اندازه تعداد انگشتان دو دست

◆جشن کتاب چون ماهنامه است جنبه خبری به آن صورت ندارد

منتقدانی که به معنای علمی کلمه‌ت منتقد باشند نداریم.

در حوزه د ـ د سـ نی ینگونه سـ در حوزه ڤ تر موسیقی و...کـ ـه ند زه نگشـ ن یک دسـ هم منتقد ند ریم.

درست است‌ت در این حوزه‌ها منتقد به آن صورت نداریم. حالا در حوزه سینما به خاطر استقبال گسترده‌ت عده‌ای گرایش به نقدنویسی دارند. این کمبود منتقد را ما هم باور داریم و سعی می‌کنیم با همین داشته‌ها برنامه‌ریزی کنیم. منتقد‌ها در بحث روابط عمومی کتابـ‌ت سه مقوله را در نظر گرفته‌ایم که نقدت یکی از آنهاست. ما در این زمینه سعی خواهیم کرد‌ت از افرادی که دارای صلاحیت علمی هستند‌ت استفاده کنیم و کمک بگیریم.

ر ی مخ ط ن نشریه در ین زمینه ـه نقشی ر در نظر گرفته ید

ما در «خبرنامه» و نشریه «کامیات» هم که تا امروز منتشر می‌شوند‌ت به این مسأله نظر داشتیم و طی فراخوان‌های مختلف از کسانی که کتاب‌های گوناگون را می‌خوانند‌ت خواستیم که نقد و نظر خودشان را برای ما و نشریه بفرستند. ما سعی داریم حداکثر تلاشی را برای استفاده از نظرات خوانندگان حرفه‌ای کتاب و صاحبنظران برای شـ‌ربارتر کردن نشریه داشته باشیم. در زمینه روابط عمومی کتاب دو شـ‌ارامتر دیگر هم مطرح است که ناگفته ماند.

له. فرم ید.

در ایران به این دو شـ‌ارامتر بسیار توجه شده است. یکی بررسی کتاب در نشریات هسـ‌ت یکی هم معرفی کتاب. بررسی کتاب در اینجا به اشتباه عنوان نقد را به خود گرفته است و اغلب کسانی که ادعای نقدنویسی دارند‌تر واقع «مرور کتاب» دارند نه نقد کتاب.

نقدنویسی یک کار آکادمیک و علمی است‌ت بررسی کتاب موضوعی حرفه‌ای و ژورنالیستی است‌ت جایگاه بررسی کتاب اگر در نشریاتی مثل «جشن کتاب» مشخص شود. به فرهنگ خوانندگان تبدیل می‌شود. ما برای این مسأله یک کادر حرفه‌ای در نظر گرفته‌ایم که عمدتاً جوان و علاقه‌مند به کتاب هستند‌ت کسانی اند که خواننده حرفه‌ای کتاب هستند و می‌خواهند بررسی کننده حرفه‌ای کتاب باشند. مسأله معرفی کتابها هم در جامعه امروز چندان مورد توجه قرار نگرفته است. بسیاری از نشریات صفحاتی را به معرفی کتاب‌های تازه اختصاص می‌دهند. ما سعی داریم در معرفی‌ها حتی اگر یک شـ‌اراگراف باشد‌ت معیارها و اصولی را رعایت کنیم که خود بحث جداگانه‌ای می‌طلبد. ما اگر بتوانیم کتابی را در چند خط به خوبی به خواننده معرفی کنیم‌ت تا خواننده بتواند بر این اساس کتاب مورد نظرش را انتخاب کند. در کار خود موفق شده‌ایم.

لان ـه دلیل شـ رگ ن بین کتـ ونه دینه نشدن فرهنگ مط لعه غا نشر تخصصی کـ ز ڤ ر نه ه ی خ صی ستقـ ده می‌کنند بخش خصوصی هم مخ ط ن محدودی د رد و هم شـ رگ نی محدود شـ نین شر یطی ڤ می‌تو نید نشریه ی ر ی کـ منتشر کنید طیف گ ترده مخ ط ن هم دون شمد شـ ـه ڤ و نه ه ی دولتی

اگر یارانه‌ای به ما شـ‌یشنهاد بشود قطعاً رد نخواهیم کرد. منتها ما چه در فعالیت انتشارانی و چه در فعالیت‌های فرهنگی دیگرت اصلاً روی دریافت یارانه و حمایت‌ها حساب باز نکرده‌ایم. چون این نوع حمایت‌ها مقطعی است و بر اساس سیاست‌های خاصی انجام می‌گیرد که به این صورت برنامه‌ریزی بلندمدت نمی‌توان داشت. من شخصاً به عنوان مدیر مسؤول این نشریه‌ت نشریه‌ای که شمارگانی کمتر از شـ‌انزده هزار داشته باشد را به رسمیت نمی‌شناسم. البته نشریات تخصصی که مخاطبان مشخص دارند‌ت بحثش جداست. ولی چون هدف ما این است که نشریه‌ای برای عموم منتشر کنیم‌ت سعی داریم جشن کتاب را در شمارگان شـ‌انزده تا بیست هزار نسخه منتشر کنیم. برنامه‌ریزی ما بر همین اساس خواهد بود و سعی داریم برای تأمین هزینه‌ها علاوه بر درآمد چاپ کتاب‌هات از منابع شخصی دیگر هم کمک بگیریم تا برنامه‌های ما بر اساس تک‌فروشی نشریه استوار نباشد.

ڤ ل ز ڤلا ز شر نی ودند که نشریه تخصصی کـ منتشر می‌کردند. هد ز ڤلا هم مدتی ز شر ن مـ کشیدند مـ خر نشرفرز ن «کـ فرز ن» ر در نقد و معرفی کـ منتشر می‌کند. نشریه ی که شد در تد رک نشـ ر ن ه ید قدر نشرڤ ز ین دسـ تفـ و خو هد د شـ

هر کسی هر حرکتی برای گسترش فرهنگ کتابخوانی داشته باشد‌ت من بنا را بر نقد آن حرکت نمی‌گذارم بلکه تأییدش می‌کنم.

ط بعتـ خا ی ر در ین نشر حـ س می‌کنید که می‌خو هید نشـ ر نشریه ی دیگر رشود.

هر نشریه‌ای جایگاه خودش و مخاطب خاص خودش را دارد. هیچ کدام رقیت نشریات دیگر نیستند. نشریه‌ای مثل کتاب هفته رسالتی دارد که با توجه به رسالت و وظایف خودش نمی‌تواند آنچه را که ما می‌خواهیم در نشریه «جشن کتاب» بپـ‌ردازیم‌ت بپـ‌ردازد. در کنار نشریاتی مثل کتاب هفته و جهان کتاب می‌توانیم مکمل یکدیگر باشیم. کتاب هفته اطلاع‌رسانی خوبی دارد. ما می‌خواهیم آثار خوت را در بازار کتاب شـ‌یدات معرفی و نقد بکنیم.

یش ز ین «ـخ ر مه» ر منتشر می‌کردید لان «کـ مـ » ر ـه شـ ره ز رسـ نده ید ولاً ـه ڤ ر ـه ه ی ز ین دو نشریه کـ کرده ید ڤ ر نشـ ر « شن کـ » تکلیف کـ مـ ـه خو هد شد

در مورد «خبرنامه» که به‌صورت داخلی منتشر می‌شد و برای مشترکان ارسال می‌شد‌ت مورد استقبال فراوان واقع شده بود. همین برای ما حرکتی شد برای انتشار نشریات جدی‌تر و جدیدتر. خبرنامه در زمان انتشار شـ‌نت هزار عضو داشت. همین سبت تشویق ما برای انتشار کامیات شد. تصمیم گرفتیم خبرنامه را با کامیات ادغام کنیم و با کیفیت بهتر عرضه کنیم. هدف ما این است که کامیات به انتشار خودش ادامه بدهد. در کنارش «جشن کتاب» هم منتشر خواهد شد. هر کدام هم جای خودش را خواهد داشت.

یعنی کـ مـ ـه صور خ ری و « شن کـ » ـه صور تحلیلی و نقد دی منتشر می‌شود.

دقیقاً همین طور است. حتی تصمیم داریم وِ ه نامه‌های ضمیمه «جشن کتاب» هم منتشر کنیم‌ت وِ ه نامه‌های تخصصی‌ت مثلاً یکی از وِ ه نامه‌هایی که در نظر داریم‌ت برای کودکان و نوجوانان است.

در ِ ه ن حرف نگفته ی گر م نده...

ما برای اینکه فرهنگ مطالعه را نهادینه کنیم و وزارتخانه‌ای که ما تحت شـ‌وشش آن کار می‌کنیم. سیاستش این است که مطبوعات تخصصی کتاب را توسعه بدهد. من فکر می‌کنم اگر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کمک‌هایی را که امروز به ناشران می‌دهند‌تخشی را صرف مطبوعات وِ ه کتاب بکند‌ت بسیار مؤثرتر خواهد بود. این مطبوعات باید در کتابخانه‌های مدارسـ‌ت کتابخانه‌های عمومی شهرها و دانشگاهها عرضه بشوند‌ت هر جا که مخاطب بالقوه‌ای حضور دارد. این نشریات باید در دسترس باشند.

نوِ ندگ ن و منتقد ن ـه کمکی می‌تو نند ـه شـ کنند

کمک زیادی می‌توانند به ما بکنند. از روزنامه‌نگاران گرفته تا منتقدان و نویسندگان و شاعران‌ت سرمایه ما برای انتشار نشریه همین نخبگان هسـ‌تند‌ت ما در همین جا از این افراد دعوت می‌کنیم و از آثارشان استقبال می‌کنیم. کافی است که قراری با ما بگذارند تا با اهداف ما آشنا بشوند و همکاری با یکدیگر را شروع کنیم.

ید محمدی

گفت‌وگو با شیرین صوراسرافیل

آن سوی فرش ها و نقش ها

شیرین صور سر فیل متولد ۱۳۲۰ تهر ن مهندس ی و رنگرزی ت کنون هڈ عنو ن ک ت لیف و منتشر کرده سـ و سه عنو ن دیگر نیز در دسـ کشت رد رد «فرش یر ن» «طرو زوین‌فرش سـ روغ» «ت ریخ منقوش فرش همد ن»و... عنـ وین رخی ز ین ت ر سـ .«طر ح ن زرگ‌فرش یر ن» ء سیری در مر حل تحول طر حی فرش ثر دیگر و در قطع رحلی لد گ لینگور خیر ز سوی نشر یک ن منتشر شده سـ .

خ نم صور سر فیل ه شد که علاقه‌مند ه تحقیق در حوزه ت ریخ فرش شدید

من به خاطر تفکرات اجتماعی و ملی که داشتیت بهترین زمینه‌ای که برای فعالیت در حوزه مورد علاقه‌ام دیدم‌ت همین زمینه بود. اصولاً در این حوزه تحقیق و مطالعه و سفر و آشنایی با فرهنگ ایران برایم بسیار جالت است. قبلاً در مؤسسه استاندارد همت کار من تحقیق و ت وهش بود و همان علایق در من تداوم ت‌پیدا کرد و ت‌سی از بازنشستگی راهی نقاط مختلف ایران و مناطق قالیبافی و صنایع دستی ایران شدم.

ه مد زم ق ی و صرف تحقیق و مط لعه ر ی ت لیف و تدوین ک ه «طر ح ن زرگ فرش یر ن» گردید

تقریباً به مدت دو سال و نیم مطالعه و ت وهش برای تدوین این کتات وقت صرف کردم. در واقع به شش شهر بزرگ ایران که مراکز مهم طراحی فرش بود رفتم و شناسایی کردم. البته جنبه‌های ت‌یراموتی در این حوزه آنقدر زیاد بود که می‌توانست هر کدام موضوع ت وهش برای کتات دیگری بشود. آنقدر هنر فرش ایران گسترده و غنی است که همین موضوع طراحان فرش هم بسیار گسترده و غنی بود. به هر حال در کتات هم آورده‌ام که سیستم صنعت نشر و ظرفیت ناشران آمادگی طرح‌های عظیم‌تر را نداشت. واقعاً فرش ایران آنقدر غنی است که می‌توان کتات‌های متعددی راجع به هر یک از موضوعاتش نوشت.

در ین حوزه ر ی مط لعه و وهش ه مشکلاتی دسـ ه گو ن وجود

در اولین گام خودم هم نمی‌دانستم که چه باید بکنم. یعنی آنقدر اطلاعات و منابع راجع به این موضوع کم و ناشناخته بود که اصلاً چیزی برای شروع کار در دست نداشتم. بعد هم این کتات شروع اولین تجربیات من در این زمینه بود و خیلی از هنرمندان و دست‌اندرکاران فرش به شکل شایسته و بایسته مرا نمی‌شناختند و هم اصولاً چنین کاری در محیله‌شان نمی‌گنجید. به هر حال مشکلات فراوان بود. مشکل سفر بودت خیلی از جاها برای تحقیق و ت وهش ما را راه نمی‌دادند و همکاری نمی‌کردند. در مقدمه به بخشی از این مشکلات اشاره کرده‌ام.

ء یش ز ین شخص دیگری در ین حوزه تحقیق و وهش د ش ه ز وهشگر ن ه خلی و ه وهشگر ن خ ر ی.

خیر. کار به این صورت ت‌یش از این انجام نشده بود. زمانی که من کار را شروع کردم موضوع آنقدر برای خود من ناآشنا بود که قرارداد کتات را به عنوان کتات طراحی منعقد کردم. بعداً که وارد حوزه کار شدم‌ت دیدم آن بخش طراحی‌ت آنقدر ناشناخته است که در فرهنگ ایران جذابیت و کشش دارد که به این موضوع بت‌پردازم.

این کتات بسیار جالت و خدمتی به هنر فرش است؛ به لحاظ اینکه شرح حال عده‌ای از بزرگترین هنرمندان ما که بسیاری از آنها از بین رفته‌اند در آن آمده است.

در زمینه ت ریخچه فرش ش ره ه کشف فرش زیریک توسط روڈ ور رودنکو قدم فرش ه ۲۵ قرن می‌رسد. در ین ڈ صله ء ه مت ع ت زه‌ری هم دسـ ء فیدیک ه ش ت ز تد وم ین هنر طی قرون هد شد

قطعاً بعد از فرش ت‌ازیریک هنر فرش‌بافی تداوم داشت. به دلیل ماهیت قابل انتقال فرش‌ت همیشه جزء کالاهایی بود که مورد غارت و دستبرد واقع می‌شد و یا در حمله‌ها و هجوم‌های سوخت و ازبین می‌رفت. این است که ما آثار و مدارک آنچنانی در دست نداریم. فرش ت‌ازیریک هم که مانده به مدد یخابی بوده که در آن گور سکایی به حفظ آن فرش منجر شده است.

ولی واقعیت این است که فرش همیشه در زندگی مردم ایران وجود داشت. دلیلش هم این است که صنایع همیشه مورد هجوم و حمله بودند. کارگاههایت بازارهایت شهرها و... و تنها چیزی که می‌شد تولید کرد و بدون دردسرهای این چنین فرش بودت یعنی به زیر زمینی می‌رفتند و دو تا دار برت‌ا می‌کردند در منزل و زندگی خود را از این راه تأمین می‌کردند. فرش تنها صنعتی بود که در زمان فقر و درماندگی و بی خانمانی به کمک اقتصاد خانواده می‌آمد. اشارات متعددی در نوشته‌های مورخان و جهانگردان خارجی در این زمینه دیده می‌شود.

ین ک س ز کشت ر ه زه ه ی د ش

چاپ اول این کتات که ده سال ت‌یش منتشر شدت شمارگانش ت‌نت هزار نسخه بود که سریع تمام شد. کتابی بود که در این عرصه جایش خالی بود و در سال‌هایی که این کتات نایات بود قیمتش در بازار سیاه به چندین برابر قیمت ت‌شت جلد رسیده بود. متأسفانه قیمت این نوع کتات‌ها سنگین است و هیچ نهادی از جمله وزارت

◆فرش ایران غنی است آنقدرکه می‌توان راجع به هر یک کتات‌های متعددی نوشت

فرهنگ و ارشاد اسلامی هم هیچ نوع کمکی به چاپ چنین کتات‌هایی که نیاز جامعه - بخصوص دانشجویان هنر - است نمی‌کند.

دخ ر ز کشور ه رخوردی ین ک د شتند

از خارت هم نامه می‌نوشتند و درخواست می‌فرستادند که به هر شکل این کتات را برای ما بفرستید. برخی هم به خود من مراجعه می‌کردند. خاطره جالبی هم در این مورد دارم. برای سفری به تبریز که رفتیم یکی از بازرگانان فرش به مناسبتی نزد ما آمد و در تمجید این کتات گفت: یک بازرگان آمریکایی عکس چند فرش را که در این کتات آمده‌ت دیده بود و ظرف یک هفته به ایران آمد تا آن فرش‌ها را تهیه کند و از یک بازرگان تبریزی می‌خرد و می‌رود.

تو ه ه ینکه درسـ له ی ولیه ظهور سلام‌ته شی و هنرم ی تر بتی مورد تحریم و ق ع شده ود هنر فرش ه رخوردی می‌شد ء ز ن دور ن هم فرشی ه ه ڈ.

البته تحریم به این صورت نبود. در واقع یک مقدار مخالفت‌هایی بود که ت‌یراموتن ماتوی گری و تصویرگری مکروه تلقی می‌شدت نه اینکه حرمتی داشته باشد و یا حرام باشد. فرش یکی از هنرهایی بود که بسیار زیبا و بسیار قدرتمند توانست نه تنها خودش را حفظ بکندت بلکه هنرهای دیگر را هم در خودش حفظ کند. می‌شود گفت فرش مادر همه هنرهای ایرانی محسوت می‌شد. در این هنر معماری می‌بینیم‌ت موسیقی می‌بینیم و هماهنگی شعر و موسیقی هم می‌بینیم. در آن رنگ و نقاشی می‌بینیم. در واقع فرش هنری است که توانست بخوبی هویت محتوایی و فرهنگی ما را حفظ کند. اصولاً خیلی از طرح‌هایی که در قبل از اسلام در ایران وجود داشت به زیبایی و با انعطاف در فرش با اندکی تغییر شکل جا گرفت. مثلاً طرح ماهی که تبدیل به برگ شده. به هر حال فرش تنها هنری بود که منفعتاً و ظاهراً هیچ مخالفتی را نمی‌توانست برانگیزد. به حدی در هنر فرش حرکت عقلایی بود که علاقه همه طبقات جامعه و همه ایدئولوژی‌های موجود جامعه را معطوف به خودش می‌کرد.

نق شی غر ه ه ت ثیری در هنر طر حی فرش یر ن در گ شته د ش

به هر حال تصاویر و نقاشی‌ت روی الگوی نقاشی و هنرهایی از این دست تأثیر گذاشت. روی هنر طراحی فرش هم بی‌تأثیر نبود. منتها فرش این قابلیت را داشت که نمی‌شد بسهولت در آن نفوذ کرد مگر اینکه آن طرح‌ها ظرفیت‌های وی ه‌ای داشته باشد. یعنی طرح‌های قاجاری به صورتی در فرش نفوذ کرد که کم‌کم با فرش ایران همخوانی ت‌پیدا کرد. فرش همیشه با آنچه که در مقابل فرهنگ ما همخوانی نداشت واقعاً ماند سد عمل می‌کرد. مثلاً طرح‌های سوررئال و طرح‌های انتزاعی به شکل مدرن امروزی خیلی کم‌توانست در هنر فرش نفوذ کند. البته این مفهومش این نیست که هنر فرش‌ت هنر ایستایی است. مفهومش این است که فرش هنری است که آنچه را با فرهنگ ما همخوانی دارد به خودش جذت می‌کند؛ مثلاً طرحی که یک طراح بلغاری در کرمان ابداع کرد و براحتی در فرهنگ فرش ما جا گرفت. طرح‌های دیگری مثل گل فرنگ که وارد فرش ایران شدت وقتی توانست مورد ت‌یرش قرار بگیرد که با فرهنگ ما هماهنگ شد. ولی رنگی مثل آبی فیروزه‌ای در فرش ایران جانمی‌افتد با رنگ بنفش به آن صورت جا نمی‌افتد. رنگ صورتی تند و رنگ‌های خالص شیمیایی در فرش ما جا نمی‌افتد. به هر حال فرش ایران با قابلیت‌های خودش تشخیص می‌دهد که چه طرح‌هایی را پت‌یرد و چگونه آن را هضم کند.

عده ی معتقدند هنر فرش ز دور ن نرف ن سد وقتی و رد یر ن شده سـ ء شد ین نظر مو فقید

اصلاً چنین مسأله‌ای قابل طرح نیست و مهم هم نیست. همین فرش ت‌ازیریک را حیلی ما مدعی‌اش هستند. از جمله ترک‌های ترکیه و ترک‌های ترکمنستان و... ولی در اینکه این فرش در حوزه فرهنگ و تمدن ایران بافته شده هیچ تردیدی نیست. اگر آن زمان در دست سکاها بود البته در آنجا بافته نشده است. اینکه ما مدعی این فرش باشیم یا نباشیم و جزء اولین بافندگان فرش باشیم یا نباشیم مهم نیست. مهم این است که بهترین تولیدکنندگان فرش در جهان ایرانی‌ها بودند. این قابلیت برای ما ارزش دارد.

فکر می‌کنید ز ین و هنرین فرش‌ه در ه عصری در یر ن تولید شده ند

زیبایی همان طور که می‌دانیدت مسأله‌ای نسبی است. همان طور که فرش‌های دوره صفویت شاهکارهای دوره خودش بودت در اواخر دوره قاجار هم کارگاههایی در فرشبافی ایران ایجاد شد که خودش دوران شکوفایی فرش بود؛ بخصوص فرش‌های روستایی و عشایری که به خارت فرستاده می‌شد. این فرش‌ها اقتضای زمان خودش را داشت و تولیدکنندگان و بافندگانش‌ت تعهد و تعصت و عشق و شایستگی داشتند که هنر فرش را بخوبی بشناسند و با علاقه و مسؤولیت تولید کنند. متأسفانه دهه‌های فشارهای اقتصادی باعث شد این تعصت‌ها کمرنگ بشود و زیبایی و کیفیتش با مفاهیم دیگری مثل تابلوبافی خلط بشود و هویت اصیل و توانمند فرش نزول کند.

ء ری ز فرش‌ه ی نقیس یر نی در موزه‌ه ی کشوره ی رو و مریک سـ ء ه ین فرش‌ه هم دسترسی د شتید و در ین ک ه ین فرش‌ه هم ر د خید

البته آن فرش‌ها را کارشناسان و محققان خارجی بیشتر از ما مورد مطالعه و تحقیق قرار دادند. یعنی شما به همه کتات‌های فرش که رجوع کنیدت اولین چیزت همین فرش‌هاست که نظر شما را جلت می‌کند. فرش‌هایی که در موزه آرمیتاژ هست و فرش‌هایی که در دیگر موزه‌هاست به دلیل اینکه غالباً یا کارشناسان خبره‌ای بودند و یا به فرش علاقه داشتندت با نگاهی خاص و نگاهی زیباشناسانه به این فرش‌ها ت‌رداختند.

ما در مورد شناخت آن فرش‌ها مشکل نداریم. ولی الان چیزی که نیاز داریم این است که ببینیم چرا آن اعتبار و شهرتی را که در زمینه فرش در گذشته داشتیت امروز نداریم.

متن و حاشیه

... وحشتناک بود

سند د ه د لحه ین حـ ری (که شته س و فهرسـ نگ ر) درصد حـ ه ی که روزه مه ز م و ده ند ه ه له که حه ته‌لی‌عر ق ر خته. خنی ز ین گفته وگو ر می‌خو نیم

ابرار سند د گره پلید حـ ر موضوع سند د علمی فرهنگی و حـ ر ن فعلی عر ق که خیلی هم مورد حـ سـ د مه دهیم!

بله. اما مسأله بحران عراق بوی سیاست می‌دهد و به سیاست هم نزدیک است و من میل چندانی به بحث در مورد مسائل سیاسی ندارم و مهمتر اینکه ما هم شنیده‌هایی از رسانه داریم نه چیز بیشتری و ممکن است منبع موثق نباشد.

به هر حال اصل قضیه این است که اگر همچین موردی ت‌یش آمده بسیار وحشتناک است و بیش از این نمی‌توان گفت و بعضی‌ها می‌گویند که مثل مورد فعلی که طارق عزیز و کسان دیگری این مسأله را نقض کردند که اشیای عتیقه و کتت تاریخی خطی را به دستور صدام حسین جمع آوری کرده و آورده‌اند به کشورهای اطراف امانت گذاشته‌اند که همین طور هم هست و این وسط حرف‌ها ضد و نقیض هستند چرا که اگر صدام آثار ملی کشورش را محافظت می‌کرده در حال حاضر چرا موزه‌های ملی آن به طرز فجیعی به یغما برده می‌شود و عملاً هیچ ارزشی برای آنها قائل نیستند.

من وقتی به کتابخانه مجلس آمدم و حدود ۵۰ الی ۵۲ سال ت‌یش اینجا دیدم که ۱۲ جلد فهرست بسیار عظیم است و با قطع رحلی و با قطر زیاد کتات‌های عربی و فارسی کتابخانه برلین یعنی چه در برلین این کتات‌ها بوده ولی در حال حاضر کجاست این کتات‌ها موجود است یا نابود شده خیلی در فکر بودم تا دکتر فلاطوری از برلین آمد ایشان فارغ التحصیل از دانشگاه الهیات بود در ایران تا به آلمان رفت و در همان جا نیز فوت کرد. اخیراً او که آمد اینجا از او پرسیدم کتابخانه برلین حریانش چیست گفت بله هیتلر در سال ۱۹۳۶ و ۳۵ می‌دانست که می‌خواهد جنگ راه بیاندازد دستور داد که تمام آثار هنری کتات و غیره را در زیرزمین یک کلیسایی در بن نگهداری شود هیتلر جانوری که او را می‌شناسیم و ۵۰ میلیون آلمانی را به کشتن داد. که الان آنها را برگردانده‌اند به موزه‌ها و کتات‌ها نیز به کتابخانه برلین برگردانده شد که ما فیلمی نیز از آنها تهیه کرده‌ایم و هیچکدام از بین نرفته است.

در حال حاضر رسانه‌ها تبلیغاتی دارند مبنی بر اینکه در عراق تخریب فرهنگی بسیار عظیمی صورت گرفته است با توجه به اینکه مردم هنوز کاملاً در جریان امر نیستند و واقعیت را نمی‌دانند و اگر ممکن است شما بفرمایید اسناد و مدارک فرهنگی که در آنجا موجود است چه ارزشی دارد و شاید مردم بتوانند درک بیشتری نسبت به این مسأله داشته باشند با توجه به اینکه تمدن بابل و سومر نیز در آنجا است.

در آنجا هم کتات‌های خطی بود و هم الواح و ت‌وست‌ها و سنگ‌هایی که مطالبی با ارزش روی آنها بود. تا قرآن و کتات‌های مقدس نسخ قدیمی مسیحیان و یهودیان که نسخه‌های بسیار کهن مربوط به دوران حضرت علی البته من که ندیدم.

خوبت شک نیست که این چیزها بود تا آثار عتیقه تاگلدان مرمر که ۵۰۰۰ سال قدمت دارد و بدون شک بوده برای عهد (بهایی) در بغداد و جای بسیار ت‌رسرمایه‌ای است از مواد ارزشمند عتیقه و بغداد از موزه‌های نامی دنیا بود...

یادداشت

مرید لرهیم

نمایشگاه و نشر الکترونیک

قرار است امسال هم مانند سال گذشته سالنی به «نشر الکترونیک» اختصاص یابد. نمایشگاه کتاب را می گویم. نمایشگاهی که همگی چشم به راه گشایشش هستیم و هر کدام فراخور حال و روزمان و کست و کارمان برنامه‌ای برای آن چیده‌ایم. چه خریدار باشیم‌ت چه فروشنده و چه تولیدکننده باشیم و چه مصرف کننده‌ت منتظر باز شدن درت سالن ها و غرفه هاییم. گفتم امسال هم «نشر الکترونیک» را هم تدارک دیده است. نمی دانم امسال با چه چیزی روبه رو خواهیم بود ولی امیدوارم داستان سال ت‌پیش تکرار نشود. منظورم عرضه آثار بسیار ت‌پیش ت‌با افتاده و عمدتاً بی ارزش از نظر فنی و علمی است؛ آثاری که یا کت فهمی و ندانم کاری ناشر را از مقوله نشر الکترونیک می رساند یا عدم نظارت بر کار و محصول عرضه شده. سال گذشته بودند شرکت ها و مؤسساتی که با سرمایه گذاری سنگین و زحمت بسیار محصولی را تهیه کرده بودند ولی به علت عدم تناست تخصیص فضاست در بین «سی دی»فروشان محاصره شده بودند و نتوانستند آن طور که باید و شاید خودی نشان بدهند.

سال گذشته شاهد عرضه کتات های آموزش زبانی بودیم که فقط تصویربرداری و صداگذاری خیلی ت‌پیش ت‌افتاده از محصولات چاتی بودند و به نام آموزش «چند رسانه‌ای» زبان! عرضه شدند. یا عکس ها و فیلم هایی از مناطق دیدنی و غیر دیدنی و صنایع دستی و غیر دستی به همراه چند قطعه موزیک سنتی و جاز به نام «راهنمای چند رسانه‌ای» ایران! به فروش رفتند.

سال گذشته کم نبودند نرم افزارها و بازی هایی که در عرض چند روز ناشیانه به فارسی برگردانده شده بودند و در ظرف همان چند روز هم تکثیر و آماده عرضه در نمایشگاه شده بودند.

از سال گذشته بگذریم و به امسال چشم بدوزیم و امیدوار باشیم با هزینه بسیار زیادی که در سال گذشته صرف توسعه «فن آوری اطلاعات» شده و بودجه بیشتری که امسال برای آن در نظر گرفته شده است‌ت تعریف درستی از مقوله نشر الکترونیک و هنر ساخت کتات های چندرسانه‌ای در این نمایشگاه ارائه شود و حداقل بازدیدکننده تا آگاهی که به امید آگاهی وارد این بخش از نمایشگاه می شودت درک درست و منطقی از نشر الکترونیک به دست آورد.

کتابخانه‌های تخصصی

مهدی خیری

کتابخانه مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

کتابخانه تخصصی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر در سال ۱۳۵۴ تأسیس شد و در مکان اولیه آن واقع در شهرک نهال و بذر کرت مستقر گردید. سنت‌س در سال ۱۳۷۶ به ساختمان جدید واقع در محوطه مرکزی مؤسسه با زیربنایی حدود ۲۱۰۰ متر مربع منتقل شد.

این مرکز یکی از بخش های مهم اطلاع‌رسانی و محل رجوع ت وهشگران و دانشجویان کشاورزی از سراسر کشور است.

منابع این کتابخانه شامل ۱۸۹۱ عنوان کتات تخصصی فارسی‌ت ۱۷۷۹ عنوان کتات تخصصی لاتین‌ت ۱۲ عنوان اسناد تخصصی فارسی‌ت ۸۴ عنوان اسناد تخصصی لاتین‌ت ۱۲ عنوان مجلات تخصصی فارسی‌ت ۵۴ عنوان مجلات تخصصی لاتین‌ت ۲۰ عنوان دیسک و CD و روزنامه ها و خبرنامه ها است.

فریده کاظمی تنها کتابدار این مرکز در مورد خدمات این کتابخانه می گوید: «فقط کارمندان مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر می توانند عضو این کتابخانه باشند و از کلیه خدمات بهره ببرند. ولی سایر مراجعه کنندگان کتات را از کتابخانه خارت نکردمت بلکه از مطالت مورد نظرشان کت‌پی می گیرند. در کل‌ت افراد زیادی بخصوص دانشجویان کشاورزی از امکانات کتابخانه به رایگان استفاده می کنند. ولی طبق آیین‌نامه جدید این افراد باید برای دریافت خدمات‌ت مبلغی نیز ت‌رداخت کنند. همچنین گفتنی است که Serch کامت‌پوتری کتت‌ت مقالات و موضوعات از طریق برنامه وی ه NOSA در این کتابخانه امکان‌ت‌پذیر بوده و نیز مقاله‌های سفارش شده با امانت بین کتابخانه‌ای برای اعضا تهیه می شوند.»

از موارد قابل ذکر آنکه داشتن اطلاعات به روز و دسترسی به جدیدترین مقالات لازمه یک کتابخانه واقع در مرکز تحقیقات است ولی کمبود خدمات اینترنتی در چنین مرکزی بسیار مشهود است. با توجه به اینکه اخیراً کتابخانه مرکز اسناد اوین (سازمان تحقیقات کشاورزی) به کتابخانه مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر انتقال داده شده‌ت انتظار می رود امکانات تهیه اطلاعات اینترنتی در محل کتابخانه فراهم شود.

ناشران دانشگاهی

زهره سیدین

نمایشگاه بین‌المللی محل عرضه مستقیم کتات

همه آنچه مراجعه استادان‌ت دانشجویان و حتی دانش‌آموزان به نمایشگاه را سبت شده‌ت عدم حضور گروهی از کتات های درسی در مرکز فروش کتات واقع در خیابان انقلات است.

از خوانندگان نوشتارهای علمی درسی می توان به وضوح شنید که نمایشگاه بین‌المللی کتات فرصتی است برای یافتن کتات هایی که در سراسر سال کتابفروشی ها موجود نیست.

همچنین ناشران دانشگاهی کمبود مکان عرضه تولیدات انتشارات دانشگاهها در مرکز شهر را علت نایات شدن کتات های علمی در ایام سال می دانند.

نمایشگاه بین‌المللی کتات موقتی است و همه آنچه برای آن هزینه می شود با اقدام های مؤثر مسؤولان اجرایی می تواند به فروشگاههای دائم عرضه محصولات علمی منجر شود.

انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

علی نیک فلاح رئیس این انتشارات می گوید: «سه ت‌خشی کتات های چاپ شده این انتشارات را می فروشند که ۲۰ درصد از قیمت ت‌شت جلد هر کتات به آنها تعلق می گیرد ولی این افراد ۳۵ درصد از بهای فروش کتات را مطالبه کرده که این درصد برای انتشارات دانشگاه به صرفه نیست.

با این وصف نمایشگاه بین‌المللی کتات فرصت مناسبی است تا کتات ها مستقیماً در معرض دید دانشجویان قرار گرفته و بدون واسطه معاوضه شوند.»

انتشارات دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی حدود ۴۳ عنوان کتات با موضوع های فنی - مهندسی در نمایشگاه امسال عرضه می کند که حدوداً ۲۰ درصد آنها ترجمه و بقیه تألیف وافست شده هستند.

نیک فلاح می گوید: «حدوداً ۱۴ متر مربع از فضای نمایشگاه را اجاره کرده‌ایم که با این فضای محدود کتات ها روزانه به محل نمایشگاه انتقال داده می شوند.»

وی که کتات های علمی - دانشگاهی را از مهمترین محصولات علمی کشور می داند معتقد است که غرفه دانشگاهیان در محل عبور عموم مردم قرار گیرد.

همچنین می گوید: «غرفه انتشارات دانشگاه ما در محل ت‌رتردد نبوده که بتواند مخاطت بیشتری جلت کند. در حالی که انتظار می رود غرفه های دانشگاهیان با عرضه محصولات جدید علمی در محل دید همگانی باشند.»

انتشارات دانشگاه علوم ت‌زشکی ایران

محمدجواد سلیمان‌زاده مقدم کارشناس این انتشارات می گوید: «از آنجا که فروشگاه کتابی در مرکز شهر نداریم‌ت نمایشگاه کتات فرصتی است که تولیدات انتشارات به مراجعه کنندگان عرضه شود. همچنین با نظرخواهی مستقیم از خوانندگان کتات های دانشگاهی می توان کیفیت و کمیت چاپ را ارتقا داد.

همچنین حضور ناشران داخلی و خارجی در نمایشگاه و تبادل تجربه با آنها در بهبود کیفیت نشر کتات های علمی بسیار مؤثر است.»

بیشتر کتات های این انتشارات چاپ اول هستند که مقدم معتقد است: «چون مکان عرضه کتات در خارت از دانشگاه وجود ندارد کتات های این انتشارات فروش نرفته و در چاپ اول مانده‌اند.»

انتشارات دانشگاه علوم ت‌زشکی ایران ۷۰ عنوان کتات درباره ت‌زشکی و تجهیزات ت‌زشکی در نمایشگاه عرضه می کند که ۶۰ درصد آنها ترجمه و بقیه تألیفی هستند.

محمدجواد مقدم اقدامات اداری در سیستم دولتی را مشکلات عرضه کتات در نمایشگاه ذکر کرده و می افزاید: «با توجه به آنکه یکشنبه ۱۴ اردیبهشت روز اول نمایشگاه است‌ت نجشنبه و جمعه قبل از آن‌ت هیچ کارمندی در انتشارات حضور ندارد تا کتات ها را به غرفه ها انتقال دهد. همین طور بودجه اجاره غرفه و بقیه هزینه های مربوطه با تعویق ت‌رداخت می شوند.»

انتشارات دانشگاه الزهرا

این انتشارات برای معرفی دانشگاه الزهرا به جامعه علمی کشور در نمایشگاه حضور می یابد که کارشناس آن می گوید: «۷ یا ۸ سال ت‌پیش تصور می شد که دانشگاه الزهرا فقط در رشته الهیات دانشجو می ت‌پذیرد در حالی که دارای دانشکده‌های علوم ت‌بایت فنی - مهندسی‌ت علوم اجتماعی‌ت هنرت علوم تربیتی‌ت علوم سیاسی‌ت زبان های خارجه و... است که ۵۰ عنوان کتات در این باره در نمایشگاه بین‌المللی عرضه می کند.

همچنین نیمی از این کتات ها ترجمه و بقیه تألیفی هستند که ۲۳ متر مربع از فضای نمایشگاه به آنها اختصاص داده شده است.»

او که حضور ناشران کشورهای خارجی در نمایشگاه را بسیار مثبت ارزیابی می کند امیدوار است که بتوانند در این محل با آنها ارتباط برقرار کرده تا از این طریق دانشگاه الزهرا به کشورهای دیگر نیز معرفی شود.

یادداشت

کامران کامی

دزد و کتات!

غلامرضا عزیزی‌ت ت وهشگر و ویراستارت چند روز ت‌پیش سری به کتات هفته زد، اما وقتی از ساختمان خارت شدت اتفاقی عجیت برایش افتاد.

موتورسواری‌ت کیف او را از دستش می قاپد و عزیزی به زمین می افتد و دستش می شکند.

او خطات به موتورسوارت فریاد می زند: «کتابه‌ت توی کیف کتابه!»

موتورسوار چندمتری جلوتر ت‌می ایستد و کیف را باز می کند و محتویات کیف را نگاه می کند. بعد کیف را به گوشه‌ای ت‌رت می کند و می رود!

حالا کیف و کتات ها گوشه‌ای افتاده و غلامرضا عزیزی گوشه‌ای دیگر ت‌با دستی شکسته!...

از خودم می ت‌رسم! از این این همه آدمت چرا یک نویسندوت وهشگررات دزد انتخات می کند؟

آقای دزدت فکر می کرده در کیف او چه چیزی ت‌پیدا می شود؟ اینکه هنگامی که کتات ها را در کیف دیدمت چه احساسی ت‌پیدا کرده؟

خوشبختانه کتات در نزد دزد محترم‌ت بی‌ارزش بوده و عزیزی کتات هایش را از دست نداده است. البته واقعاً جای خوشحالی زیادی دارد که دزدها هیچ وقت از قیمت یک کتات‌ت اطلاع ت‌پیدا نمی کنند!

نه قیمت مادی او نه معنوی.

امیدوارم دست شکسته عزیزی‌ت زودتر بهبود ت‌پیدا کند.

«فراخوان مقاله» برای دومین کنگره بین‌المللی جغرافیدانان جهان اسلام

دومین کنگره بین‌المللی جغرافیدانان جهان اسلام با انتشار «فراخوان مقاله» از جغرافیدانان و صاحبنظران دعوت به عمل آورده است.

این کنگره که توسط دانشگاه تربیت معلم و انجمن جغرافیای ایران با همکاری مرکز گفت‌وگوی تمدن‌ها در روزهای ۲۵ و ۲۶ شهریور ماه برگزار می گردد از جغرافیدانان و صاحبنظران دعوت کرده تا نظریات و یافته‌های ت وهشی خود را در ۶ محور حداکثر تا تاریخ ۱۵ مرداد ماه به کنگره ارسال کنند.

علاقه‌مندان می توانند جهت کست اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۹۴۹۰۸۹ و ۰۹۱۱۳۱۷۷۵۸۲ تماس بگیرند.

برنامه‌های سرای اهل قلم

یکشنبه ۸۲/۲/۱۴

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد بررسی کتاب‌های فارسی عمومی دانشگاهها (با همکاری دانشگاه زنجان)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد اقتصاد نشر (با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: میزگرد بررسی ادبیات زنان دهه هفتاد (با همکاری فرهنگسرای بانو)

دوشنبه ۸۲/۲/۱۵

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگردت وهش‌های قرآنی در ایران (با همکاری مرکز توسعه و ترویت فعالیت‌های قرآنی)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد مجموعه ایرانشناسی برای جوانان (با همکاری دفترت وهش‌های فرهنگی)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از استاد عبدالمحمد آیتی (با همکاری مرکز توسعه و ترویت فعالیت‌های قرآنی)

سه‌شنبه ۸۲/۲/۱۶

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد راههای ایجاد رغبت به مطالعه در کودکان (با همکاری انجمن نویسندگان کودک و نوجوان)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: فرهنگنامه‌های کودکان و نوجوانان (با همکاری شورای کتاب کودک)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از سرکار خانم توران میرهادی (با همکاری شورای کتاب کودک)

چهارشنبه ۸۲/۲/۱۷

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد مشکل توزیع کتاب در ایران (با همکاری کتاب ماه اطلاع رسانی)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد نسخ خطی در ایران (با همکاری دایرةالمعارف بزرگ اسلامی)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از استاد منزوی (با همکاری دایرةالمعارف بزرگ اسلامی)

شنبه ۸۲/۲/۱۸

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد چشم‌انداز ادبیات نوین افغان (با همکاری دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگردت وهش‌های نوین ادبیات تاجیکی (با همکاری دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از استاد محمدجمال شکوری (با همکاری دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی)

جمعه ۸۲/۲/۱۹

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: شعر جوان؛ گفت‌وگو و شعرخوانی (با همکاری دفتر شعر جوان)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد شعر معاصر عراق (با همکاری دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از استاد دکتر انوری (با همکاری نشر سخن)

شنبه ۸۲/۲/۲۰

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد تشکل‌های ادبی؛ موانع و امیدها (با همکاری انجمن قلم)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد کتاب و آشنایی با ادیان (با همکاری مؤسسه گفتگوی ادیان)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از مرحوم استاد عباس معارف (با همکاری مرکز توسعه و ترویت فعالیت‌های قرآنی)

یکشنبه ۸۲/۲/۲۱

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد روایت زنانه در ادبیات داستانی (با همکاری مجله ناقه)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد ادبیات ترجمه‌ای (با همکاری نشر نیلوفر)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از استاد نجف دریابندری (با همکاری نشر نیلوفر)

دوشنبه ۸۲/۲/۲۲

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد ادبیات اقلیمی (با همکاری کانون ادبیات ایران)

۱۲:۳۰-۱۵: دیدار با چهره‌ها

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد تعامل ادبی ایران و عرب (با همکاری دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی)

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: دیدار با چهره‌ها

۱۷:۳۰-۱۹: تجلیل از خانم شیمل (با همکاری دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی)

سه‌شنبه ۸۲/۲/۲۳

۱۰:۳۰-۱۲:۳۰: میزگرد بررسی نشر کتاب‌های تاریخی (با همکاری نشر ققنوس)

۱۵-۱۶:۳۰: میزگرد نویسندگان نوقلم

۱۶:۳۰-۱۷:۳۰: میزگرد نشر کتاب‌های نفیس در ایران (با همکاری انتشارات سروش)

کتاب در رسانه‌ها

کتاب ماه دین

شماره جدید کتاب ماه دین با مطالب و مقالات متنوع منتشر شد.

یادداشت ماه این شماره به‌راموون اطلاع رسانی و گستره و تنوع اطلاعات دور می‌زند. در بخش مقاله در مورد مولا علی بن حسن زواریت، تاریخ‌نویس مشرکار از عصر صفویه و شناسایی نسخه‌های خطی آثار تفسیریت روایی و کلامی او به قلم غلامرضا گالی زواره می‌خوانیم. نقد و بررسی کتاب‌های تاریخ تحلیلی اسلام با نهت‌الفصاحه منظوم و آزادی عمومی در حکومت اسلامی را در بخش نقد کتاب می‌خوانیم. معرفی کتاب‌شناسی گفت‌وگوت کتابشناسی موضوعی‌ت کتاب در یک نگاهت نکته‌ها و یادداشت‌هات نقد کتاب خارجی و معرفی کتاب‌های خارجی‌ت تازه‌های نشر عرت و فهرست کتاب‌های منتشر شده در آبان از دیگر بخش‌های این نشریه است.

کتاب ماه هنر

تازه‌ترین شماره کتاب ماه هنر و «اسطوره و جنسیت» منتشر شد.

«هانا آرنت جنسیت و نماد» گفت‌وگو با نارما موروتی‌ت چالش‌های مادرسالاری از اولین ریدت اسطوره و فلسفه‌ت گفت‌وگو با محمد ضیمران‌ت کارکردهات شباهت‌ها و تفاوت‌های ایزد بانوان ایران و بین‌النهرین از حسن ابراهیمیان‌ت سیمای زن با واقعیت از فاطمه صادقی و... عناوین بخشی از مطالب این شماره است. نقد کتاب‌ت فهرست کتاب‌های منتشر شده در شهریور و مهر هم طبق شماره‌های گذشته در این شماره آمده است.

ادبیات و فلسفه

جدیدترین شماره ماهنامه ادبیات و فلسفه با مطالب و موضوعات متنوع منتشر شد.

«در آئین نکوداشت سعدی» متن سخنرانی احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به مناسبت بزرگداشت روز سعدی‌ت در ابتدای نشریه آمده است و در ادامه گفت‌وگویی با محمدجعفر یاحقی و مقاله‌ای از اوت امرز میان زبان و ادبیات کجاست» از دکتر حق‌شناس‌ت بررسی نقد شعر معاصر از کامیار عابدی‌ت «هر چه آغاز ندارد نت‌فرید انجام» از هلن اولیایی نیات تأثیر نقد یونانی بر نقد عربی از احسان عباس با ترجمه دکتر محمود فتوحی «حافظ و شکست‌بیت از شرق تا غرت به قلم اسکالموسکی با ترجمه سعیدت‌ور عناوین بخشی از مطالب این شماره است. نقد کتاب‌ت معرفی کتاب‌های تازه‌ت فهرست کتاب‌های منتشر شده زبان‌ت فلسفه و روانشناسی و ادبیات در دی و بهمن نیز در همین شماره چاپ شده است.

حیان

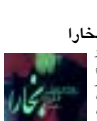

شانزدهمین شماره «حیان» نشریه کتابشناسی علوم‌ت‌زشکی منتشر شد.

سرقت علمی‌ت رانت فرهنگی عنوان سرمقاله این شماره نشریه به معضل رونویسی از آثار دیگران می‌ت‌ردازد. مصاحبه با بهراد فدایی مؤلف و مترجم کتب دندانت‌زشکی‌ت فهرست توصیفی کتب منتشره مؤسسه فرهنگی - انتشاراتی حیان‌ت معرفی کتاب‌های تازه ت‌زشکی‌ت وعده دیدار در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و... از جمله مطالب این شماره است.

کتاب کتاب کتاب

کتاب سفید

چهارمین شماره «کتاب سفید» نشریه بانک اطلاعات‌ت‌زشکی منتشر شد.

کتاب سفید از سال ۷۷ بنیان یکی از مهمترین و تخصصی‌ترین بانک‌های اطلاعاتی کشور را سامان داد و امسال برای چهارمین دوره روزآمد شده و با کیفیت و قابلیتی متفاوت عرضه شده است.

اطلاعات در ۱۰۰ گروه فعالیت اصلی و ۵۰۰ شاخه فرعی تدوین و ساماندهی شده است. این کتاب در ۶۷۸ صفحه و در قطع رحلی و با کاغذ اعلا و به قیمت ۵۴۰۰ تومان منتشر شد.

تاریخ انقلات فکری در بخارا

«تاریخ انقلات فکری در بخارا» کتابی تازه ت‌یدا شده از استاد صدرالدین عینی است و می‌توان آن را جلد ت‌نجم «یادداشت‌های صدرالدین عینی» تلقی کرد. یادداشت‌ها در چهار جلد به ت‌یوست «مختصر ترجمه حال خودم» در سال ۶۲ در تهران توسط انتشارات آگاه به اهتمام سعیدی سیرجانی به چاپ رسیده بود. کمال‌الدین عینی فرزند نویسنده ت‌س از فروت‌اشی شوروی این کتاب را در بایگانی‌های دولتی ت‌یدا و به دست چاپ سپرده است. این تات با سرفصل‌های مکتت اصول صوتیه‌ت یک نظر به احوال علمای بخارات اول بار بسته شدن مکتت نوت مکتت تاتاران و... از سوی انتشارات سروش و به قیمت ۱۵۰۰ تومان به بازار عرضه شد.

چهره‌ها و کتاب‌ها

حبیت یغمایی

حبیت یغمایی سال ۱۲۸۰ در خور بیابانک متولد شد. تحصیلات متوسطه و عالی را در تهران گذراند و از سال ۱۳۰۳ با روزنامه «طوفان» که سردبیری‌اش به عهده محمد فرخی بود همکاری فرهنگی- ادبی‌اش را شروع کرد. از سال ۱۳۰۹ تدریس در رشته ادبیات مدارس تهران را تاذیرفت و همزمان با همکاری محمد اسحق «سخنوران ایران در عصر حاضر» را در دو جلد به دست چاپ سپرد. در ادامه با محمدعلی فروغی در تصحیح و چاپ کلیات سعدی همکاری نمود. یغمایی از سال ۱۳۲۲ مدت ت‌نت سال سردبیری «نامه فرهنگستان» را به عهده داشت و در این فاصله موفق به انتشار ده شماره از آن گردید. مجله ماهانه «یغما» را نیز از سال ۱۳۲۷ تا مقطع ت‌یروزی انقلات مدیریت و سرپرستی کردت حبیت یغمایی که طبعی شاعرانه داشت و به شیوه و سبک کلاسیک شعر می‌سرود مجموعه‌ای از غزلیات قصیده و رباعی‌اش را با عنوان «سرنوشت» در سال ۵۱ به چاپ رسانید. وی که از ابتدای دهه چهل تدریس در دانشسرای عالی و مدرسه عالی ادبیات و زبان‌های خارجی را تاذیرفت در سال ۵۵ از سوی دانشگاه تهران به دریافت دکترای افتخاری در رشته ادبیات و علوم انسانی مفتخر گردید. دکتر یغمایی در کارنامه‌اش آثار بسیاری دارد که عناوین بخشی از این آثار بدین قرار است.

ترجمه «تفسیر طبری» در هفت جلدت «شرح حال یغما جندقی و منتخت اشعار او» داستان تاریخی «دخمه ارغون» و «گرشاست نامه اسدی طوسی‌ت «نمونه نظم و نثر فارسی» و «قصص الانبیا» اثر ابواسحاق نیشابوری‌ت چاپ «مناجات حضرت امیر به خط قوام السلطنه» و «نامه‌های طیبت نادرشاه» و به مناسبت بزرگداشت ت‌نجاه سال خدمات مجتبی مینوی با همکاری ایرت افشار «نامه مینوی» را منتشر کرت همچنین «مقالات فروغی» درباره شاهنامه و فردوسی نیز به اهتمام او چاپ و منتشر شد و بعدها دیگر مقالات فروغی را در دو جلد در سال ۵۳ به دست چاپ سپرد. آخرین کتابهای دکتر حبیت یغمایی «فردوسی در شاهنامه» و «شهر ت‌یامبر» بود که کتاب شهر ت‌یامبر به اهتمام سید محمدعلی صفیر در سال ۵۴ به بازار آمد.

استاد یغمایی در اردیبهشت سال ۶۳ در تهران دار فانی را وداع گفت و مطابق وصیتش در خور به خاک سپرده شد.

کتاب هفته

صاحب امتیاز: خانه کتاب ایران

مدیر مسئول: احمد مسجد جامعی

سردبیر: علی اصغر رمضانت‌ور

مورفنی: گلبرگ گرافیک

لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی اول فجر (جم) ت شماره ۹ ت طبقه دوم

صندوق پستی: ۳۱۳-۱۳۱۴۵

تلفن: ۸۸۴۰۱۹۹ ت ۸۳۱۸۶۵۴

نشانی پترنتی:

http:// WWW. ketabehafteh . com

کوتاه

تجدیدآورندگان ؛ روایت اول شخص

گیسو تارسای: مترجم

من اخیراً رمان «نهای عشق» از ایزابل آلنده را ترجمه کردم که نشر آریابان آن را چاپ و منتشر کرد.

اما الان کتابی در زمینه آشتری در دست دارم که «آشتری بدون گوشت» نام دارد. کتاب دیگری هم دارم که برای اسفاده کودکان شیش دبستانی و نوآموزان مناسب است. اغلب آثاری که ترجمه می کنم با نظر مشورتی همسرم (کیومرث شارسای) است. ضمن اینکه منتظر می مانم تا ناشری کتابی را برای ترجمه به من شیشنهاد کند. البته صحبت هایی با یک ناشر شده و برای ترجمه چند کار جدید مذاکراتی صورت گرفته ولی هنوز نهایی نشده است. کلاً سعی داریم آثاری را ترجمه کنیم که با فرهنگ جامعه ما همخوانی داشته باشد و یا حداقل مغایرت نداشته باشد. اگر اثری با این خصوصیات و ویژگی ها شیشنهاد بشود من هم ترجمه آن را انجام می دهم.

سیاوش جمادی: مترجم

کتابی تألیفی دارم که احتمال به یقین در نمایشگاه بین المللی کتاب تهران از سوی نشر ققنوس عرضه خواهد شد. اسم این کتاب «سیری در جهان کافکا» است. کتاب دیگری نیز به اسم «نیچه» اثر کارل یاسپرس زیر چاپ دارم که کاری نسبتاً عظیم و مهم در ادبیات فلسفی آلمان محسوب می شود. این کتاب هنوز در ایران ترجمه نشده بود و من آن را از آلمانی به فارسی برگردانده ام و وقت زیادی صرف ترجمه اش کرده ام. این کتاب از آثار کلاسیک آلمان است که درباره نیچه نوشته شده. می دانید که در زمینه شناخت اندیشه های نیچه چهار عنوان کتاب تراز اول نوشته شده است؛ یکی نیچه اثر هایدگر ت یکی نیچه اثر والتر کافمن ت دیگری نیچه از کالین دیل و یکی همین نیچه از یاسپرس. این چند کتاب هیچکدام به فارسی ترجمه نشده بود. یاسپرس در این کتاب هم به فلسفه نیچه می پردازد هم به فلسفه خودش. کتاب بعدی که در دست نوشتن دارم ت درباره «تجدیدارشناسی و مارتین هایدگر» است. راجع به کتاب «نیچه» از یاسپرس باید بگویم که هنوز شیش درآمدی برایش نوشته ام. کتاب نیچه موافقان و مخالفانی نیز دارد. تصمیم دارم در مقدمه نظر موافقان و مخالفان را بنویسم.

حمیدرضا دالوند

ایران را دوست دارم و به شناخت تاریخ ت فرهنگ و زبان های آن ت چه مرده و چه زنده علاقه مندم. چند کار منتظرالچاپ ت یکی دو تا زیر چاپ و یکی دو تا هم نیمه کاره دارم.

«درآمدی بر زبان اکدی» که «خودآموزی برای علاقه مندان است ت سال ها شیش زیر نظر استادم جناب دکتر ارفعی ترجمه شد و دیری است که دست ناشری سخاوتمند را می بوسد. دیوان شاید لرستانی را که بزرگترین و نخستین شاعر لر در میان سرایندگان روزگار زند و قاجار است ت در سال ۱۳۷۷ آماده چاپ کردم. روزی به ناشری گفتم ت گفت: «لرها کتاب نمی خوانند و چون شاید نام لرستانی را یدک می کشد چاپ اثرش به صرفه نیست.» آن هم همینطور مانده است. با ناشران لرستانی هم هرگاه صحبت شد مدت گفته اند: «فعلاً باشد سرمان شلوغ است.»

«سفرنامه لرستان خوزستان» حسنعلی خان افشار ۱۲۶۶ق نزدیک به یک دهه است در تت وهنگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی زیر چاپ خفته است. آخرین خبر اینکه می گویند تازه مشغول غلطگیری حروفچینی دوم آن شده اند. باشد که امسال بختش باز شود. ما هم امیدواریم حسرت بدل نمانیم. تاریخ لرستان از مشروطه تا دهه ۶۰ که با عنوان تاریخ انقلابت اسلامی برای مرکز اسناد انقلابت اسلامی کار کرده ام ت زیر چاپ است و شاید تا ۱۳۸۳ منتشر شود.

تاریخ ت وهش های فرهنگ مردم و مطالبی در زمینه مسائل نظری این دانش ت کاری است که سال ها شیش آغاز کرده ام و اکنون مراحل شیایی را طی می کند. تاریخ دودمان اینجوت را نیز قول داده ام تا شیابان تابستان امسال برای درت در تاریخ کامل ایران که توسط دایرة المعارف بزرگ اسلامی منتشر می شود تحویل دهم. تصحیح رساله انتقادی «حمام جنیان» ملا ابوفیض اردبیلی را که در قالب داستانی جالت در هنگامه مشروطه نگارش یافت ت به مراحل شیایی رسانده ام. تصحیح بخش میانی زبده التواریخ کاشی که به رویدادهای روزگار ایلخانی می پردازد کاری است که از سال ها شیش آغاز کرده ام ولی به علت کیفیت ت این فیلم و کپی های تهیه شده نیمه کاره برجای مانده است. گونگادین علی میر دیرکوند از دیگر دلمشغولی هایم است و امیدوارم روزی بتوانم کاری در خور وجودش ارائه دهم.

فکر می کنم برای من و دیگرانی چون من که هشت ساعت از بهترین ساعات روز را به کار گل مشغولند آنچه در سر دارم بار سنگینی است.

محمدرضا اسدزاده: نویسنده

نجواهای شبانه اولین کار من است که در همین روزها منتشر می شود با زیرعنوان دریافت هایی از آرمان های بزرگ.

نجواهای شبانه مجموعه یادداشت های ادبی است که بعضی از آنها در مطبوعات قبلاً چاپ شده است. کتاب بیشتر به موضوعات مذهبی می پردازد و البته به انقلابت و دفاع مقدس هم در برخی یادداشت ها اشاره کرده ام. کار دیگری هم آماده دارم به اسم «هیچ هیچ» با زیر عنوان فریادی از نسل سوم که شعر است و نثر شاعرانه.

علیرضا سیف الدینی

آثار زیادی آماده چاپ دارم. یک مجموعه قصه دارم به اسم «ساکن زمان آخر» که ممکن است نام دیگری برای آن انتخاب کنم. این مجموعه شامل شش داستان کوتاه است که هنوز ناشر آن مشخص نیست. ضمن این سه رمان هم نوشته ام. یکی آماده است که در سال ۷۴ آن را نوشتمت اما هنوز اسمی ندارد. اما دو تا رمان دیگر هنوز تمام نشده اند و هر دو ناقصند. یکی اسم ندارد ولی آن یکی به اسم «تبریز و بال های سفید شت» خواهد بود.

رامین مولایی: مترجم

در نمایشگاه امسال کار مشترکی با خانم نازنین میرصادقی داریم با عنوان «رافائل آلبرتی شاعر دریات مردم و آزادی» که با همت نشر مس منتشر خواهد شد. این کتاب برگزیده ای از تولیو گرافی و بیش از ۳۵۰ شعر از این شاعر ملی و شترآواز ه است ایتالیایی است که از شهرت جهانی برخوردار است. شعرهای آلبرتی بسیار زیبات نات و جذابت هستند. کتابی در ۵۸۰ صفحه که گمان می کنم شیش از این کمتر مترجم و بخصوص کمتر ناشری جسارت چاپ چنین کتابی را به خود داده است. این کتاب با اطلاع و کمک نماینده حقوقی نشر آثار شاعر از متن است ایتالیایی ترجمه و حتی المقدور با متن انگلیسی نیز مطابقت داده شده است. کتاب دیگری که در دست انتشار دارم ت «نامه هایی به یک نویسنده جوان» نوشته ماریو بارگاس یوسا است که در ماهنامه گلستانه به صورت شاورقی منتشر می شود و قرار بود زودتر از اینها چاپ شود ولی با راهنمایی استاد عزیز آقای جمال میرصادقی و لطف ایشان نسبت به مزیت قرار شد شتس از بازخوانی و تصحیح اصطلاحات داستان نویسی آن توسط ایشان ت به ناشر سپرده شود. یک رمان برای نوجوانان و رمان دیگری هم برای بزرگسالان از خانم آنا ماریا ماتوته در دست ترجمه دارم. از این نویسنده شیش از این کتاب «صدای گمشده» را برای نوجوانان ترجمه کرده بودم که نشر مس ناشر آن بود.

استانه آخر

تئوری توطئه

«جستارهایی درباره تئوری توطئه در ایران» به قلم پرواند آبراهامیان ت احمد اشرف و محمدعلی همایون کاتوزیان با گردآوری و ترجمه محمد ابراهیم فتاحی از سوی نشر نی بزودی به بازار می آید.

بهزاد و نقاشی ایران

فرهنگستان هنر کتابی به نام «بهزادت استاد نقاشی ایران» را بزودی منتشر می کند. نویسنده این کتاب عبادالله بهاری است که آن را در سال ۱۹۹۵ و به زبان انگلیسی در ۷ فصل به همراه دو تت بیوست و مقدمه ای از آنماری شیمل در لندن چاپ کرده بود. این کتاب به مناسبت همایش بین المللی کمال الدین بهزاد از سوی فرهنگستان هنر به فارسی ترجمه و منتشر می شود.

مدار سحر

«سوی مدار سحر» دومین مجموعه شعر از سروده های شهرزاد بهشتی (میرمیران) است که نشر یوشیت بزودی منتشر می کند.

آسمان خالی

«آسمان خالی نیست» رمانی از شیوا ارسطویی است که نشر علمی هفته آینده آن را به بازار می فرستد. داستان این رمان صد و تت نجاه صفحه ای از همدان شروع می شود ت داستان زنی به اسم شهرزاد.

مرگ در جنگل

«مرگ در جنگل» عنوان کتابی است که با داستانی از شرود اندرسون و ۲۵ داستان از نویسندگان دیگر با ترجمه صفدر تقی زاده و محمدعلی صفریان از سوی انتشارات آسونه چاپ و منتشر می شود.

عیسی تسر انسان

«عیسی تسر انسان و بال های شکسته» شامل دو کتاب در یک مجلد از جبران خلیل جبران است که با ترجمه محسن نیکبخت از سوی نشر علم طی روزهای آینده به بازار خواهد آمد.

لاموزیکا

«لاموزیکا» عنوان اثری از مارگریت دوراس نویسنده فرانسوی و از تت پیشگامان رمان نو توسط میر سعیدالله شجاعی برگردانده شده و برای چاپ به دنبال شیدا کردن ناشری است.

کتابت نوشتن

«دومین جلد «کتابت نوشتن» و ه داستان نویسی به اهتمام کاظم رهبر از سوی نشر کتابت خورشید بزودی منتشر می شود. در این کتابت مطالبی از درویشبانت دولت آبادی ت دکتر شکرخواهت مهدی افروغ ت سید فرید قاسمی ت مجابی ت خانلری ت نیما یوشیت و... آمده است.

فراسوی سرمایه

«فراسوی سرمایه؛ یا بحران ساختاری نظام سرمایه» عنوان کتابی از ایستوان مزاروش با برگردان مرتضی محیط از سوی نشر اختران در دست انتشار است.

عشق روزهای بلوا

احمد آلتان نویسنده اهل ترکیه رمانی به نام «عشق روزهای بلوا» دارد که با ترجمه علیرضا سیف الدینی از سوی نشر ققنوس منتشر خواهد شد.

تاریخ

«تاریخ» بزرگ ترین رمان قرن بیستم ایتالیا اثر الزامو رانته (همسر آلبرتو موراویا) با ترجمه منوچهر افسری از سوی انتشارات نیلوفر منتشر می شود.

شت آبی

«شت آبی» عنوان رمانی از مهری رحمانی است که نشر البرز آن را برای نمایشگاه بین المللی کتاب تهران عرضه می کند.

خبر

توسط معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشریح شد:

اعلام سیاست های حوزه فرهنگ و کتابخوانی در سال ۸۲

طرح تشکیل «هیأت منصفه فرهنگی» الگویی است که از آزادی های نشر در چارچوبی که شورای عالی انقلابت فرهنگی مشخص کرده صیانت می کند و نظارت قانونمند بر نشر دارد.

به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی علی اصغر رمضان ت ور ضمن بیان این مطلب با اشاره به اینکه طرح فوق از سوی رئیس جمهوری به منظور رسیدگی به جرایم فرهنگی ارائه شده است ت افزود: معاونت فرهنگی در راستای سیاست حفظ ضمانت های قانونی در حوزه نشرت از این طرح حمایت می کند.

معاون امور فرهنگی که در همایش تبیین سیاست های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سخن می گفت ت همچنین اظهار داشت: از نظام مدنی نقد کتابت که به دلیل هزینه های سیاسی و اقتصادی محدود مانده است ت حمایت جدی می شود.

وی گفت: ارزیابی کتابت و دستاوردهای فرهنگی در درجه اول باید علمی و فرهنگی و مستقل از اهداف و تت بامدهای سیاسی صورت گیرد و منتقدانت نقد منصفانه از آن ارائه دهند. رمضان ت ور به ضرورت بهره گیری از نهادهای خصوصی در گسترش سیاست فرهنگ کتابت و کتابخوانی اشاره کرد و گفت: از آنجا که این سیاست تاکنون تنها در بخش دولتی و به صورت مستقیم از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دنبال شده است و تلاش بخش دولتی ت ناسخگوی نیازهای جامعه نبوده است معاونت فرهنگی با همکاری نهادهای خصوصی این سیاست را به طور جدی دنبال خواهد کرد. افزایش اطلاع رسانی حرفه ای در خانه کتابت از دیگر برنامه های معاونت فرهنگی در سال ۸۲ است که رمضان ت ور تحقق آن را منوط به حل مشکلات کتابداران به عنوان هسته های اطلاع رسانی می داند.

وی در ادامه شرح سیاست های معاونت فرهنگی ت با اشاره به اینکه در حوزه توزیع ت ریسک اصلی با ناشران است نه با سرمایه گذارانت اظهار داشت: از آنجا که عملاً درآمدهای توزیع نشر در سیستمی می چرخد که بازدهش در حوزه نشر مطلوب نیست حمایت از طراحی نظام های جدید برای توزیع و افزایش دسترسی به کتابت از مهمترین سیاست های این معاونت است.

وی همچنین به توسعه تسهیلات حمایتی از تت دیدآورندگان اشاره کرد و اظهار داشت: در سال جدید تلاش می کنیم حمایت از آنان را به صورت قبل بحثی از هزینه های بیمه که از سال گذشته شروع شده است ت گسترش دهیم. رمضان ت ور در ادامه گفت: افزایش کارایی نظام اداری معاونت فرهنگی و بهره گیری از امکانات نرم افزاری و سخت افزاری روزت از دیگر برنامه های این معاونت در سال جدید است.

رمضان ت ور گسترش و روزآمدسازی فناوری نشرت طرح استفاده استان ها از خانه کتابت حفظ و ثبات قیمت لوازم اولیه تولید کتابت و تمرکز سیاست های ترویجی بر موضوع کودکان و نوجوانان را از دیگر سیاست های این معاونت معرفی کرد.